

外国人児童・生徒のための

就学支援 ハンドブック

就学支援ハンドブック Contents

にほんご 日本語

I 日本の教育制度

小学校・中学校の教育 [義務教育]	4
義務教育が終わったら [高等学校 高等専門学校]	5
高等学校卒業後の進路 [進学 就職]	6
義務教育の前に [幼稚園 保育所]	7

II 学校生活

義務教育(小・中学校等)の教育内容	8
学校生活 [小学校]	9
学校生活 [中学校]	13
高等学校受験 [高等学校]	18
学校施設	20
持ち物	21

III 関連情報

経 費	23
放課後・休日	24
学校と家庭の連携 [PTA]	25
健康管理	26
教育相談	27

IV 手続き

就学手続き	28
転 校	29

English 英語

I Japanese Education System

Elementary and Junior High Schools (Compulsory Education)	32
After Compulsory Education [High School, Specialized Vocational College]	33
After High School Graduation	34
Before Compulsory Education [Kindergarten, Day-Care]	35

II School Life

Compulsory Education Content (Elementary and Junior High School Courses)	36
School Life [Elementary School]	37
School Life [Junior High School]	41
High School Entrance Examinations	46
School Facilities	48
What to bring to school (elementary school)	49

III Related Information

Expense	51
After-School Hours, Holidays	52
Cooperation between School and Home	53
Health Care	54
Educational Counseling	55

IV Procedures

Enrollment Procedures	56
Changing Schools	57

中文 中国語

I 日本的教育制度

小学 / 中学教育义务教育	60
义务教育结束后	61
高中毕业之后	62
义务教育之前 [幼儿园]	63

II 学校生活

义务教育 (小学・中学的教育内容)	64
学校生后 [小学校]	65
学校生活 [中学校]	69
高中入学考试	74
学校设施	76
自带物品	77

III 相关信息

费用	79
放学后	80
学校和家庭的合作	81
健康管理	82
教育问题咨询	83

IV 手续

就学手续	84
转学	85

Tiếng việt ベトナム語

I Hệ thống giáo dục của Nhật

Giáo dục cấp tiểu học, trung học cơ sở (Giáo dục bắt buộc)	88
Hoàn thành cấp học giáo dục bắt	89
Lựa chọn con đường sau khi hoàn thành cấp học phổ thông	90
Trước khi tham gia giáo dục bắt buộc	91

II Sinh hoạt tại trường học

Nội dung giáo dục ở cấp giáo dục bắt buộc (Tiểu học, Trung học cơ sở)	92
Sinh hoạt tại trường [Tiểu học]	93
Sinh hoạt tại trường [Trường trung học cơ sở]	97
Thi tuyển vào phổ thông trung học	102
Cơ sở vật chất của nhà trường	104
Những đồ dùng cần mang theo (Tiểu học)	105

III Các thông tin liên quan

Chi phí	107
Sau giờ học, ngày nghỉ	108
Liên kết giữa gia đình và nhà trường	109
Quản lý sức khỏe	110
Tư vấn giáo dục	111

IV Thủ tục

Thủ tục xin học	112
Chuyển trường	113

🐼 小学校・中学校の教育 (義務教育)

学校系統図

小学校は、満6歳(4月1日現在で)を過ぎた最初の4月から入学し、6年間の教育を受けます。そのあと、中学校に進学し3年間の教育を受けます。この小学校、中学校の9年間が「義務教育」で、全ての日本国民が受けなければならない教育です。(保護者は、子どもに義務教育を受けさせる「義務」があります。)

※「満」とは生まれた年を0歳として、誕生日を迎えるごとに1歳を加える年の数え方。

授業料

公立の小中学校は、授業料は必要ありません(無償)。私立の学校は、お金が必要ですが(有償)。

学区

公立の小中学校に通わせる場合は、住んでいるところによりどの学校に通うかが決められています。私立の小中学校に通わせる場合は、その制限はありません。

進級

日本では、義務教育の期間は、飛び級の制度はなく、入学した学年から順番に、上級学年の学習へと進んでいきます。また、原則的には、留年もありません。

障がいのある子どものための学校

障がいのある子どものために、特別支援学校や小・中学校等における特別支援学級及び通級指導教室があります。また、公立小・中学校等では支援員等によるサポートを受けて、通常学級に在籍し学習している子どもたちもいます。特別支援学校には、幼稚部や高等部が設置されている学校や、高等部のみの学校があり、それぞれの学校が特定の障がい種(視覚障がい、聴覚障がい、肢体不自由、病弱、知的障がい)に対応しています。

🍌 義務教育が終わったら

県内では、約 99% の生徒が、中学校卒業後、高等学校に進学しています。高等学校は義務教育ではありません。つまり、小・中学校等で義務教育を終えた人のうち、希望する人だけが進学します。就職を希望する人は、保護者の知人などを頼りに仕事を探したり、農業・漁業などに従事したりします。

高等学校

高等学校は、小・中学校等の義務教育を終えた人が入学し、多くは3年間の教育を受けます。

高等学校には公立と私立の学校があります。公立は、岩手県や盛岡市が設置して、教育委員会が管理し、ほとんどが税金により運営されて、先生は公務員です。

私立は、学校法人(県が認めている)によって設置、管理もしています。保護者が負担する授業料と税金で運営されています。宗教(キリスト教、仏教、神道)や創立者の理念(道徳)などが学校運営に反映している学校もあります。

入学するためには、希望する高校の入学試験を受験します。公立の場合は県内どの高校でも同じ試験です。私立はそれぞれの学校で試験が違います。入学試験は、国語、数学、社会、理科、英語の教科の筆記試験と面接が一般的です。また、学校・学科によっては、体育や音楽、美術というような実技についても試験をする場合があります。試験に合格した人が入学できます。

授業料

義務教育ではないので、公立も私立も授業料は必要(有償)です。また、公立のほうが私立より授業料は安いです。私立の場合、学習面やスポーツ面において成績の優秀な生徒には授業料免除の制度があります。

進 級

高校では授業への出席やテストを受けて単位を取得します。出席日数が足りなかったり、テストで一定以上の成績が取れなかったりすると単位が取得できません。単位の取得数が足りないときは留年(上の学年に上がれないこと)となり、3年間で卒業できないことがあります。

高等専門学校

中学校課程卒業後、5年間、工業関連を専門とする教育を行う高等専門学校が一関市にあります。入学するためには入学試験を受験します。

高等学校卒業程度認定試験

様々な理由で、高等学校を卒業できなかった人の学習成果を適切に評価し、高等学校を卒業した者と同等以上の学力があるかどうかを認定するための試験です。合格者は大学・短大・専門学校の受験資格が与えられます。また、高等学校卒業者と同等以上の学力がある者として認定され、就職、資格試験等に活用することができます。満 16 歳以上になる人であれば、だれでも受験できます。

🎓 高等学校卒業後の進路

進 学

高等学校卒業後、さらに上級の学校へ進学する生徒もいます。**短期大学**(2年)、**大学**(4年または6年)で専門的な教育を受けます。さらに高度な高等教育を行うために、**大学院**(修士課程、博士課程)があります。また、職業などに必要な能力、技術、技能を学ぶ**専門学校**(主に2年)があります。理容・美容、医療事務、歯科技工士、調理師などになるための学校があります。この他に、2年間で、貨物船やフェリー、タンカーなどの「航海士」や「機関士」など、船乗りを育てる**国立宮古海上技術短期大学校**があります。

それぞれの進学先が定めた入学試験があり、その入試方法には大きく分けて11月頃にはじまる**推薦入試**、1月以降に行われる**一般入試**などがあるほか、特殊なものとして**AO (Admissions Office) 入試**があり、それは10月以前からはじまることがあります。試験内容も、教科にかかわる**学科筆記試験**のほか、**面接**、**小論文**など様々な方法があります。

また、国公立大学や一部の私立大学を受験する際に「**大学入試センター試験**」を受験する必要があります。センター試験の出願は10月になっています。さらに、それぞれの入学試験はとても難しいものがあり、その入試制度もたいへん複雑です。

したがって、自分ひとりで進路を考えていくのは時間がかかるだけでなく、入試制度や内容を理解するだけでもたいへん困難です。そのために、家族とよく相談することや担任や進路指導係の指導を受けることが大切になってきます。

就 職

高等学校卒業後、就職する人もいます。就職先はさまざまあります。生徒一人ひとりが自分のなりたい職業につくために、いろいろな資格を取得するように高等学校時代にがんばっています。

高等学校卒業見込み者向けの就職試験は9月中旬から行われます。おおむね礼儀作法や人物を評価する**面接**や一般常識をはかる**筆記試験**が行われるほか、いろいろな**資格**も選考の資料となる場合があります。

したがって、就職についても進学と同様に、自分の進路を考えていくうえで、家族とよく相談することや担任や進路指導係の指導を受けて、早めに準備することが大切になってきます。

高等学校には、進学するにしても就職するにしても一人ひとりの生徒を指導するための「**進路相談室**」があります。担任の先生が進路相談を行うほかに、進路指導という係があり、進路目標を実現するための指導を行っています。

🐼 義務教育の前に

幼稚園

幼稚園は、3歳から小学校入学までの幼児を入園させる学校です。義務教育ではありません。(幼稚園によっては、3歳の誕生日を迎えた時点で、4月前に入園できるところもあります。)

幼稚園は文部科学省所管の教育施設であり、文部科学省が定める幼稚園教育要領に基づいて教育しています。

幼稚園は、遊びを中心とした生活を通して教育し、幼児が人とのかかわる力を身につけたり、言葉が豊かになったり、身近な自然に興味関心をもったりし、豊かな感性と心情を育てるとともに、小学校以降の学習の基盤づくりを行います。

学年

- 3歳児クラス
- 4歳児クラス
- 5歳児クラス
- ※1クラスの幼児数は、35人以下が原則

時間

基本的には9時～13時の4時間程度です。預かり保育がある幼稚園もあります。

休み

土日祝日と夏休み、冬休み、春休みの長期の休み
※私立では土曜日も保育をしている幼稚園もあります。

年間行事

- 入園式
- 運動会
- 遠足
- 卒園式など

費用

入園料、保育料、その他諸費(教材費、おやつ代など)、幼稚園によっては、制服や指定のかばんなどがあり、その費用が必要です。

※保育料の減額・免除制度があります。

送迎

バスの送迎(有料)または保護者が送り迎えをします。

※私立幼稚園は保育料が高い分、特徴ある教育内容(英語・音楽など)、給食、バスでの送迎、保育の時間が長いなどのサービスが充実しています。(公立幼稚園にも給食やバスでの送迎がある幼稚園があります。)

保育所

保育所は、保育を主として子どもを預かる施設です。保育所は厚生労働省所管の児童福祉施設です。

0歳から入園できますが、有料で保育料は保護者の収入によって決まります。入園希望者が多く、地域によってはすぐに入園できず、入園できるまで待つこともあります。

認定こども園

認定こども園は、幼稚園と保育所の機能をあわせもつ施設で、保護者が働いているかどうかに関わらず、0歳から小学校入学までの幼児を教育・保育する施設です。県内には81施設あります。(20市町村)

🎒 義務教育（小・中学校等）の教育内容

カリキュラム（教育課程）

学校でどのようなことを学ぶかは、文部科学省が作成する「学習指導要領」によって決められています。授業日数については、市町村の教育委員会が決めます。各学校では、それを基準として、「各教科」「特別の教科 道徳」「特別活動」「総合的な学習の時間」から、カリキュラムを作成します。

特別活動とは学級活動、児童会(生徒会)活動、クラブ活動、学校行事の時間です。

総合的な学習は、国際理解、情報、環境、福祉・健康、地域の伝統や文化などについて、調べたり、体験したりしながら、課題を解決していく時間です。

学習教科

小学校

- 国語
- 社会(3年以上)
- 算数
- 理科(3年以上)
- 生活(1、2年)
- 外国語活動
- 音楽
- 図画工作
- 家庭(5年以上)
- 体育
- 特別の教科 道徳
- 特別活動
- 総合的な学習の時間

中学校

- 国語
- 社会
- 数学
- 理科
- 音楽
- 美術
- 保健体育
- 技術・家庭
- 外国語(主として英語)
- 特別の教科 道徳
- 特別活動
- 総合的な学習の時間

学校生活

小学校

小学校1～5年生のークラスは35人以下の児童数、6年生はークラス40人以下の児童数で編成され、クラスの友だちと一緒に授業を受けます。また、一人の担任の先生と一緒に、毎日生活します。授業はほとんど担任の先生が行います。時々、音楽や家庭科など特定の先生に教わることがあります。

■小学校の時間割(例)

		月	火	水	木	金
朝の会	8:30-8:45	朝の会の前後に朝自習をするときもあります。				
1時間目	8:45-9:30	国語	国語	総合	国語	算数
2時間目	9:40-10:25	理科	算数	総合	理科	理科
3時間目	10:35-11:20	体育	体育	算数	音楽	図工
4時間目	11:30-12:15	社会	社会	国語	社会	図工
昼食・休憩	12:15-1:10	昼食後は、教室で休憩したり、体育館、校庭で遊びます。				
清掃	1:15-1:30	帰りの会の前に清掃の時間がある学校もあります。				
5時間目	1:40-2:25	学活	家庭	体育	音楽	総合
6時間目	2:35-3:20		家庭	クラブ	道徳	
帰りの会	3:20-3:35	5時間目までのときは、帰りが早くなります。				
クラブ活動	3:45-5:00	クラブ活動は主に4～6年生が活動します。				

児童会

児童の自主性、積極性、社会性を育てるために実施している活動です。

執行部として学校を代表する子どもの組織で、児童会長、副会長、書記などがあり、上級生が選挙によって、選出されてリーダーとなり、学校の中心となって活動します。

また、様々な活動として、新聞委員会、放送委員会、保健委員会などの委員会の取り組みもあります。

学級連絡網(緊急時の対応)

学校からの連絡を各家庭から家庭へと順序に連絡するための方法です。台風などで急に学校が休みになる場合や翌日の行事(運動会など)が何らかの理由で中止になることの連絡などをするための方法です。そのため、保護者のメールアドレスや電話番号について学校にお知らせするとともに、その電話番号が載った「学級全体の電話連絡網」が配布となります。

小学校の一日 (例)

子どもが欠席する場合は、朝のうちに学校へ連絡してください。また、登校して下校するまでは原則として勝手に校外へは出られません。病院の予約などで学校を早退する場合や他の理由で学校外に出なければならないときは、事前に保護者が担任に必ず連絡をしてください。

午前中、1時間目から4時間目まで4つの授業があります。1つの授業は45分で、授業と授業の間に、準備・トイレ休憩時間があります。

授業

小学校では、学校給食(学校や給食センターで作った昼食を教室で一緒に食べること)が行われています。学校給食では、子どもたちが交代で給食係になり、自分たちが容器に入っている給食を運んだり、盛り付けたり、後片付けをして、一人ひとりが自分の役割を果たすことを体験しながら学びます。また、みんなで一緒に栄養バランスのとれた食事をとり、健康な生活を送ることができるように願って実施されています。

献立表は、毎月配布され、メニューも事前に知らされます。食べ物アレルギーや宗教上の食べられない食べ物については配慮され、別メニューとなります。

給食

清掃

日本の学校では、自分たちの使う教室や校庭などを皆で分担して、学校で班(グループ)をつくったり、学級で班を作ったりし、15～20分ぐらいの時間で児童が掃除をします。掃除をするときは運動着(体育のときの服装)で取り組むことが多いです。

掃除をすることで、ものを大切にする気持ちや学級の友だちと協力して取り組むことの大切さ、自分の役割を果たすことの大切さを体験的に学ぶことになります。

授業

午後は、5時間目と6時間目まで2時間あります。曜日によっては5時間目までの日があります。

朝自習

読書や漢字練習、計算練習など学習の準備となる時間です。(10分くらい)

朝の会

一日のめあてや、一人ひとりの健康観察などをします。

集団登校

朝、地区ごとに集合場所を決め、1年生から6年生まで一緒に登校することです。各学校によっては、行っていない学校もあります。

クラブ活動

陸上、球技、水泳、音楽、吹奏楽など授業終了後に興味のある子どもたちが集まって午後5時すぎくらいまで活動します。各学校で特色があり、実施回数も学校により異なります。4～6年生が取り組む活動です。

小学校の一年(例)

県内のほとんどの学校は3学期制となっています。1学期(4～7月)、2学期(8～12月)、3学期(1～3月)に分かれています。各学期には主な行事として次のようなものがあります。

1学期	4月	始業式	各学期の最初の日に、全校児童が集まり、担任の先生の紹介などのほか、最後に校歌を歌います。（日本の学校では、式のときに必ず校歌を歌います。）
		入学式 (1年生のみ)	新しく1年生に入学する児童（新入生）を迎える式です。校長先生の話、担任の先生の紹介、他の学年の児童による歓迎の歌などがあります。新入生や新入生の保護者は、正装して入学式に出席します。 ※2年以上の保護者は出席しません。
		身体測定・ 定期健康診断	身長、体重などを測ったり、医師が身体の成長の様子や健康状態を診断したりします。
	5月	運動会 ※2学期に行う学校もあります。	スポーツの祭典であり、かけっこやリレー、ダンスなど、運動を競ったり、走ったりする一日です。家族も運動会を見に来て応援したり、昼食を持参して児童と一緒に食べます。
	6月	修学旅行 ※2学期に行う学校もあります。	6年生のとき、1泊2日で、他の土地に行って宿泊し、勉強をします。その土地についていろいろ前もって勉強し、施設の見学などを行います。訪問する場所は、宮城県仙台市近郊が多いです。
		遠足	自然や歴史、文化を学ぶことを目的に、お弁当を持って、近くの観光地などに日帰りで行きます。歩いていく場合やバスで行く場合があります。 5年生において、野外宿泊体験を取り入れている学校も多いです。
	7月	授業参観	子どもたちが毎日どのように学校で生活しているか、保護者が学校に来て、教室で授業を参観（見学）する日です。年3～4回程度あり、保護者だけでなく、祖父母を対象とする場合もあります。授業参観に来るのが母親が多いことから、学校によっては、特に父親参観を実施しているところがあります。授業参観の後で、学級懇談会があり、保護者と担任の情報・意見交換をします。担任が学校やクラスの様子を保護者にいろいろ説明したり、保護者が疑問に思っていることを話し合ったり、子どものことで相談もできます。
		終業式	各学期の終わりに行う式です。全校児童が集まり、校長先生のお話を聞き、その後、担任の先生から「通知表」を渡されることもあります。 通知表は、がんばった様子や学習内容のことが書かれてあり、◎、○、△などで表されることが多いです。
夏休み			7月下旬から8月中旬までの約3週間のお休みです。 （関東や関西では7月下旬から8月一杯の約40日間のお休みですが、岩手県の場合、冬休みが長いので、夏休みは関東や関西より少し短いです。） 学校はお休みですが、家で勉強するように宿題が出されます。

2学期	8月	始業式	通知表や夏休みに出された宿題を持って登校します。
	9月	音楽鑑賞会・連合音楽会	音楽で学習した成果を発表・交流したり、オーケストラなどを鑑賞したりする機会を設けているところもあります。
	10月 11月	学習発表会・文化祭	これまでの学習の成果などを発表する機会です。土・日曜日に行うことが多く、家族で参加することができます。
	12月	終業式	通知表が渡されます。
冬休み			12月下旬から1月中旬までの約3週間のお休みです。学校はお休みですが、家で勉強するように宿題が出されます。
3学期	1月	始業式	通知表や冬休みに出された宿題を持って登校します。
	3月	修了式	3学期の終業式とともに、1年の締めくくりを行う式です。1～5年生の児童が出席します。 修了式が終わったあとに、各担任から通知表及び修了証書が渡されます。 ※保護者は出席しません。
		卒業式	6年生が小学校の勉強を終え、学校を卒業することをお祝いする式です。児童一人ひとりに卒業証書が渡され、先生や両親への感謝の言葉を述べます。児童や6年生の保護者は正装で出席します。 ※1～5年生の保護者は出席しません。
春休み			修了式が終わると、春休み（3月下旬から4月初旬）になります。

学校でのきまり

一人ひとりが健康で安全で楽しい団体生活を送ることができるよう、学校にはいろいろなきまりがあります。

服 装

服装について、公立の小学校では制服のようなきまりはありませんが、体育の授業のときには、各学校で指定する動きやすい「運動着」に着替える必要があります。長そで、長ズボン、半そで、短パンが必要となります。

身だしなみ

化粧、マニキュア、ピアスなどのアクセサリーをして学校に行ってはいけません。

飲 食

学校でおやつ(ガムや飴などのお菓子類、スナックなど)を食べることはできません。

ジュースなどの清涼飲料を飲むことは認められませんが、水道から飲み水を飲むことはできます。

麦茶などを水筒で持参できる小学校もあります。

学校生活

中学校

中学校では、一クラスは40人以下の生徒数で編成され、クラスの友だちと一緒に授業を受けます。クラス担任の先生が1人います。授業は各教科の先生が教室に来て指導します。担任の先生は、自分の担当教科、道徳、特別活動を指導します。実技教科(体育、音楽、美術、技術・家庭)のときは、生徒が体育館や特別教室(音楽室、美術室、家庭科室、技術室など)に移動します。

■中学校の時間割(例)

		月	火	水	木	金
朝の会	8:30-8:45	週に1度、全校で朝会をする学校もあります。				
1時間目	8:45-9:35	国語	国語	総合	国語	数学
2時間目	9:45-10:35	理科	数学	総合	理科	理科
3時間目	10:45-11:35	体育	英語	数学	音楽	美術
4時間目	11:45-12:35	社会	社会	国語	社会	英語
昼食・休憩	12:35-1:25	昼食後は、教室で休憩したり、体育館、校庭で遊びます。				
清掃	1:25-1:40	帰りの会の前に清掃の時間がある学校もあります。				
5時間目	1:40-2:30	英語	技術・家庭	体育	数学	体育
6時間目	2:40-3:30	学活	技術・家庭	道徳		社会
帰りの会	3:30-3:45	5時間目までのときは、帰りが早くなります。県内の中学校では、中学生全員が何らかの部に所属しています。部活動の目的は生徒を集団による活動を通して心身ともに健康に育てることです。活動回数や活動時間は学校や部によって違います。				
部活動	3:45-5:00					

生徒会

生徒の自主性、積極性、社会性を育てるために実施している活動です。

執行部として学校を代表する生徒の組織で、生徒会長、副会長、書記などがあり、選挙によって選出され、学校の中心となって活動します。

中学校の一日 (例)

午前中、1時間目から4時間目まで4つの授業があります。1つの授業は50分で、授業と授業の間に、準備・トイレ休憩時間があります。

授業

中学校では、完全給食(小学校と同様)の学校と牛乳給食(牛乳だけ)の学校があります。牛乳給食の学校は、家庭からお弁当を持っていき、教室で食べます。

昼食

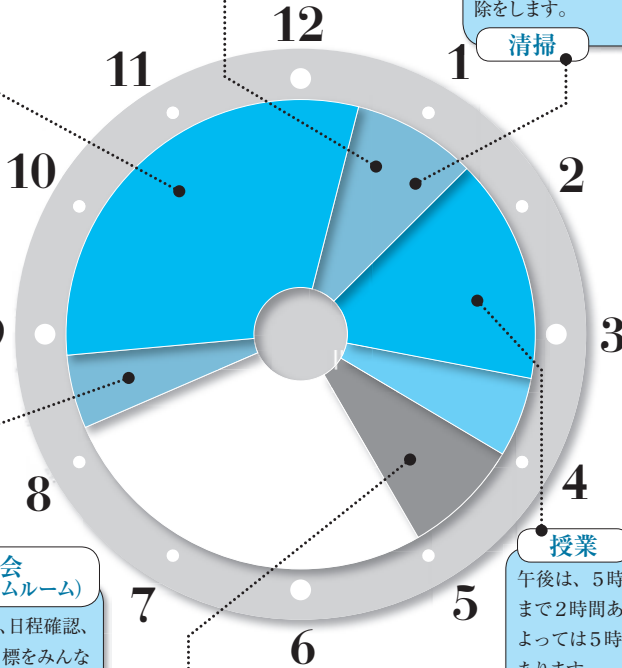
日本の学校では、自分たちの使う教室や校庭などを皆で分担して、生徒たちが掃除をします。学級の班ごとに、学校内で分担された清掃場所を清掃します。教室だけでなく、トイレや廊下・階段、玄関も掃除します。運動着を着て掃除をします。

清掃

朝の会
(ショートホームルーム)
出席、健康観察、日程確認、連絡、一日の目標をみんなで確認しあいます。

授業
午後は、5時間目と6時間目まで2時間あります。曜日によっては5時間目までの日があります。

部活動
大きく分けると、運動部(スポーツ)と文化部(音楽、美術など)があります。活動時間は、授業が終わったあとから5時くらいまでです。大会前などは6時くらいまで活動したりするところもあり、授業のない土曜日や日曜日でも活動する場合もあります。また、活動を支援するために部ごとに保護者会を作っているところもあります。保護者会費が必要な場合もあります。

中学校の一年(例)

1学期	4月	始業式	各学期の最初の日に、全校生徒が集まり、担任の先生の紹介などのほか、最後に校歌を歌います。(日本の学校では、式のときにはたいてい校歌を歌います。) ※保護者は出席しません。
		入学式 (1年生のみ)	新しく1年生に入学する生徒(新入生)を迎える式です。校長先生の話、担任の先生の紹介、他の学年の生徒による歓迎の歌などがあります。新入生や新入生の保護者は、正装して入学式に出席します。 ※2、3年生の保護者は出席しません。
		身体測定・ 定期健康診断	身長、体重などを測ったり、医師が身体の成長の様子や健康状態を診断したりします。
	5月 6月	運動会・陸上競技会 ※2学期に行う学校もあります。	運動会・陸上競技会は、スポーツの祭典であり、学級対抗や組対抗で競います。家族も運動会を見に来て応援する場合もあります。土曜日、日曜日に行うことが多いです。
		修学旅行 ※2年生の2学期 に行う学校もあります。	3年生のときに、学年全員で数日間、他の土地に行って宿泊し、勉強をします。その土地についていろいろ前もって勉強し、施設の見学などを行います。訪問する場所は、東京や北海道が多いです。
		遠足・宿泊研修	集団生活の中で、自主的な活動を進めることを目的に、日帰りまたは宿泊をして学校外で学習します。青少年の家や登山、農業体験などをする学校もあります。
		中学校総合体育 大会(中総体)	運動部の人は、学校を代表して、同じ地区内にある他の中学校と試合をします。上位に入ると、県大会があります。競技や地域によって、土日に開催したり、金曜日～月曜日にかけて開催し、トーナメント戦や総当り戦を行います。
	7月	中間テスト・ 期末テスト	各教科の学習がどのくらい理解しているかをテストします。これらのテストの結果が成績に反映されます。
		二者(三者)面談	「保護者と担任」の2人、あるいは「生徒、保護者、担任」の3人で面談をすることです。生徒の学習や生活の様子を確認するとともに、今後の学習や生活について一緒に目標をもつことを主なねらいとしています。「通知表」を見ながら話し合うことが多いです。通知表は、各教科の習熟度(到達目標)に合わせて5段階評価で表されるほか、A、B、Cの観点別評価や、学級、生徒会、部活動でのがんばりや、担任の先生からのコメントが書かれています。
		終業式	各学期の終わりに行う式です。全校生徒が集まり、校長先生の話聞き、校歌を歌います。

夏休み			7月下旬から8月中旬までの約3週間のお休みです。 (関東や関西では7月下旬から8月一杯の約40日間のお休みですが、岩手県の場合、冬休みが長いので、夏休みは関東や関西より少し短いです。) 学校はお休みですが、家で勉強するようにたくさんの宿題が出されることが多いです。 また部活動のための登校日もあります。
2学期	8月	始業式	通知表や夏休みに出された宿題を持って登校します。
	9月	新人戦	運動部では、1学期の中総体が終わったあと、3年生が引退して2年生が中心となって活動します。新人戦では、中総体と同じように、各学校の運動部が競い合います。
	10月	音楽鑑賞会・連合音楽会	市民ホールや文化会館などで、各学校の吹奏楽部や合唱部、合唱の上手な学級などが集まり、音楽会が開かれます。
		文化祭	各教科の授業で作った作品やレポートを学級に展示したり、合唱コンクールや、演劇発表、吹奏楽演奏会などがあります。保護者も見学できます。
		中間テスト・期末テスト	各教科の学習がどのくらい理解しているかをテストします。これらのテストの結果が成績に反映されます。
	11月	二者(三者)面談	(1学期と同様)
	12月	終業式	(1学期と同様)
冬休み			12月下旬から1月中旬までの約3週間のお休みです。学校はお休みですが、家で勉強するように宿題が出されます。
3学期	1月	始業式	通知表や冬休みに出された宿題を持って登校します。
	1～3月	入学選抜試験	3年生は、中学校卒業後の進路を決めて、高等学校・高等専門学校へ進学を希望する人は入学選抜試験を受けます。
	3月	卒業式	3年生が中学校の勉強を終え、学校を卒業することをお祝いする式です。生徒一人ひとりに卒業証書が渡され、先生や両親への感謝の言葉を述べます。生徒や3年生の保護者は正装で出席します。 ※1、2年生の保護者は出席しません。
		修了式	3学期の終業式とともに、1年の締めくくりを行う式です。1～2年生の生徒が出席します。 修了式が終わったあとに、各担任から通知表及び修了証書が渡されます。 ※保護者は出席しません。
春休み			修了式が終わると、春休み(3月下旬から4月初旬)になります。

学級組織

学級活動がスムーズにいくように、学期の最初に、学級活動の時間に学級委員を決めます。立候補(自分でやりたいと申し出る)、推薦(ふさわしいと思う人を挙げる)などで決めます。

- **学級委員長** クラス全員の模範になるよう心がけ、学級目標を達成できるように活動する。
- **副委員長** 委員長をサポートしながら一緒に活動する。
- **議長** 学級会などの話し合いを進める。
- **書記** 学級会などの記録をする。

また、話し合いのときや掃除のときなど一緒に活動する小さいグループを「班」といいます。班員は学級で近くの席に座ります。「班長」がグループの代表となり、話し合いや掃除の分担を行います。

委員会

学校生活がよくなるように、各学級で生徒会役員を決め活動します。下記のような委員会があります。

- **生活委員** 服装や遅刻などを点検し、規則正しい学校生活が送れる取り組みをする。
- **学習委員** 学力の向上のため、家庭学習時間を増やす取り組みなどをする。
- **環境委員** 学校で出るゴミの分別や、リサイクル活動を進める。
- **応援委員** 応援練習をしたり、集会での整列指導をする。
- **図書委員** 読書を広めるために、図書の貸出当番や整理整頓をする。
- **報道委員** 学校新聞や情報誌を発行する。

学校でのきまり

一人ひとりが健康で安全で楽しい団体生活を送ることができるよう、学校にはいろいろなきまりがあります。

服 装

服装は各学校の制服を着ます。通学用の靴や、校内で履く靴も指定されている学校もあります。また、体育の授業や清掃のとき着る各学校の「運動着」があります。

身だしなみ

化粧、マニキュア、ピアスなどのアクセサリーをして学校に行ってはいけません。

飲 食

学校でおやつ(ガムや飴などのお菓子類、スナックなど)を食べることはできません。

ジュースなどの清涼飲料を飲むことは認められませんが、水道から飲み水を飲むことはできます。

麦茶などを水筒で持参できる中学校もあります。

高等学校受験

高等学校に入学するには、各高等学校が実施する選抜試験を受け、合格しなければなりません。中学校3年生の1月に私立高校の入学選抜試験、3月に公立高等学校の入学選抜試験があります。そのため、私立高等学校へは12月中、公立高等学校には1月中に志望校に受験申込を出さなければいけません。そのことから、中学校3年生の12月の三者面談で進路について意思表示をするまでの間によく考えておく必要があります。2年生のうちに、どの高等学校にどんな学科があるか、勉強以外にどのような活動ができるかなどの情報を集めて、自分にあった進学先を調べることもできます。3年生になると、1、2年生までの復習をして受験準備を進めたり、学校内外でテストを受けたりして学力を蓄え、高等学校の学校説明会やオープンスクールに行き、家庭や学校とよく相談して志望校を決めていきます。

高等学校について

●授業を行う時間帯や方法などの違いにより、3つのタイプの学校があります。

全日制

朝から夕方にかけて1日6～7時間程度の授業をします。多くの学校がこのタイプで、3年間で卒業するようになっています。

定時制

おもに昼間働きながら、夜に高校へ通う人のためにあります。最近は、不登校の生徒が増えてきているため、昼間にも授業を行うなど昼夜の2部制を行っています。多くの学校が4年間で卒業するようになっています。

通信制

ふだんは学校から送られてきたレポート教材を家で勉強します。スクーリングと呼ばれ、月に数回学校に行きます。レポート、リスニングテストの総合評価で単位が認定され一定の単位を取得することで卒業が認定されます。私立の通信制の高等学校もあります。

●学科により3つのタイプの学校があり、大学進学に重点を置いたり、スポーツ、美術、音楽などを重視したりするなど、学校の特色を明確にしています。

普通高校

共通教科(国語、地理歴史、公民、数学、理科、保健体育、芸術、外国語、家庭、情報)等を学習します。進学を希望する人が多く進学しています。

専門高校

職業教育に重点をおいた教育をしています。農業、工業、商業、水産、家庭、看護、情報、福祉などの学科があります。また、普通高校でも普通科の教科をさらに専門的に教育する学科、学系・コースもあります。体育、音楽、美術、外国語、理数などがあります。

総合学科高校

さまざまなコース(情報、工業、商業、福祉など)があり、多くの選択教科があります。

高等学校の一年(例)

岩手県の高등학교の多くは、4月から9月までと10月から3月までの2学期制をとっています。夏休み・冬休みが学期の変わり目になっていないことと、次のような行事があるほかは、おおむね中学校の1年間と同じです。

● **応援歌練習**：高等学校には、校歌のほかに応援歌や学生歌などその学校に歌い継がれた多くの歌曲があります。多くの高校では、その歌曲を在校生が新生入生に教える目的で、入学後すぐに応援歌練習が行われます。

● **体育祭**：主にクラス対抗で行われるためクラスマッチとも呼ばれるスポーツ・フェスティバルです。バスケットボールやバレーボールなどの球技が中心ですが、学校によってその行われ方が違います。友情を育み、クラスの団結をはかるよい機会になることが多くあります。

● **文化祭**：文化部やクラスごとの企画を発表しあうスクール・フェスティバルです。体育祭と同様に生徒会が中心になって全体の企画を自主的に行う学校が多くあります。一般に公開することも多く、地域住民との交流もあります。

● **高総体**：運動部の多くが練習の成果を発揮するために目標とする大会です。水泳やスキーなどの季節が限定される競技のほかは、4月の地区予選から始まり、6月の県大会を経て、8月に全国大会が行われます。

このほかに、秋には新人大会、1月から3月の早春には選抜大会があり、各学校の運動部が競い合います。

● **高総文祭**：文化部が、日頃の活動の成果を発表する総合文化祭です。合唱や吹奏楽のほか、日本音楽・書道などの日本伝統文化、短歌・俳句などの文芸、鹿踊り・鬼剣舞などの郷土芸能など、たくさんの部門があります。

このほか、それぞれの部門では独自の大会やコンクールが行われ、各学校の文化部が競い合います。

定期テスト

高等学校での定期テスト(考査)は、途中経過の学力をはかるだけでなく、学業成績に直接つながります。授業を受けている教科・科目ごとに2つの学期にそれぞれ中間テストと期末テストがあり、1年間で4回の定期テストが行われることが一般的です。多くは、この4回のテストの平均点によって学業成績が決まり、その教科・科目の単位を取得できるかどうかが決まります。

学校施設

1日のほとんどを自分の教室で過ごします。また、更衣室を設けている学校は多くはないので、着替えるときは、時間差で男女を分けたり、重ね着で対応します。

事務室

教材費や給食費などの管理や、転入学の手続きをする事務員がいる部屋です。玄関から一番近くにあり、学校に用事のある方や訪問者は受付をします。

学校技術員室

学校の修繕や美化をする学校技術員がいる部屋です。学校の物が壊れたりしたときは、学級担任を通じて学校技術員に直してもらいます。

校長室

校長先生がいる部屋です。

職員室

校長先生以外の先生がいる部屋です。

保健室

養護教諭がいる部屋です。具合が悪くなったり怪我をしたら、応急手当を受けたり、ベッドで休むことができます。

体育館

体育の授業や全校で集まる時に使います。バスケットゴールなどがあり、昼休みに遊んだりします。

校庭・グラウンド

体育の授業や全校で集まる時に使います。小学校には遊具(ブランコやすべり台)があり、休み時間に遊びます。

プール

夏に水泳の授業で使います。更衣室がついている学校もあります。

図書室

本がたくさん置いてあり、昼休みや放課後に本を読んだり、借りて家で読んだりすることができます。

家庭科室

調理台が並んでいて、調理器具や食器が置いてあります。調理実習に使います。また、ミシンが設置されている学校もあります。

コンピュータ室

コンピュータが置いてあり、インターネット検索や文書作成などができます。

美術室

画板のついた机があり、絵を描くなどに使います。

理科室

理科の実験などができる教室です。

技術室

のこぎりやかんなを使って物を作ったり、金属を溶かしたりできる設備があります。

音楽室

ひな壇になっている場合があり、合唱や楽器の演奏ができます。

👤 持ち物 (小学校)

各家庭で用意するもの

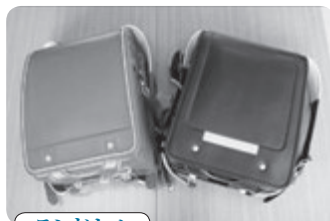
体操着

学校指定店で購入する

中靴

学校指定店で購入する

ランドセル

ノート、連絡帳

文房具

筆箱、鉛筆、消しゴム、鉛筆削り

のり

はさみ

定規、分度器
三角定規、コンパス

クレヨン

色えんぴつ

学校で用意するもの

■ 学校で一人ひとりに無料で配布されるもの

教科書

■ 学校が全員分を用意し、教材費、学級費として集金されるもの

笛

ピアノカ

絵具セット

裁縫セット

彫刻刀

習字セット

すずり、筆、文鎮、
墨汁、下敷き

■ 学校にあるもの

給食セット

エプロン、三角巾

経費

学校で必要な経費

- **授業料** 義務教育では授業料は必要ありません。授業で使う教科書は、国から無料で(無償)一人一人に配布されます。

- **学級費** 小学校では、各学級ごとに毎月、学級費として1,500円～2,000円程度集金があり、必要な教材(理科や社会、テスト代)などにあてられます。

- **教材費** 中学校では、教科書以外の資料集や問題集、美術の画用紙、書道の半紙、技術・家庭科の材料などにかかるお金です。1年間にかかる費用を12ヶ月で割って、毎月口座振替や現金で集金されます。

- **給食費** 毎日、給食があり、有料です。(中学校はない学校もあります。)給食に必要な経費(食材料費)は、保護者が支払うことになっています。大体1ヶ月3,500円～4,000円くらいで、集金方法は各学校により口座振替、現金を集めるなど違いがあります。お金は月末に集金することが多いです。

- **諸会費** PTAや同窓会などの諸会費、修学旅行の積立金など

- **その他** 制服(中学生のみ)、学用品(運動着、文房具など)、中靴

経費の援助について

経済的な理由から、教材費などの必要な経費を支払うことが困難な場合、市町村教育委員会に申請することができます。その申請が認められた場合、学用品の購入費や学校給食費など援助を受けることができます。

奨学金制度(高等学校以上)

義務教育終了後、経済的な理由で高等学校や大学などへの進学が困難な生徒に、奨学金を貸してくれる制度があります。進学前に申し込むものと進学してから申し込むものがあります。学力や家庭の所得などの審査を経て、貸付の適否が決定されます。また、返すときに、貸付利子があるものといふものがあります。

■ **独立行政法人日本学生支援機構** <https://www.jasso.go.jp/>
0570-03-7240(ナビダイヤル)03-6743-6114(臨時相談電話)03-6743-6100(IP電話、海外から等)

■ **公益財団法人岩手育英奨学会** <http://www.iwate21.net/ikuei-syougaku/>
岩手県盛岡市内丸10-1 岩手県教育委員会事務局教育企画室内 019-623-2050

■ **岩手県社会福祉協議会** <http://www.iwate-shakyo.or.jp/>
岩手県盛岡市三本柳8地割1番3(ふれあいランド岩手内)019-637-4473(地域福祉企画課)

🎮 放課後・休日

長期の休み (夏休み、冬休み、春休み)

各学期間の休みには、各教科の先生から宿題が出されます。各教科の宿題のほか、日記、創作活動、自由研究などもあります。中学校では部活動で登校する日もあります。

■ 国民の祝日

元日	1月1日
成人の日	1月第2月曜日
建国記念の日	2月11日
春分の日	3月20日か21日
昭和の日	4月29日
憲法記念日	5月3日
みどりの日	5月4日
こどもの日	5月5日
海の日	7月第3月曜日
山の日	8月11日
敬老の日	9月第3月曜日
秋分の日	9月22日か23日
体育の日	10月第2月曜日
文化の日	11月3日
勤労感謝の日	11月23日
振替休日	祝日が日曜日と重なったときに、その翌日となる月曜日が休日として設定されます。更に月曜日が祝日の場合は、その翌日の火曜日が振替休日になります。
国民の休日	祝日にはさまれた日が休日に設定されます。

■ 放課後

学童保育(放課後児童クラブ)

学童保育(放課後児童クラブ)は、共働き家庭などの子どもが、放課後や春・夏・冬休みの間、地域の児童館、児童センターで、指導員の援助のもとに宿題をしたり、おやつを食べたり、遊んだりしながら、保護者が迎えにくるまでの時間を過ごすことができる場です。

岩手県学童保育連絡協議会

<http://www.gakudou-iwate.jp/>

塾

学習塾は有料で、5教科(国語、算数／数学、理科、社会、英語)の補習をするところで、学校の授業だけでは理解できなかったところを教えてもらいます。また、高校入試などの受験に向けての対策などとしています。学力に応じてクラスを分けて指導しているところ、個別で指導するところなどがあり、補習したい教科数なども選べます。放課後から夜にかけて開いています。

塾の先生は、大学生のアルバイト、学校の教員をめざしている人、学校の教員を退職した人、塾専任の講師などです。

👤 学校と家庭の連携

学校には、「PTA」という保護者と先生の会があり、いろいろ協力しあって、学校や家庭での教育がスムーズに行われるよう支援する活動をしています。

具体的には、「総合的な学習の時間」でのボランティア支援、学校整備(草取り・窓ふき・花壇作り)、子ども会(地区)活動、学級や学年での親子レクリエーション、登下校時の通学路の交通安全指導、子育てについての研修、学校の広報活動、ベルマーク集めなど、地域によって異なります。

- **PTA とは?** (PTA = Parent and teacher association)
クラス役員、専門部員、地区役員などがあります。保護者は、子ども1人につき1～2回は、何かの役員を引き受けることになります。

PTA 会費として、年間数千円必要です。

- **クラス役員** 学期末の学級懇談会のときの進行役や、学級の親子レクリエーションを企画します。

- **専門部** 教養部、厚生部、環境部、広報部などがあり、各クラスから委員を選出し、委員長、副委員長、会計を決めて活動します。

教養部

- 講演会の開催
- 研修旅行の企画

厚生部

- 健康に関する講習会や講演会の開催
- スポーツ大会やレクリエーションの開催

広報部

- 学校広報の編集、発行

環境部

- 校庭整備(校庭の石とり、草取り)
- 体育館の窓拭き

- **地区役員** 地区子供会での行事などを企画します。
地区での活動には、交通安全指導、野外活動(キャンプ、バーベキューなど)やスポーツ行事(海水浴、登山、スキー、スケートなど)、歓迎迎会(新入生、卒業生のための会食や記念品の贈呈)があります。
また、資金をつくるために、年に数回、リサイクル品の収集を行うところが多いです。

企画は役員が行いますが、PTA 行事には全保護者が参加できます。開催のお知らせは子どもを通じて案内文書が配布されます。

運動会の準備(テント設置、看板掲示、用具の運び出し)、年中行事の料理作り(正月の餅つき、ひな祭り)、文化祭への参加(合唱、演劇、屋台)をしたり、リサイクル品やサイズの合わなくなった制服をバザーで売って資金作りなどをする学校もあります。

PTA の他に、おやじの会や読み聞かせのボランティアグループがある学校もあります。

健康管理

学校では、生徒の健康と安全にいろいろ注意しています。生徒が病気になったり、けがをしたときには、保健室で応急手当をし、必要によっては病院や家族に連絡します。また、定期的に健康診断を行います。

保 健 室 (カウンセラーなど)

生徒が病気になったり怪我をしたりしたときには、養護の先生が保健室で応急手当をします。また、養護の先生は、健康管理や保健や健康についての指導や相談も行っています。

身体測定

身長、体重、視力、聴力などを学校で測定します。

健康診断・検査

- **尿検査**：「腎臓病」と「糖尿病」を早期に発見するため、子どもの朝起きがけの尿を家庭で採取し、学校で集めて検査機関に送り、尿たんぱくと血尿を調べます。一次検査、二次検査を経て、必要であれば、医療機関で精密検査をしてもらいます。
- **心臓検診**：体育の授業中などに起こる心臓突然死の事故予防と心疾患の早期発見を目的に、小学校・中学校・高等学校の各1年生全員を対象として行われています。
- **内科検診・耳鼻科検診・眼科検診・歯科検診・運動器検診**：学校医が検診し、異常があるときは再検査や、長期の休みなどを利用して治療することをすすめます。

予 防 接 種

感染症の原因となるウイルスや細菌などの毒素の力を弱めて予防接種液(ワクチン)をつくり、これを体に接種して、その病気に対する抵抗力(免疫)をつくることを予防接種といいます。

予防接種には、対象者及び接種期間が決められているものがあり、保護者へのお知らせは、市町村が住民基本台帳及び外国人登録台帳に基づいて行うことになっているので、子どもが生まれたときや転居したときは必ず届け出をしてください。予防接種は個別接種が原則ですが、決められた日時に保健所や決められた場所に行って接種する集団接種を行っている市町村も多いので、市町村の広報などをよく読んでください。

- **ポリオ**：乳幼児期から就学前までに2回接種します。
- **ジフテリア・百日ぜき・破傷風**
乳児期に1期目(間隔をあけて3回と追加接種1回)の接種をし、11歳時に2期目の接種をします。回数が多いので忘れないように気をつけてください。
- **麻疹(はしか)・風しん**：1期目は幼児期、2期目が小学校就学前年度(5歳以上7歳未満)に接種します。両方にかかったことのある人は、接種の必要はありません。
- **BCG**：1歳までに接種します。
- **日本脳炎**：1期目は3～4歳の期間に2回、その後約1年後に1回接種します。2期目は、9～10歳の期間に1回接種します。

教育相談

子どもの学校生活の中での問題(例えば、いじめ、不登校、進学悩みなど)について保護者と先生が話し合ったり相談することができます。教育相談については、次の三つがあります。

家庭訪問 担任の先生が子どもの家を訪問して、子どもの学校や家庭での様子について話し合います。

保護者会 保護者が学校に行って、校長先生の話の聞いたり、担任の先生と話し合いをしたりします。個人的な相談よりは、子どもたち全体に関わる問題について話し合うことが中心です。

個人面談 保護者と担任(二者面談)、あるいは、保護者と担任と生徒(三者面談)で話し合います。進路や学校での問題(いじめ、不登校など)など、個人的な悩みや問題を相談するよい機会です。

学校以外の教育に関する相談について

学校以外にも、子どもの教育相談を行う機会があります。

特別支援教育など就学に関わる相談、いじめ、不登校などについては、県・市町村教育委員会、県総合教育センター、児童相談所も相談を行っています。

- 岩手県立総合教育センター 0198-27-2711
- 学校生活の相談:「ふれあい電話」相談 0198-27-2331(直通)
- 発達に関する相談:「コスモスダイヤル」相談 0198-27-2473(直通)
- 岩手県福祉総合相談センター 019-629-9600
- 岩手県央保健所 019-629-6574
- 岩手県一関児童相談所 0191-21-0560
- 岩手県宮古児童相談所 0193-62-4059
- いじめ相談電話 019-623-7830 E-mail:fureai@pref.iwate.jp
- 全国共通24時間いじめ相談ダイヤル 0570-078310
- 岩手大学「こころの相談センター」 019-621-6848
- 各教育事務所のふれあい電話 盛岡:019-629-6745 県南:0191-26-1419
宮古:0193-64-2222 沿岸南部:0192-27-9910
- ボランの広場 (NPO岩手県青少年自立支援センター)019-605-8632
<https://www.porannohiroba.net/> E-mail:info@porannohiroba.net

就学手続き

小・中学校等に入学（編入学）するための手続き

■役所での手続き

- ① 保護者が、自宅のある市町村の役所(市の場合は市役所の「市民登録課」、町村の場合は町村役場の「町村民登録課」、つまり「外国人登録」を行うところ)で、子どもを日本の学校に入学させたいということを伝えます。
- ② 市町村の役所から「外国人児童生徒入学申請書」と「就学案内」を渡されます。
- ③ 必要なことを書いて提出します。

- 家に市町村教育委員会から「外国人児童生徒入学許可書」が送られてきます。
- 指定された学校の名前と場所を確かめます。(基本的には、住所のある地域の小学校・中学校に入学することになります。)

■学校での手続き

保護者は、「外国人児童生徒入学許可書」を持って、子どもと一緒に学校へ行き、先生とこれからの学校生活について話し合ってください。

学校に行くとき、母国でもらった学校からの書類(在籍証明書、成績証明書など)があれば、持っていってください。

- 外国人児童生徒が日本の学校教育を受ける場合、基本的には、日本の児童生徒と同じように生活することになります。
- 日本の学校では、年齢によって学年が決まります(4月2日から翌年の4月1日までに生まれた人は同じ学年になります)。外国人の場合も原則として子どもの年齢によって編入する学年が決まりますので、母国の学校の学年と違う場合があります。
- 日本語能力が不十分だったり、決められた学年で教育を受けることが適切でないと認められる場合は、一時的に下の学年に編入することができます。
- 地域によっては、決められた学校ではなく、日本語教室のある学校に変えることもできる場合がありますので、市町村教育委員会に相談してください。

 転校

国内での転校に際しての手続き

■保護者の勤務のためなどにより自宅を引越し、住所が変わる場合

- 保護者は現在通学している学校に「転学届」を出します。
- 学校から「在学証明書」、「教科用図書給与証明書」等が発行されます。
- 児童・生徒の学習の状況などを記録した書類は、今いる学校から新しく転校する学校に届けられます。

■他の市町村に引越しをするときは

- 新しい住所の市町村の役所で「外国人登録」をします。
- 転校する学校に出す「転入学通知書」（または「入学許可書」）を受取ります。
- 転校する学校に行き、「転入学通知書」（または「入学許可書」）と、前の学校からもらった「在学証明書」「教科用図書給与証明書」も一緒に提出してください。

※転校する場合は、必ず、市町村教育委員会と学校に事前に相談してください。

**for Foreign Resident
Children**

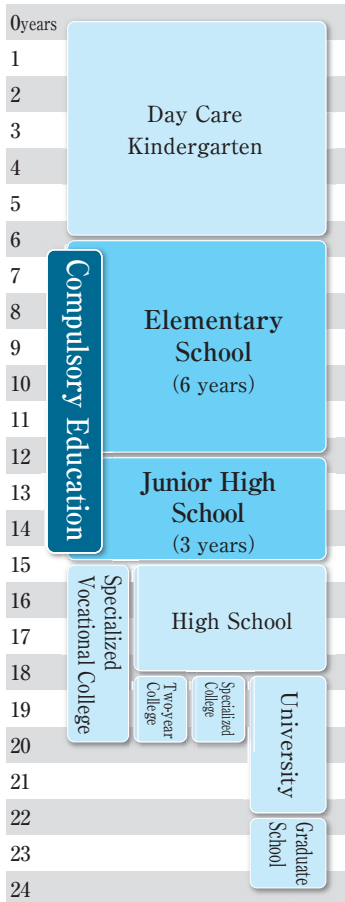
School Support Handbook

Elementary and Junior High Schools (Compulsory Education)

School System structure

Children enter elementary school (shōgakkō) in the April after their 6th birthday, and continue for a period of six years. Students then move on to junior high school (chūgakkō) for an additional three years of study. All Japanese children must take the **nine years of compulsory education** that consist of elementary and junior high school. (Children's parents or guardians bear the legal responsibility of sending their child to school for compulsory education.)

※ Age is calculated as 0 year old in the year the child is born and 1 year old the next year.

Tuition Fee

Public schools do not require a tuition fee to be paid, whereas private schools do.

School District

For public elementary and junior high schools, schools will be decided depending on the area that you live in. For private elementary and junior high schools, there is no such restriction.

School Advancement

Students in Japan advance from one grade to the next, starting from the time they enter school. Students advance to the final year of compulsory education and do not skip any grade levels. Also, in principle, students do not repeat grade levels.

Special needs education schools for students with disabilities

There are special needs education schools as well as classrooms set up in elementary and junior high schools for students with disabilities. There are children who receive support from support staff while enrolled in normal classes. There are also children who attend schools for children with special needs. There are special needs schools with facilities for elementary, junior high, and high school aged students, as well as schools for just high school aged students. Each school offers educational services to meet the specific needs of students (i.e. with vision impairments, hearing impairments, physically disabled condition, poor health, or mentally disabled condition).

After Compulsory Education

Ninety-nine percent of the students in the prefecture go to high school after they graduate from junior high school. High school is not compulsory education. In other words, students who have completed compulsory education in elementary and junior high school have the option to choose whether they would like to proceed to higher education or not. For students who choose to start working, they may work in the farming or fishery industries.

High School

Students who complete their compulsory education can continue on to high school (kōkō) for another three years.

For high schools, there are public and private schools. Public schools are run by the Iwate Prefecture or the city of Morioka, and managed by the Board of Education. Funds come from taxes and the teachers are public servants.

Private schools are established and run by educational corporations (recognized by the prefecture). Private schools are run by taxes as well as the tuition fees paid by parents/guardians. There are also private schools that are established based on the founders' philosophy or religious belief (Christianity, Buddhism, Shintoism).

To enroll in a high school, students need to take the entrance examination of the school that they would like to enter. All the public schools within the prefecture have the same exam. Private schools have different exams between the schools. In general, the entrance examination includes a written examination on Japanese, mathematic, social studies, science, and English, as well as an interview. In addition, some school may also have practical examinations on physical education, music, or art. Only students who passed the test may enroll in the school.

Tuition Fee

High school is non-compulsory; both public and private schools require a tuition fee to be paid. However, public schools cost less than private schools. There are some private schools that exempt students with exceptional school grades or exceptional performance in sports from paying school fees.

School Advancement

In high schools, credits are earned by attendance and undertaking examinations. When attendance is insufficient, students must score above a certain point in order to gain credit. When credit is not enough, students will need to repeat the grade, and there are cases where the student cannot graduate within 3 years.

Specialized Vocational College

There is a specialized vocational college (kōtō senmon gakkō) in Ichinoseki specializing in construction that students may enter after graduating junior high school, with education lasting a period of five years.

Certificate for students achieving the proficiency level of upper secondary school graduate

Individuals, who for various reasons were unable to graduate from high school, can take this test to certify that their academic ability is at or above the level of a high school graduate. Those who pass this test qualify to sit entrance examinations for universities, two-year colleges, and vocational schools. Additionally, as individuals are recognized to have the same academic ability of a high school graduate, this test can be useful for working as well as for obtaining qualifications. Anyone aged 16 or over is qualified to take this test.

After High School Graduation

Higher Education

Education after high school involves learning more specialized subjects and consists of **two-year colleges (tandai)** and four or six year **universities (daigaku)**. For an even higher level of education, students can enter **graduate schools (daigakuin)** for a master's degree or a doctorate. There are also two-year **vocational schools** for certain professions that require special skills and abilities. These include schools for courses such as hairdressing and beauty, medical administration, dental assistant, and the culinary arts.

In addition, **National Miyako Maritime Polytechnic College** provides a two-year training course for students in becoming navigation officers or engineers of freighters, ferries, or tankers.

Students decide which school they would like to go to and undertake the school's entrance examinations. There are different types of entrance examinations, including **by recommendation (suisen nyushi)**, which occurs in November (mainly interview focused), and the **general entrance examination (ippan nyushi)** after January. Other types of entrance examination include the **AO entrance examination** (by self-recommendation, focusing more on the students' personality rather than academic ability), which occurs before October. Other than a **written examination** covering the subjects, there are also various ways of examination including **interviews** or **short essays**.

Additionally, national and public universities and some private universities require students to take the **National Center Test**. Students make their applications in October. Some entrance examinations can be very difficult and the admission system can be very complicated.

Consequently, it takes a lot of time and effort for students to decide their career plan, and it is difficult for them to understand the entrance examination system and its content. Thus, it is important that students discuss their career plan with their family members, teachers, and receive guidance from career counselors.

Employment

There are some people that work immediately after graduating from high school. And there are many different types of employment. Students work hard to gain various qualifications during high school in order to work in the career that they like.

Employment examinations for future graduates are held in mid-September. **Interviews** are conducted to evaluate an applicant's etiquette and personality, and a **written examination** on general knowledge is also held. Apart from these, the panel also considers various qualifications in the selection process.

Therefore, it is important that students think about their career plan and consult with their family, teachers, or career consultants and be prepared well in advance.

In high schools, offices that provide **career counseling** are available to every student for consultations on proceeding to higher education or about employment. Students can not only consult their career plan with their teacher, but also with career counselor to receive guidance on how to achieve their career goals.

Before Compulsory Education

Kindergarten

Children can begin attending kindergarten (yōchien) from the age of three until they begin elementary school. Kindergarten is not compulsory. (Depending on the kindergarten, children can either enter at the time they turn three, or they can only enter in the April after turning three.)

Kindergartens are educational facilities under the jurisdiction of the Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology (MEXT). The educational programs run in kindergartens are based on the educational guidelines set by MEXT.

Kindergarten education centers around teaching through play, with focuses on learning how to interact with others, building a strong vocabulary, instilling an interest in nearby nature, and nurturing a child's sensitivity and emotions.

Grade Level

Age 3 class
Age 4 class
Age 5 class
※ Class sizes are limited to 35 students or under per class

Hours

Generally, kindergarten lasts four hours, from 9:00 to 13:00. There are also kindergartens that provide childcare as well.

Holidays

There are extended holidays in the summer, winter, and spring.
※ There are some kindergartens that provide childcare on Saturdays.

Major Events

Entrance ceremony, sports festival, school outing, graduation ceremony, etc

Costs

Initial kindergarten entrance fee, tuition fee, various other fees (for school materials, snacks, etc.). Certain kindergartens require specific uniforms and school bags, and these are a separate cost.

※ There are systems that can provide tuition waivers and discounts.

Commuting

A bus is available to take children to and from school (for an extra fee). Parents/guardians may also pick up and drop off their child directly.

※Private kindergartens cost more and provide more services such as specialized classes (such as English or music), school lunch, a bus for going to and from school, and extended childcare hours. (Some public kindergartens also provide school lunch.)

Day-care

Day-cares (hoikuen) are not educational facilities. Rather, they are childcare facilities where parents/guardians can leave their children. Day-cares are child welfare institutions under the jurisdiction of the Ministry of Health, Labour and Welfare.

Children can attend day-care as a newborn, but day-care is not free and its cost is relative to the parents' income. The number applicants for putting their children into day-care is very high, and in certain areas there are many who are waiting because they are unable to find a day-care that will accept their child.

Nintei kodomo-en

Nintei kodomo-en is a certified kindergarten and day-care center that takes care of children aged from 0 before schooling, whether their parents/guardians are employed or not. There are 81 facilities in 20 municipalities of the prefecture.

Curriculum

What students study in schools is prescribed in the Courses of Study, which are established by the Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology. Municipal boards of education set the number of school days in a year. Individual schools then use the above as a basis to determine the curriculum that consists of **school subjects**, **moral education as a special subject**, **special activities**, **integrated education**, etc.

Special activities include classroom activities, student committee activities, club activities, and school events.

Integrated studies include studies on international understanding, information, environment, public welfare and health, local traditions and culture. Students use this time to research, and experience these topics and to think about the solutions to problems.

School Subjects

Elementary School

- Japanese (kokugo)
- Social studies (shakai)(from Grade 3)
- Arithmetic (sansū)
- Science (kagaku) (from Grade 3)
- Life environment studies (seikatsu)
(Grades 1 and 2 only)
- English (eigo)
- Music (ongaku)
- Arts and crafts (zugakōsaku)
- Home economics (katei)(from Grade 5)
- Physical education (taiiku)
- Moral education as a special subject (dōtoku)
- Special activities (tokubetsu katsudo)
- Integrated education (sougō gakushu)

Junior High School

- Japanese (kokugo)
- Social studies (shakai)
- Mathematics (sūgaku)
- Science (kagaku)
- Music (ongaku)
- Art (bijutsu)
- Health and physical education
(hoken taiiku)
- Industrial arts (gijutsu)
- Home economics (katei)
- Foreign language (mostly English)
(gaikokugo)
- Moral education as a special subject (dōtoku)
- Special activities (tokubetsu katsudo)
- Integrated education.

 School Life

Elementary School

Students in each grade are put into classes. One class usually contains 35 students or less for grade 1 to 5, and 40 students or less for grade 6. Students take lessons together with their classmates with a single homeroom teacher conducting each class. The homeroom teacher teaches most lessons, however, lessons such as music and home economics are taught by appointed teachers.

■ Elementary School Timetable (Example)

		Mon	Tue	Wed	Thu	Fri
Morning Assembly	8:30-8:45	Sometimes self-study time is held before the morning assembly				
1st Period	8:45-9:30	Japanese	Japanese	Integrated Education	Japanese	Arithmetic
2nd Period	9:40-10:25	Science	Arithmetic	Integrated Education	Science	Science
3rd Period	10:35-11:20	Physical Education	Physical Education	Arithmetic	Music	Arts and Crafts
4th Period	11:30-12:15	Social Studies	Social Studies	Japanese	Social Studies	Arts and Crafts
Lunchtime	12:15-1:10	After lunch, students rest in the classroom or play in the gymnasium or schoolyard.				
Cleaning	1:15-1:30	Some schools may have the cleaning time before the kaeri-no-kai (a gathering before going home).				
5th Period	1:40-2:25	School Activities	Home Economics	Physical Education	Music	Integrated Studies
6th Period	2:35-3:20		Home Economics	Club Activities	Moral Education	
Kaeri-no-kai	3:20-3:35	On days when the lesson finishes in the 5th period, students go home earlier. Club activities are mainly for grade 4 to 6 students.				
Club Activities	3:45-5:00					

Student Committee

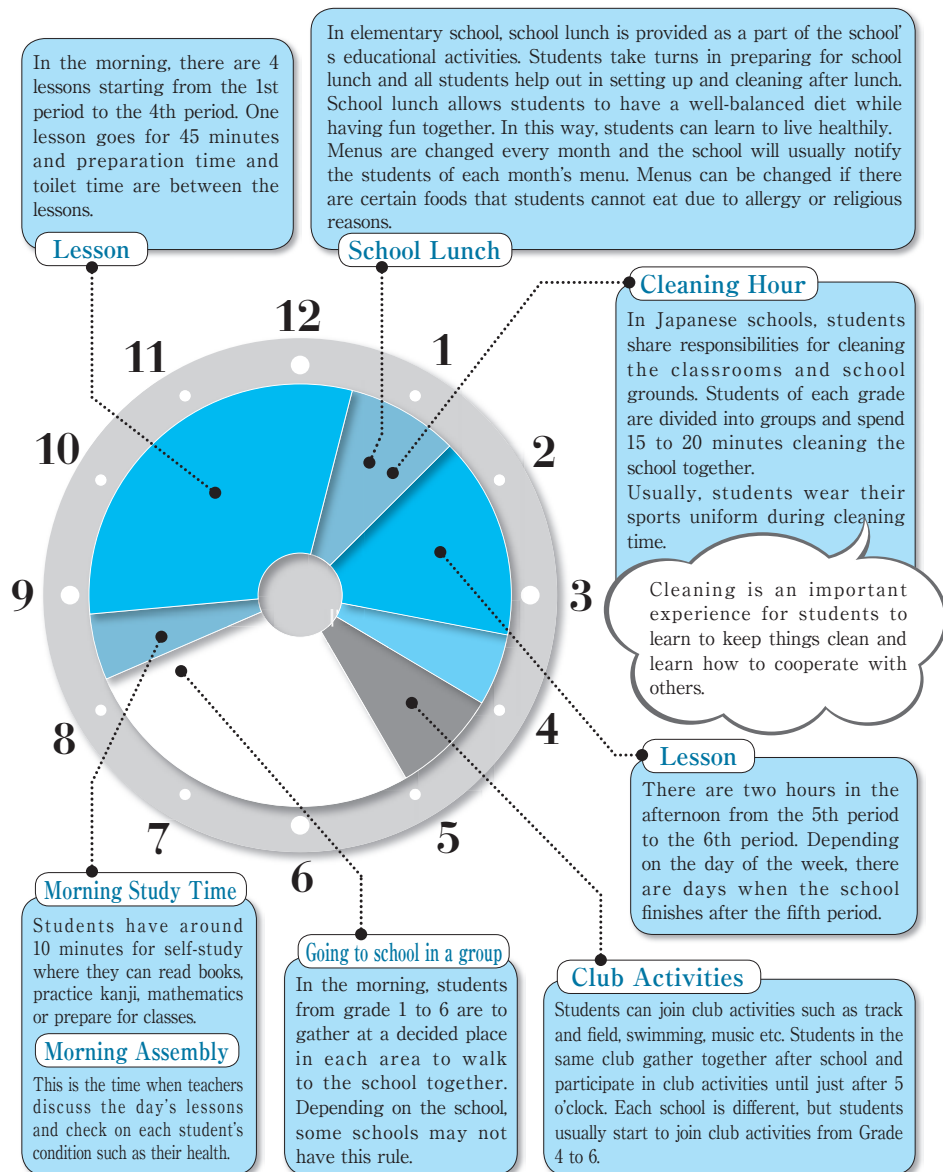
A student committee is held to develop children's independence, constructiveness, and social skills. Students can act in roles such as chairman, vice-chairman, and secretary. Higher-grade students act as leaders and students engage in activities within the school. In addition, there are also other committees such as a news committee, broadcasting committee, health committee, etc.

Communication Network (for emergency contacts)

The communication network allows schools to contact each family when there are emergencies. School use this network to contact students in circumstances such as when the school is closed due to typhoon, or when a school event has been canceled for some reason. Parents/guardians are to notify the school of their e-mail address and telephone number, which will be distributed in the school's communication network.

A Day in Elementary School (Example)

Parents/guardians should contact the school in the morning in circumstances where the child is going to be absent from school. In addition, as a general rule, students are not allowed to leave the school during school hours. If a student needs to leave school early for doctor appointments or other reasons, parents/guardians should contact the school in advance.

A Year at Elementary School (Example)

Most of the schools in the prefecture adopt the 3-semester system. The school year is usually divided into three semesters – first semester (April – July), second semester (August – December), and third semester (January – March). The following is a list of the main school activities.

Sem 1		Opening ceremony	On the first day of the semester, all students gather together and their teachers are introduced. Students also sing the school song at the end of the ceremony. (In Japan, school songs are always sung at ceremonies). *Parents/guardians do not need to attend.
	Apr	Entrance ceremony (Grade 1 students only)	This is a ceremony to welcome the first grade students. On this day, the principal gives a speech, their teachers are introduced, and students from other grades sing songs to welcome the new students. The students and parents/guardians usually attend the ceremony and dress formally. *Only grade 1 students' parents/guardians are required to attend.
		Health check	At the health check, a student's height and weight are measured. Also, a doctor checks the health and development of the students.
	May	Sports festival *Some school may have it in the 2nd semester.	This is an event for students to enjoy exercising by doing activities such as short distance running, relay, dancing etc. Students' families come to cheer for the students and bring their lunch to eat together.
	Jun	School trips *Some school may have it in the 2nd semester.	In Grade 6, students go on a two-day, one night trip. Students get to visit and learn about other places. The place visited is usually Miyagi Prefecture (Sendai City).
		School excursions	These are field trips where students learn about nature, history, and culture that they cannot experience in the classroom. School excursions are usually at locations not too far away and students bring their own lunch with them. Students usually go by foot or by bus. Many schools also provide camping experiences for Grade 5 students.
	Jul	Class observation	These are opportunities for parents/guardians to observe classes so that they can get to know how their children are doing in school. These are held three to four times a year. This event is not limited only to guardians; grandparents can also attend. Most of the time, mothers attend the class observation. However, depending on the school, there are also class observations arranged for fathers. After the class observation, there is a teacher and parents/guardians meeting for information and opinion exchange. The homeroom teacher talks to the parents/guardians about how their children is doing at school and answers any questions that they may have.
		End of the semester ceremony	This is a ceremony to declare the end of a term. All students gather together and listen to the principal's speech. The homeroom teacher then hands out the report cards. The report cards record how students are doing at school and are marked with symbols such as ◎, ○, △ etc. (Which mean: very good, good, and okay, respectively)
Summer holiday			This is a three-week break from the end of July to the beginning of August. (In the Kanto and Kansai area, summer holiday lasts for almost 40 days from the end of July until the end of August. The summer holiday in Iwate is shorter compared to the Kanto and Kansai area because of a longer winter holiday.) Even though students do not need to attend schools during the holidays, schools usually assign homework for students to do at home.

Sem 2	Aug	Opening ceremony	Students bring their report card and homework to school.
	Sep	Music & drama appreciation	This is the day when students perform what they have leant in music classes. Performance may also include orchestra.
	Oct Nov	Student performance & cultural festival	This is an event where students display their works. It is usually held on Saturdays and Sundays so that families can attend.
	Dec	End of the semester ceremony	Report cards are given to students on this day.
Winter holiday			The winter holiday is a three-week holiday during the end of December to mid-January. Homework is given out to students for them to study at home during the holidays.
Sem 3	Jan	Opening ceremony	Students bring their report card and homework to school.
	Mar	End of the year ceremony	This is a ceremony not only to declare the end of the third term, but also the end of the entire school year. Students from Grades 1 to 5 are to attend. Homeroom teachers hand out report cards to students after the ceremony. <i>*Parents/guardians do not need to attend.</i>
		Graduation ceremony	This is a ceremony to congratulate the Grade 6 students on their graduation. Each student receives a graduation certificate and present their speech thanking their teachers and parents. Students and parents/ guardians dress formally for this ceremony. <i>*Only grade 6 students' parents/guardians are required to attend.</i>
Spring holiday			The spring holiday (from the end of March to the beginning of April) begins right after the end-of-year ceremony. There is no homework during spring holidays.

Rules & Regulations

Schools have various regulations so that every student can live a healthy and safe life.

Clothing

Usually there are no uniforms in public elementary schools. However, as a rule, during physical education students change into comfortable and stretchable clothing (long sleeves, shorts, short sleeves, and summer shorts).

Grooming & Appearance

Wearing cosmetics, manicures, piercing or other accessories in school is not allowed.

Food & Drinks

Students are not allowed to eat snack food at school. Juice and soft drinks are not allowed either. However, tap water is drinkable. Some schools allow students to bring water bottles containing barley tea (mugi-cha).

School Life

Junior High School

In junior high school, students are put into classes. One class usually contains 40 students or less, and students of each class take the lesson together. There is a homeroom teacher for each class. Lessons are taught by the subject teachers at students' homeroom. The homeroom teacher is responsible for teaching his or her own subject, moral education, and special activities. Practical lessons such as health & physical education, music, art, industrial technology and home economics are taught in the gymnasium or special classrooms

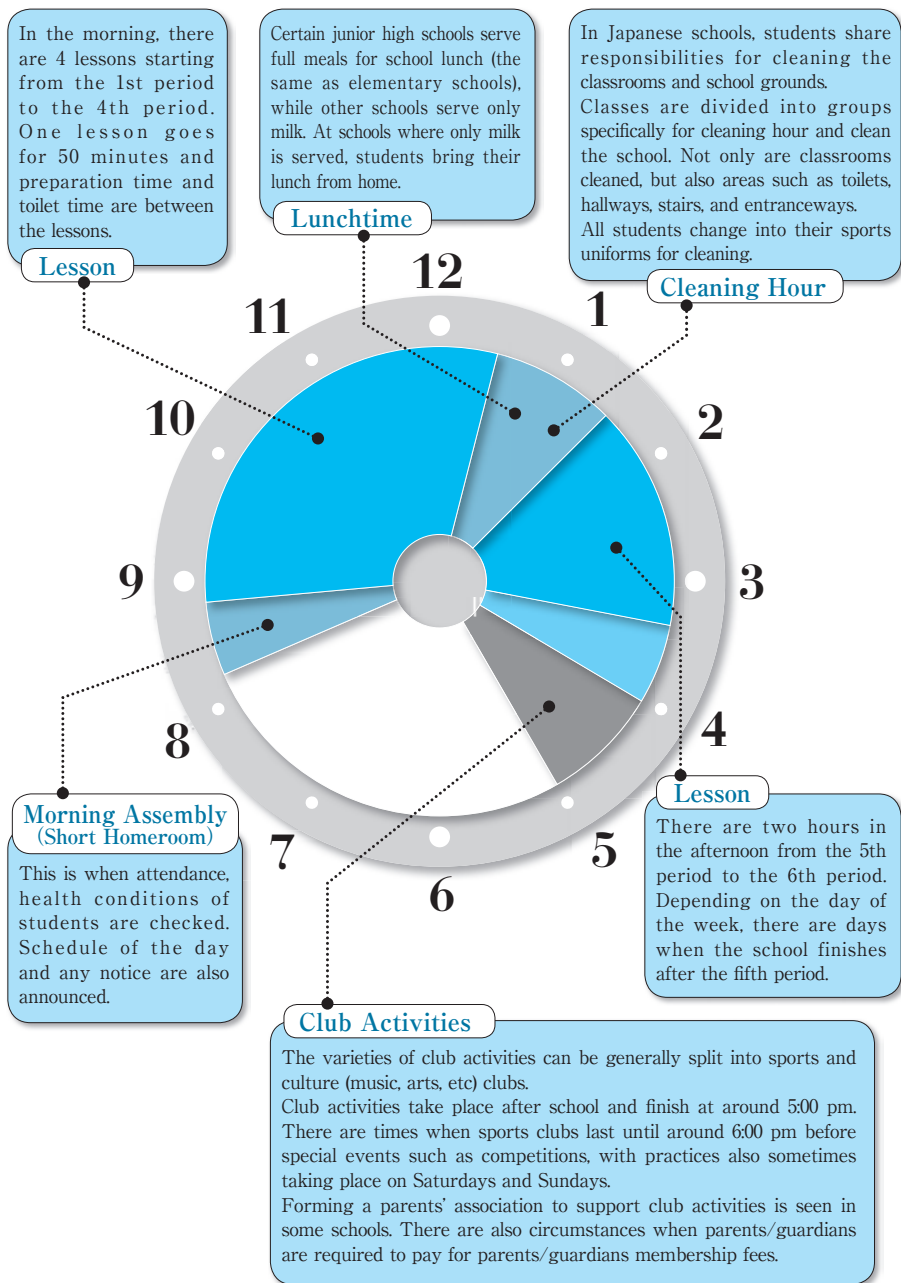
■ Junior High School Timetable (Example)

		Mon	Tue	Wed	Thu	Fri
Morning Assembly	8:30-8:45	Whole school morning assembly is held once a week.				
1st Period	8:45-9:35	Japanese	Japanese	Integrated Education	Japanese	Maths
2nd Period	9:45-10:35	Science	Maths	Integrated Education	Science	Science
3rd Period	10:45-11:35	Health & Physical Education	English	Maths	Music	Art
4th Period	11:45-12:35	Social Studies	Social Studies	Japanese	Social Studies	English
Lunchtime	12:35-1:25	After lunch, students rest in the classroom or play in the gymnasium or schoolyard/				
Cleaning	1:25-1:40	Some school may have the cleaning time before the kaeri-no-kai (a gathering before going home).				
5th Period	1:40-2:30	English	Industrial Arts / Home Economics	Health & Physical Education	Maths	Health & Physical Education
6th Period	2:40-3:30	School Activities	Industrial Arts / Home Economics	Moral Education		Social Studies
Kaeri-no-kai	3:30-3:45	On days when the lesson finishes in the 5th period, students go home earlier.				
Club Activities	3:45-5:00	Most junior high school students in the prefecture belong to a club at school. The purpose of club activities is to help students build a healthy body and mind through doing activities with other students. Depending on the club, the frequency of activity and the participation time will be different.				

Student Committee

Student committee is held to develop children's independency, constructiveness, and sociality. Students can act in roles such as chairman, vice-chairman, and secretary. Higher-grade students act as leaders and students engage in activities within the school.

A Day in Junior High School (Example)

A Year at Junior High School (Example)

Sem 1	Apr	Opening ceremony	On the first day of the semester, all students gather together and their teachers are introduced. Students also sing the school song at the end of the ceremony. (In Japan, school songs are always sung in ceremonies). *Parents/guardians do not need to attend.
		Entrance ceremony (Grade 1 students only)	This is a ceremony to welcome the first grade students. On this day, the principal gives a speech, their teachers are introduced, and students from other grades sing songs to welcome the new students. The students and parents/guardians usually attend the ceremony and dress formally. *Only grade 1 students' parents/guardians are required to attend.
		Health check	At the health check, a student's height and weight are measured. Also, a doctor checks the health and development of the students.
	May Jun	Sports festival & Track and Field festival ※Some schools might have the school trips during the second semester.	In sports festival and track and field festival, students compete in groups or within their homeroom class. The students' families come to the sports festival and cheer for the students in some cases. Sports festival is usually held on Saturdays and Sundays.
		School trips ※Some schools might have the school trips during the second semester of Grade 2.	In Grade 3, students go on a trip together for a few days. Students get to visit and learn about other places. The place visited is usually Tokyo or Hokkaido.
		School excursions	The purpose of a school excursion is to allow student to be engaged in independent activity while working in a group. School excursions may be a one-day excursion or staying overnight. Some schools may have excursions such as staying at a youth house, mountain climbing, or an agricultural experience.
		Junior high school sports competition	Students who belong to a sports club are to represent the schools to compete with other junior high school students of the same district. The winning team of the district gets to participate in the prefectural competition. Depending on the type of sport and the area, some competitions are held on Saturday and/or Sunday, and others from Friday to Monday.
	Jul	Midterm Exam・End of Semester Exam	This is the time when students are tested on how much they have learnt for each subject. The results of these examinations count towards the final result.
		Parent Teacher Conference (or Parent, Teacher, and Student)	This can be a parent-teacher meeting or it can be a meeting for three parties including the student. The parent and teacher talk about the student's daily life, school learning, and make goals for the future together with students. Usually, a student's report card will be looked at in these meetings. Report cards not only indicate a student's academic result but also contains teacher's comments on the student's performance in the class, and involvement with the student committee or club activities.
		End of the semester ceremony	This is a ceremony to declare the end of the term. All students gather together and listen to the principal's speech and sing the school song.

Summer holiday			The summer holiday begins from the end of July until mid-August for about three weeks. (In the Kanto and Kansai area, summer holiday lasts for almost 40 days from the end of July until the end of August. The summer holiday in Iwate is shorter compared to the Kanto and Kansai area because of a longer winter holiday). Even though students do not need to attend school during the holidays, schools usually assign a lot of homework for students to do at home. Students may also need to go to school for club activities.
Sem 2	8	Opening ceremony	Students bring their report card and homework to school.
	9	The shinjin competition	After the junior high school sports competition, grade 3 students retire from the game and the main focus will be on the grade 2 students. The shinjin competition is similar to the junior high school sports competition where students compete with students from other schools.
	10	Music appreciation / joint music performance	This is often held at the city hall or cultural center. On this day, brass bands and choirs from different schools gather together and have a joint music concert.
		Cultural festival	This is an event where students display their works and have chorus performances. Parents/guardians are welcome to this event.
		Midterm Exam・End of Semester Exam	This is the time when students are tested on how much they have learnt for each subject. The results of these examinations are count towards the final result.
	11	Parent Teacher Conference (or Parent, Teacher, and Student)	(Same as Semester 1)
	12	End of the semester ceremony	(Same as Semester 1)
Winter holiday			The winter holiday is a three-week holiday from the end of December to mid-January. Homework is assigned to students for them to study at home during the holidays.
Sem 3	1	Opening ceremony	Students bring their report card and homework to school.
	1 ~ 2	High school entrance examination	Grade 3 students decide what they want to do after graduating from junior high school. Students who wish to undertake higher education takes the high school entrance examination.
	3	Graduation ceremony	This is a ceremony to congratulate the Grade 3 students on their graduation. Each student receives a graduation certificate and present their speech thanking their teachers and parents. Students and parents/guardians dress formally for this ceremony. *Only grade 3 students' parents/guardians are required to attend.
		End of the year ceremony	This is a ceremony not only to declare the end of the third term, but also the end of the entire school year. Students from Grades 1 and 2 are to attend. Homeroom teachers hand out report cards and the certificate of completion to students after the ceremony. *Parents/guardians do not need to attend.
Spring holiday			The spring holiday (during end of March and beginning of April) begins right after the end-of-year ceremony.

Class organization

In order to run the class activities smoothly, students of each class decide the class committee members at the beginning of the semester. Students can nominate themselves or nominate others to become one of the members.

- **Class president** The class president acts as a role model for the class and works towards achieving class goals.
- **Vice class president** The vice class president works with the class president and provides support.
- **Chairman** The chairman is responsible for making smooth class discussions.
- **Secretary** The secretary makes record of class meetings.

In addition, during class discussions or cleaning hours, students get together in small groups called han. A group leader, han-cho, represents the group and distributes tasks to other group members during cleaning hours or class discussions.

Class Representatives

Each class vote for their class representatives, such as class representatives for:

- **Daily life** The representative checks for students' appearance and punctuality and works towards making the students follow the school rules.
- **Study** The representative works towards improving students' academic ability by increasing students' home study time, etc.
- **Environment** The representative is responsible for accurate sorting of rubbish and promotes recycle activities.
- **Cheering** The representative gives guidance to students during cheering practice and makes sure students gather orderly during assembly.
- **Library** The library representative promotes reading amongst students and is also responsible in appointing students to become the library duty person and also assist in organizing the books.
- **Broadcast** The broadcast representative is responsible for publishing school newsletters and broadcasting news within the school.

Rules & Regulations

Schools have various regulations so that every student can live a healthy and safe life.

Clothing

Students are required to wear school uniform. Some schools may ask student to wear certain shoes and indoor shoes. In addition, students are required to wear their sports uniform during physical education lessons and cleaning hour.

Grooming & Appearance

Wearing cosmetics, manicures, piercing or other accessories in school is not allowed.

Food & Drinks

Students are not allowed to eat snack food at school. Juice and soft drinks are not allowed either. However, tap water is drinkable. Some schools allow students to bring water bottles containing barley tea (mugi-cha).

High School Entrance Examinations

In order to enter high school, students must undertake and pass the entrance examination. High school entrance examinations are held in January for private schools and March for public schools. Students must submit their application in mid-December for private high schools and January for public high schools. Students consult with their teacher and parents about their career plan during December's parent teacher and student conference. In grade 2, students start to research on high schools and the faculties that different high schools offer. Students also gain information on what extra-curriculars they can do outside of school. In grade 3, students revise on what they have learnt during grade 1 and 2 to prepare for the entrance examination. Students go to high schools' orientations, open-school day, and consult with their parents and teachers to decide which school they would like to attend.

High School

- There are three types of high school differing in the way classes are conducted and their time arrangement:

Full-time

Lessons are from morning to evening, 6 to 7 hours a day. Most of the high schools adopt this type of time arrangement and students graduate from school in 3 years.

Part-time

Part-time schools are for students who work during the day and would like to go to school at night. Due to the recent increase in students' non-attendance, some schools have lessons during the day as well as at night. Students from part-time school graduates in 4 years.

Correspondence course

Materials are sent to students via post, allowing students to study at home. Students go to school a few times in a month. Credits are approved based on comprehensive evaluation of reports and listening tests. Students graduate from school once sufficient credit is gained. Recently, some private high schools also offer correspondence courses.

- Depending on specialization, schools may be divided into three types, namely, academic high schools, vocational schools, and general high schools. Schools make clear their specializations such as entrance into university, sports, art, music, etc.

Academic School

Academic school focus on teaching the general subjects

General subjects refers to Japanese, geography, history, civics, mathematics, science, health and physical education, art, foreign language, home economics, and information. Students who would like to proceed to tertiary education often go to academic schools.

Vocational School

Vocational schools focus on specialization in a particular field.

These schools focus on vocational training such as agriculture, industry, business, fisheries, home economics, nursing, information, and welfare. In addition, some academic schools offer subjects and courses specializing in certain area of general subjects, i.e. sports, music, art, foreign language, science, mathematics, etc.

General School

General schools offer both general subjects teaching as well as specialization training.

Various courses are available for students to choose from, such as information, industrial, business, and welfare.

A Year at High School (Example)

Most high schools in Iwate adopt the 2-semester system, from April to September and from October to March. The summer and winter vacations mark the line between the semesters. The schedule for high school is generally similar to junior high school. The following events are also available.

- **Cheering practice** : In high schools, apart from the school song there are many other cheering songs or songs made by students. Current students teach new students these songs soon after they enter the high school.
- **Sports festival** : Sports festival is where students compete with other classes. The way the sports festival is conducted depends on each school. However, the main focus of the sports festival is basketball and volleyball. This is a good opportunity for students to develop friendship and cooperation within the class.
- **Cultural festival** : This is a school festival where students from the cultural clubs or students from different classes. Similar to sports festival, the cultural festival is planned and run by student committee. Cultural festivals are open to the public and hence it is also a type of communication to the community residents.
- **High school sports competition** : This competition is usually referred to as 'inter-high'. It is a competition held for students to demonstrate their ability after a lot of practice. There are some games that are only held in certain season, such as swimming and skiing. Regional preliminary games begin in April and prefectural competitions are held in June. National competitions are held in August. In addition, shinjin competition is available in fall where preliminary games begin from January to March. Schools' sports clubs compete with other schools.
- **High school cultural contest** : On this day, students belonging to cultural clubs also demonstrate varieties of performances such as choir singing, wind-instrument music, as well as Japanese traditional cultural performances such as Japanese instrumental music, calligraphy, Japanese poetry, Shishi odori, etc. In addition, each club may have their own contest or competition to compete with cultural clubs from other schools.

Periodic Examinations

High school's periodic examinations not only test students on how much they have learnt but the results also count towards the final grade. Each subject has a midterm examination and a final semester examination for each semester. There are usually four periodic examinations throughout the year. Generally, the final grade is the average point of these four examinations and the result determines whether the student can obtain credit or not.

School Facilities

A student spends the majority of his or her day in his or her classroom. There are also very few schools that have changing rooms, so to compensate boys and girls separate and change clothes between periods or layer clothing.

Administration office

Office where administration staff manage materials and school lunch fees, as well as things like school transfer paperwork. It is the office located closest to the entrance and visitors must check in here.

Custodial room

Room used by school custodians who repair and clean the school. If something inside the school breaks, custodial workers can repair it.

Principal's room

Office used by the principal

Teachers' room

Office used by the teachers.

Nurse's room

Room where the school nurse is. When students feel ill or get injured students can receive first aid treatment or rest on the bed in this room.

Gymnasium

Used during school assemblies and during physical education classes. Things like basketball nets are available and students can play here during lunch breaks.

School grounds/fields

Used during physical education classes. Elementary schools have swing sets and slides where children can play outside of class.

Pool

Used in the summer for swimming classes. Some schools also have changing rooms.

Library

Many books are stored here, and students can read these during lunch break or after-school. Students can also borrow books and read them at home.

Home economics room

This room has countertops, kitchen utensils, pots and pans, food, etc. Used for cooking lessons. There are also schools that have sewing machines.

Computer room

This room has computers that students can use to search the internet and produce documents.

Art room

This room has desks with drawing boards and is used for things like painting.

Science classroom

This is the room where science experiments can be conducted.

Craft room

There is equipment for making things with saws and hammers, as well as for melting metal.

Music room

The room has tiers for chorus and instrumental performances

What to bring to school (elementary school)

Things to be prepared by each student from home

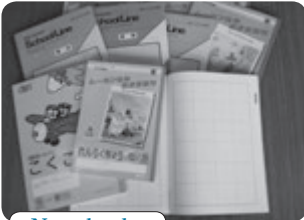

Sports uniform and shoes

(both to be purchased from store appointed by the school)

School bag

Note books

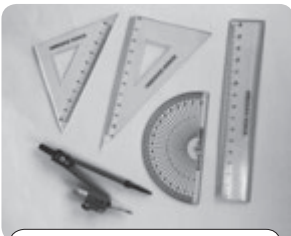

Stationery

(pencil case, pencils, eraser, pencil sharpener)

Scissors and glue

Ruler, protractor, triangle ruler, compass

Crayons

Color pencils

Things provided by the school

■ Things provided to each students for free:

Textbooks

■ Things that the school provide for all students through the textbook fund and the class fund:

Recorder

Pianica

Painting set

Sewing set

Carving knives

Calligraphy set

■ Things that the school has:

Plates and bowls for lunch

Apron and sling

Expense

Required Expenses for School

- **Tuition** Compulsory education, as well as textbooks, is provided to each student for free from the government.
- **Fees** Students in elementary school need to pay around ¥1,500 to ¥2,000 every month for school materials (used for science and social studies, as well as test fees).
- **Material** Junior high schools require fees to be paid for materials other than textbooks. This includes handouts and workbooks, art supplies, calligraphy paper, arts, crafts, and home economics materials, etc. Costs for the year is divided into 12 monthly payments that can be drawn directly from your bank account or paid in cash.
- **Lunch** School lunch is served everyday and is not paid for by the school. (Some junior high schools do not have school lunch.) Parents/guardians pay for the cost of the ingredients of lunch, and the amount is about ¥3,500 to ¥4,500 a month. The way of collecting this fee depends on each school, some schools accept bank transfers and some collect cash. Money is usually collected at the end of the month.
- **Misc.** Various fees apply for PTA and Alumni Association fees, school trip fund, etc.
- **Others** Uniform (junior high school only), school items (exercise clothes, school supplies), shoes

Financial support for expenses

If for financial reasons it would be difficult to pay the above expenses, the municipal board of education may determine a student's need and provide financial assistance for the purchase of required materials and school lunch.

School Loans & Scholarships (High School and Above)

If for financial reasons it would be difficult for a student to attend high school or university after completing the compulsory education, student loans and scholarships are available. Some student loans or scholarships require application prior to entering the school or university, while some allow application after enrollment. Student's family's income and student's suitability for a loan or scholarship will be determined through a screening process. Additionally, there are some loans that require interest to be paid off and some that do not.

■ **Japan Student Services Organization** <https://www.jasso.go.jp/>
0570-03-7240 (Navi-dial) 03-6743-6114 (Ad hoc consultation) 03-6743-6100 (IP Phone, International Calls, etc.)

■ **Iwate Ikuei Shougakukai** <http://www.iwate21.net/ikuei-syougaku/>
Iwate Prefectural Board of Education, Secretariat, Office of Educational Planning
10-1 Uchimaru, Morioka, Iwate 019-623-2050

■ **Iwate Prefectural Council of Social Welfare** <http://www.iwate-shakyo.or.jp/>
8-1-3 Sanbonyanagi, Morioka, Iwate (Inside Fureai Land)
019-637-4473 (Regional Welfare Division)

After-School Hours, Holidays

Long Holidays (Summer Vacation, Winter Vacation, Spring Vacation)

During the semester vacation, students receive homework on various school subjects. Other homework in addition to school subject homework is assigned, such as diaries, creative activities, and self-guided research.

National Holidays

New Year's Day	January 1
Coming of Age Day	Second Monday in January
National Foundation Day	February 11
Vernal Equinox Day	March 20 or 21
Showa Day	April 29
Constitution Memorial Day	May 3
Green Day	May 4
Children's Day	May 5
Marine Day	Third Monday in July
Respect for the Aged Day	Third Thursday in September
Autumnal Equinox Day	September 22 or 23
Health and Sports Day	Second Monday in October
National Culture Day	November 3
Labour Thanksgiving Day	November 23
Substitute Holidays	If a holiday falls on a Sunday, the following Monday will become a holiday. If the following Monday is also a holiday, then the following Tuesday becomes a holiday.
National Holiday	When a day lies directly between two national holidays, that day becomes a holiday.

After School

Childcare Program (Children's Club)

Childcare programs (after school children's club) are available for families where both parents are working. After school or during spring, summer or winter holidays, local children's centers provide a place where children can do homework, have snacks, and play under supervision until parents can pick up their children.

Iwate Prefectural Childcare Association

<http://www.gakudou-iwate.jp/>

Juku

Private preparatory schools (juku) provide supplementary lessons for a fee, covering five subjects (Japanese, arithmetic/ mathematics, science, social studies, English), teaching material that students have difficulty understanding at school alone. Classes directed towards high school entrance exams are also offered. Juku with classes for different academic ability levels as well as with individual instruction are available, and the students can choose the subjects to study. Juku are open after school until night.

Instructors at juku can be university students working on a part-time basis, people training to become teachers, retired teachers, or full-time juku instructors.

Cooperation between School and Home

The PTA is an association where parents and teachers work together on various issues in order to facilitate the smooth running of the school. Specific activities conducted by the PTA differ by region, but may include weeding the school grounds, cleaning windows, planting flowerbeds, cleaning around the school, planning class and grade level parent/child recreation activities, planning school excursions, providing guidance about traffic safety, training about child raising, working on the school bulletin, working as a crossing guard, fund raising, and working on a children's group.

- **What is the PTA?** (PTA = Parent and teacher association)
Class, specialty, and region membership positions exist. Parents/guardians should take on a role at least once or twice per child.

PTA fees range in the thousands of yen a year.

- **Class** Members in this position take charge of the social gathering at the end of each school term and also in charge of parent-child recreation planning.
- **Specialty** Specialties include general, health and welfare, environment, communication, etc. Members are picked from various classes and a chairperson, vice-chair person, and accountant is selected.

General

- Holding talks
- Planning field trips

Health and Welfare

- Holding health lectures and talks
- Holding sports and recreation events

Communication

- Editing and publishing of the school bulletin

Environment

- Grounds keeping (weeding, etc.)
- Cleaning gym windows

- **Regional** Members in this position plan events for regional children's associations. Activities include traffic safety instruction, outdoor events (camping, barbecues, etc.), sports events (ocean swimming, mountain climbing, skiing, skating, etc.), and welcome/going away parties (for those entering/graduating a school, memorial presents are given).
Additionally, throughout the year recyclables are collected in order to raise funds.

The PTA carries out planning, but all parents participate in these events. Announcements regarding events are distributed to children to give to their parents or guardians.

Schools with parents that help prepare for the sports festival (setting up the tent, signs, equipments, etc.), cooking for annual events (New Year's mochi, doll festival), and the culture festival (singing, performances, stalls) also exist. They also may sell recyclables and uniforms that no longer fit at bazaars to raise money.

Some schools also have groups apart from the PTA such as fathers' associations and reading volunteer groups.

Health Care

Schools look after various aspects of students' health and safety while at school. When students fall ill or become injured, first aid is given in the nurse's room, and if necessary a hospital and the parents are contacted. Regular physical health examinations are also given.

Nurse's Room (Counselors, etc.)

When a student gets sick or injured, the school nurse provides initial care. The school nurse also provides counseling and advice on matters such as health and hygiene.

Body Measurements

Height, weight, eyesight, hearing will be tested and measured by the school.

Health Examination

- **Urinalysis** : In order to diagnose kidney disease and diabetes early on a child's urine is collected at home after waking in the morning and collected by the school to submit to a lab to test proteins and for blood in the sample. If a second or third test is required parents will be requested to have a detailed analysis done at a medical institution.
- **Heart Testing** : In order to prevent sudden heart failure during physical education classes and to diagnose heart ailments early on, in the first year of elementary, junior high, and high schools all students will receive heart testing.
- **Internal/Ear and Nose/Vision/Dental/Musculoskeletal Examination** : The school doctor will test the student, and if anything unusual is found retesting or a long-term absence from school to receive treatment may be suggested.

Vaccination

Vaccinations are weakened forms of viruses or bacteria that are the source of infectious disease. These are injected into the body so that it can begin to produce antibodies that will prevent you from becoming infected again.

Vaccinations are targeted for certain people or for certain periods, so parents/guardians will be contacted through information from the basic resident register (jumin kihon daichō) or the alien registration registry (gaikokujin tōroku daichō), so please ensure that you submit notification when your child is born or when you move residence. Usually vaccinations are done on an individual basis, but many municipalities conduct group vaccinations so be sure to read publications distributed by your municipality.

- **Polio** : In the period of infancy until entering school children will receive this vaccination two times.
- **iphtheria/Whooping Cough/Tetanus** : During a child's infancy is the first round of vaccination (three interspersed shots, with one booster). At age 11 the child will receive a second round. There are many shots, so please be sure not to forget one.
- **Measles/Rubella** : Children receive these shots the first time as infants, and the second time before entering elementary school (at age 5 to 6). Those who have had contracted both diseases do not need to take the vaccinations.
- **B C G** : Children receive the vaccination by the time they are one year of age.
- **Japanese Encephalitis** : Children receive the first round of two shots at age 3 to 4, and the third shot one year after the second shot.

Children receive the second round of one shot at age 9 to 10.

Educational Counseling

Educational counseling is available to parents/guardians regarding children's issues (for example, bullying, refusal to go to school, career guidance, etc). The following are three types of educational counseling available in school:

Home visitation (katei hōmon)

The class teacher visits the children's home and discusses the child's life at school and at home.

Parent & teacher meeting (hogosha kai)

Parents/guardians go to school to listen to the principal and/or talk with the class teacher. Topics often relate to issues common to all the children as group rather than those of individual children.

Individual interview (kojin mendan)

This meeting normally takes place between the class teacher and either the child or the parent/guardian. (It can also take place as a three-way discussion including the child, parent and teacher). This is a good opportunity to talk about personal problems and concerns such as career planning and other school problems (for example, bullying or refusal to go to school).

Educational counseling outside of school

There are other opportunities for educational counseling. Prefectural and municipal boards of education, the General Education Center of Iwate, and child consultation centers provide opportunities to consult about children's education on topics such as special support education for children with disabilities, bullying, refusal to go to school etc.

- General Education Center of Iwate [Educational counseling] <http://www.iwate-ed.jp/> Tel 0198-27-2711
- Consultation about school life: [Fureai Denwa] Consultation Tel 0198-27-2331 (direct call)
- Consultation about growth: [Cosmos Dial] Consultation Tel 0198-27-2473 (direct call)
- Iwate Welfare and General Consultation Center <http://www.pref.iwate.jp/~hp1005/> Tel 019-629-9600
- Iwate Prefectural Central Public Health Center 019-629-6574
- Ichinoseki Child Consultation Center <http://www.pref.iwate.jp/> Tel 019-21-0560
- Miyako Child Consultation Center <http://www.pref.iwate.jp/~hp6004/> Tel 0193-62-4059
- Bullying consultation: 019-623-7830 E-mail : fureai@pref.iwate.jp
- National bullying consultation hotline 0570-078310
- Iwate University [Counseling Center (Kokoro no Soudan Center)] 019-621-6848
- Various Educational Offices' Fureai Denwa Morioka : 019-629-6745 Kennan: 0191-26-1419
Miyako : 0193-64-2222 Engannanbu: 0192-27-9910
- Poran Square (NPO Iwate Prefectural Youth Self-Support Center) 019-605-8632
<https://www.porannohiroba.net/> E-mail: info@porannohiroba.net

Enrollment Procedures

Enrolment (or Transfer) Procedures for Elementary and Junior High School

■ Procedures to perform at your municipal office

- ① Parents/guardians need to go to the local municipal office's registration counter (where they registered for their Alien Registration) and inform the office of their desire to enroll their children in a Japanese school.
- ② The municipal office will provide a 'Gaikokujin jidō seito nyūgaku mōshikomisho' (School Entrance Application Form for Foreign Children) and a 'Shūgaku annai' (Guidance for Entering School Form).
- ③ Fill in the necessary information and submit the form.

- The local municipal board of education will send the 'Gaikokujin jidō seito nyūgaku mōshikomisho' (School Entrance Permission for Foreign Children) to the parents/guardians' home.
- Parents/guardians should check the name and the location of the school their children will attend (usually, it will be the school in their local area).

■ Procedures to perform at the school

Parents/guardians should go to the school with their children, taking the 'Gaikokujin jidō seito nyūgaku mōshikomisho' (School Entrance Permission for Foreign Children) with them to discuss the prospective course of their child's school life with the teachers.

When the child goes to school, the parents/guardians should bring with them any document that they received from the school in their home country, such as student record of enrollment at school, grade records etc.

- In principle, foreign children in Japan should receive exactly the same education as Japanese children.
- In Japanese schools, a child's grade is determined by the student's age (children who are born between April 2 to April 1 of the following year will be in the same grade). The Japanese grade might be different from the grade in the student's home country.
- However, when a child's Japanese language ability is weak, he/she may sometimes be enrolled in a (lower) grade more suitable for his/her language ability.
- Depending on the area, there is also the possibility that the child could attend a school (possibly in another district) that has more Japanese language assistance for non-native speakers. Parents should consult the local municipal board for education of more information about such matters.

Changing Schools

Procedures for Changing Schools within Japan

In cases where there is a need to change schools due to a change of residence within Japan:

- The parent/guardian should submit a 'tengaku todoke' (Transfer Notification).
- After submitting this form, the school will issue a 'zaigaku shōmeisho' (Certificate of Enrollment) and 'kyokayō tosho kyuyo shomeisho' (a form showing proof that the student has received textbooks) to the parents/guardians.
- School records and other documents related to the child will be sent from the current to the new school.

When changing wards, cities, towns or villages:

- Register your new address at the municipal office, 'gaikokujin tōroku' (Alien Registration).
- A 'tennyūgaku tsuchiso' (Transfer Notification Form) or 'nyūgaku kyokasho' (Entrance Permission Form) will be issued.
- Submit the transfer notification form together with the certificate of enrollment of the 'kyokayō tosho kyuyo shomeisho' to the new school.

* Parents/guardians should contact the municipal board of education or the school when planning to change school for their children.

外国人用

儿童及青少年 就学支援手册

小学/中学教育义务教育

学校系统图

儿童满6岁后迎接的第一个4月进入小学。小学为6年制，之后升入初中，初中为3年制。小学6年和中学3年共9年为“义务教育”阶段，所有日本国民必须接受义务教育。（儿童监护人有权义务让儿童接受义务教育）

※「满」：出生当年以○岁计算，每逢一次生日增加一岁。

授業料

公立学校没有学费(免费)，私立学校征收学费(有偿)。

学区

若就读公立小学，就读的学校由居住地而定。就读私立学校没有此限制。

進級

在日本，义务教育阶段没有跳级制度，大家都必须一年一年的逐步升入高年级。同时，原则上也没有留级。

面向身体有障碍的儿童学校

为了让身体有残疾的儿童接受良好教育，日本有特殊学校或在普通学校开设了特殊教育班。并且在公立学校，通过特殊教育教师的耐心指导，有的残疾学生可以和正常学生一同上课。“特殊学校”有的地区设有幼儿园部和高中部，有的则只有高中部。

※盲人学校(视觉障碍者)，聋哑学校(听觉障碍者)，养护学校(体弱、肢体不自由、智力障碍)等都

义务教育结束后

义务教育结束后，有百分之九十八的的学生进入高中。由于高中不属于义务教育，所以接受完义务教育的人当中，只有有升学意愿者升学。初中毕业后打算就业者，通过监护人或是朋友等的介绍从事农业、渔业等。

高中

必须接受完小学和初中的义务教育之后才能升入高中接受3年教育。高中有公立和私立两种。公立高中由岩手县和盛冈市设立，教育委员会管理，凭借税收财力运营。在校老师则为公务员。

私立高中由得到县认定的法人设立并进行管理。凭借学生监护人所缴纳的学费及税收进行运营。因此，学校运营当中，有时会反映宗教(基督教，佛教，神道)或创立者的理念。

高中入学需要参加志愿校的入学考试，县内的所有公立高中入学考试相同。私立学校，学校不同考试也不同。入学考试科目一般为国语、数学、社会、理科及英语等科目的笔试，以及面试。同时，因学校或学科不同，有时也要考察美术，音乐，体育等实际能力项目。考试合格后方可入学。

学费

高中不属于义务教育阶段，因此不管公立还是私立都需要支付学费，但是公立学校学费远远低于私立学校。有的私立学校为成绩优秀的学生减免学费。

升学

在高中，学生凭借上课出勤及考试取得学分。如果旷课达到一定次数或是考试成绩没有达到一定要求，则拿不到学分。学分不足，则不能升入更高年级，导致高中不能三年毕业。

中等专门学

学生初中毕业后，在中等职业学校学习5年的工业相关技能。岩手县一关市设有此类中等专业学校。(相当于中国的“中专”)

高中毕业同等学力认定考试

向因各种原因没能上高中者，提供考试机会，使他们获得高中学历。考试合格后可以拿到高中毕业相等文化水平的资格证。合格者和一般的高中毕业生一样有资格参加大学、短大、专门学校的入学考试。同样，取得资格后就业时，视为高中毕业学历。只要满16岁都可以参加考试。

高中毕业之后

升学

高中毕业后可进入短期大学(2年)或大学(4年或6年)接受高等教育。如果再升学的话可以升入大学院完成硕士课程或博士课程。

另外也有可以学习专门技术技能的专门学校(一般2年)。比如美容美发、医疗事务、牙科技师、厨师等。除此之外,在岩手县宫古老市有国力宫古海上技术学短期大学,学制两年。培养货船、轮渡、邮轮的航海指挥人员、轮机员等。

将要升入的学校不同,考试方式也不同。除了11月开始的推荐考试、1月以后举行的一般入学考试之外,还有一种被称为AO特殊选拔考试一般在10月之前举行。考试内容也同样有差别。有各科目的笔试、面试和小论文等。

另外,要考入国立公立及一部分私立大学,还必须参加“大学入学中心考试”。大学入学中心考试的报名日期一般在10月。另外,各式各样的入学考试中有的难度很大,其考试制度也相当复杂。

所以,若自己一个人考虑高中毕业后出路,不仅要花费大量时间,单是充分理解相关的考试制度和内容就已经很困难。因此,和家人商量,接受班主任及就业指导相关人员的指导变得重要起来。

就业

高中毕业后可以直接就业。就业单位多种多样。一般高中毕业后就打算就业的学生在高中学习阶段就已经开始努力取得各种资格证书。面向高中毕业生的就业考试在9月份举行。主要是通过考察礼仪、人品的面试和考察一般常识的笔试来选拔。同时,各种资格证书也会成为就业考试时重要的参考。

因此,就业跟升学一样,除了学生个人认真考虑自身的出路外,与家长商量,接受老师和就业相关人员的指导,早作准备非常重要。

在高中,为了指导学生的升学和就业,学校开设有“升学就业指导咨询室”,配有专门指导学生毕业后去向的人员。目的是为了帮助学生毕实现其毕业后的目标。

义务教育之前

幼儿园

儿童3岁之后可以进入幼儿园直至小学入学之前。幼儿园阶段不是义务教育阶段。(有的幼儿园只要儿童满3岁即可入园,不用等到4月新学期开始。)

幼儿园是文部科学省管辖的教育机构,按照文部科学省的幼儿园教育纲领开设课程。(保育所是厚生劳动省管辖的儿童福祉设施)

幼儿园主要是通过做游戏、玩耍,培养儿童的人际交往能力,增加词汇,使儿童对周围及自然提起兴趣,培养丰富的情感和心绪,也为未来小学以后的学习打下基础。

学年

3岁儿童班
4岁儿童班
5岁儿童班
※一个班的人数原则上控制在35人以下

时间

原则上是9点~13点的4个小时。
有的幼儿园可以全托。

假期

周六、周日以及节假日。
长假有暑假、寒假及春假。
※有的幼儿园周六也提供保育。

集体活动

入园仪式
运动会
徒步旅行
幼儿园毕业典礼

费用

入园费、保育费、其他费用(教材费、零食费等)有的幼儿园指定统一的校服与书包。因此也需要相关的费用。

※私立幼儿园一般保育费较高,实施特色教育(英语、音乐等特色教育)、提供午餐、班车接送、延长保育时间等具有一定特色。(有的公立幼儿园也提供午餐和班车接送)

保育所

保育园不是教育设施,主要是托管孩子的福利设施。

孩子0岁时就可以入园。保育费根据家长的收入而定。有的地区希望进入保育园的儿童较多,如果超过了保育园的定员数,那么需要等待后才能入园。

认定儿童园

小学入学前的幼儿托养设施,同时具备幼儿园和保育所的功能的设施。不论家长是否工作都可以进入,对0岁到小学入学前的儿童进行教育和托管的设施。县内有81所。(20个市町村)

义务教育 (小学·中学的教育内容)

教育课程

学校的教育课程安排需遵照文部科学省颁布的“学习指导要领”。市町村的教育委员会决定学校的上课天数，各学校以教育委员会制定的标准编制“学科”、“特别学科 道德”、“特别活动”、“综合学习”等课程。

特别活动是指各班活动、儿童会(学生会)活动、社团活动和学校典礼。综合学习是指，对国际理解、信息、环境、福利、健康、地域传统及文化等进行调查、体验的同时解决问题的学习。

英语学习

小学

- 国语
- 社会(3 年级以上)
- 算数
- 理科(3 年级以上)
- 生活(1、2 年级)
- 英语学习
- 音乐
- 绘画
- 家庭(5 年级以上)
- 体育
- 特别学科 道德
- 特别活动
- 综合学习时间

初中

- 国语
- 社会
- 数学
- 理科
- 音乐
- 美术
- 保健体育
- 技术·家庭
- 外语(主要为英语)
- 特别学科 道德
- 特别活动
- 综合学习时间

学校生后

小学校

小学1～5年级一个班35人以下。6年级每个班人数在40人以下。大家一块儿上课，班主任老师（一人）每天在学校跟学生一块生活。所有的课基本上全部由班主任老师一人担任。有时音乐、家庭课由班主任老师以外的其他老师担任。

■小学校的时间表

		周一	周二	周三	周四	周五
第一节	8:30-8:45	朝の会の前後に朝自習をするときもあります。				
第二节	8:45-9:30	国語	国語		国語	
第三节	9:40-10:25	理科	算数	総合	理科	理科
第四节	10:35-11:20	体育	体育	算数	音楽	图画手工
午饭・休息	11:30-12:15	社会	社会	国語	社会	图画手工
打扫卫生	12:15-1:10	晚饭后、在教室休息或在体育馆、校园里玩耍				
第五节	1:15-1:30	有的学校在放学前安排打扫卫生的时间				
第六节	1:40-2:25	学活	家庭	体育	音楽	総合
放学前	2:35-3:20		家庭	社团活动	道德	
总结会	3:20-3:35	最晚上到第五节课时，会提前放学。社团活动主要是4～6年级学生参加。				
社团活动	3:45-5:00					

儿童会

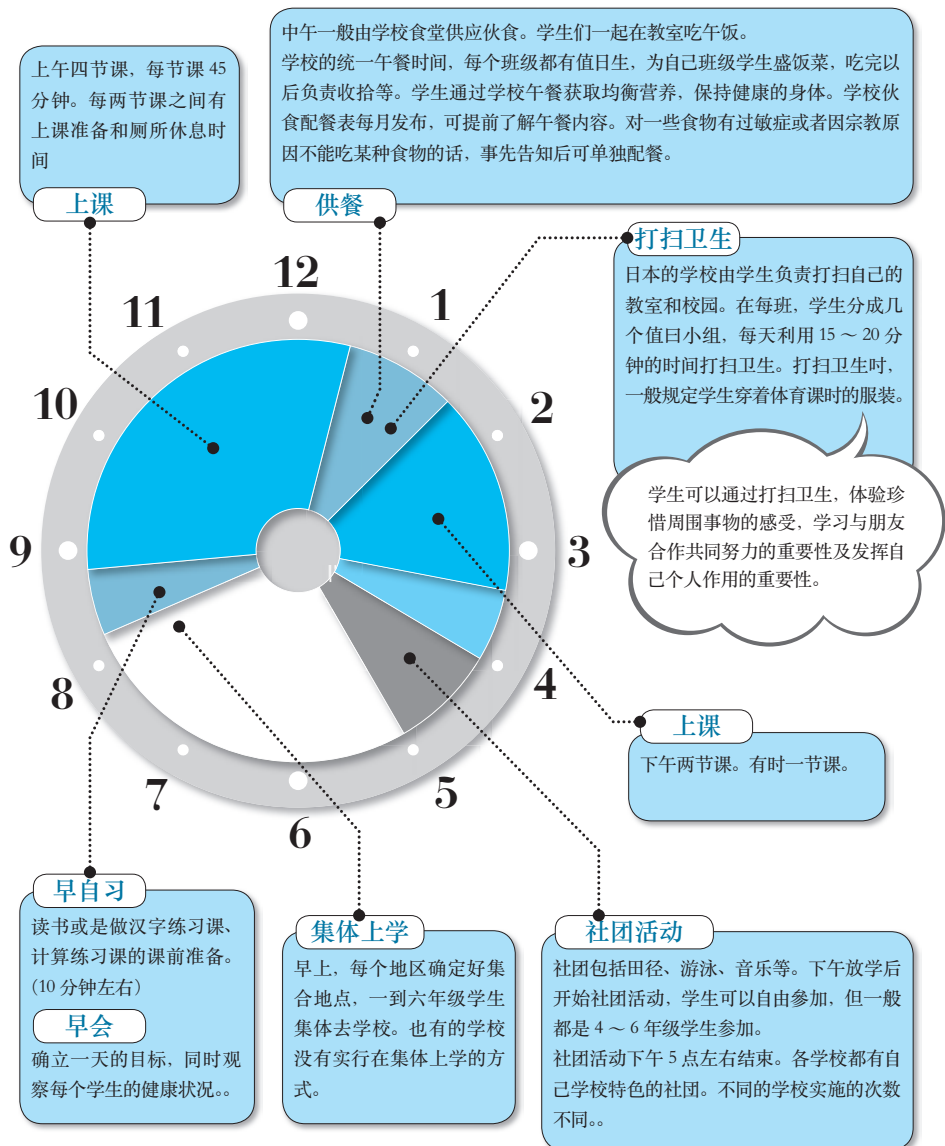
为培养和提高儿童的自主性、积极性和社会性而开设的活动。作为执行部代表学校的儿童组织。儿童会的会长、副会长及书记由高年级学生选出。被选出者将成为学校活动的骨干力量。而且，还有新闻委员会、放送委员会、保健委员会等各种各样的代表性活动。

学校联络网（应急联络方式）

将学校的通知按一定的顺序由一个家庭传达到另一个家庭的联络方式。由于台风等学校紧急停课或通知第二天的集体活动（运动会等）由于某种原因突然取消时的联络方法。因此，监护者把邮箱地址或电话号码告知学校，学校将向监护人发放附有每个家庭电话号码的「学校全体电话联络网」。

小学的一天(例)

学生因故缺课时,请尽量在上午告知学校。同时,原则上从到学校之后到放学,学生不能随便离开学校。由于有就医预约等原因必须离开学校时,监护人必须事先与学校取得联系。

小学的一年(例)

一个学年分为1学期(4~7月)、2学期(8~12月)、3学期(1~3月),分别举行如下活动。

1学期	4月	始業式	各学期开学第一天,全校学生集合后介绍班主任,最后师生一起唱校歌。(日本的学校每当举行仪式的时候都要唱校歌)*监护人不出席
		入学典礼 (仅一年级)	迎接一年级新生的仪式。有校长讲话,班主任介绍,高年级学生唱欢迎歌等。新生和新生家长正装出席典礼。 ※2年级以上的监护人不出席。
		身体测量・定期体检	医生测量学生的身高、体重,诊断身体成长情况以及健康状况。
	5月	运动会 ※有的学校在第二学期举行	有赛跑、接力、体操等竞技项目。对小学生来讲是非常愉快的一天。很多家长都会来为自己的孩子加油,并会带来午餐和孩子们一起吃。
	6月	修学旅行 ※有的学校在第二学期举行。	一般在6年级的时候,离开岩手县到其他地方进行一夜两天的修学旅行。提前学习关于当地的各种知识以及参观当地设施等。岩手县内小学修学旅行的目的地一般是宫城仙台近郊。
		观光旅行	为了让学生接触大自然、学习历史文化,学校组织学生携带午餐去附近的观光地参观学习。一般步行或乘坐客车去。有的学校针对5年级学生开展野外住宿体验活动。
	7月	参观课堂	为了让家长了解自己的孩子在学校的学习生活状态,邀请家长到学校参观学生上课。学校一年一般安排3~4次参观课堂活动。一般都是妈妈参加活动,但有的时候特意要求学生父亲或祖父母参加。 参观结束之后召开意见交流会。交流会上家长和班主任交换意见,班主任介绍学校以及班级情况,并回答家长的提问。
		学期结业仪式	各学期结束时举行的仪式。全校学生集合后听校长讲话。之后班主任将成绩单发给学生。 成绩单不但记录了考试成绩也记录了学生平常在学校的表现,一般用◎、○、△表示。
暑假			暑假为7月下旬至8月上旬约3周的时间。 (关东地区和关西地区暑假期间为7月下旬至8月底的40天左右的时间,但是岩手县因为寒假时间较长,故暑假比关东和关西地区要短。) 假期虽然不用上学校上课,但是一般都会留家庭作业,所以学生需要在家学习。

2学期	8月	开学仪式	学生带通知书及寒假作业到校
	9月	音乐鉴赏• 联合音乐会	为学生提供发表和交流音乐学习成果、鉴赏音乐的机会。
	10月 11月	学习发表会• 文化节	学生发表学习成果的机会。一般周六或周日举行。要求家长出席。
	12月	学期结业仪式	向学生发放通知。
寒假			12月下旬至1月上旬的约3周时间为寒假。当然学校会留寒假家庭作业。
3学期	1月	开学仪式	学生带着通知书及寒假作业到校
	3月	学年结业仪式	第三学期结束时举行，是回顾一年学习生活的仪式。 1~5年级学生参加。 学年结业仪式后班主任分发成绩单。 ※监护人不出席
		毕业典礼	为了祝贺6年级学生完成小学学业而举办的仪式。给每个毕业生颁发毕业证，学生向老师和父母表达谢意。学生和家长正装出席毕业典礼。 ※1~5年级学生的监护人不出席
春假			毕业典礼结束后即春假开始。（3月下旬到4月初）

校 规

为了保证每个学生健康、安全地在学校度过集体生活，学校制定了很多规章制度。

着 装

关于日常服装没有特殊要求。但是体育课的时候要求学生穿学校指定的运动装。运动装包括长衣裤、短袖衫、5分运动裤、短裤等。

仪 表

学校不允许学生化妆、涂指甲油、戴耳环等首饰。

饮 食

学校不允许学生在校内吃零食(口香糖和糖果，点心等)。

虽然学校不允许学生喝果汁等软性饮料，但可以接自来水喝。

也有小学规定学生可以自己带装大麦茶等饮料的水壶。

学校生后

中学校

在初中，学生被划分到每一个班级。每班人数在 40 人以下，同班同学在一块儿上课。班主任一人。各门课的担当老师到班里来指导。班主任老师除了指导自己的担当科目以外，还要对学生进行品德及特别活动的指导。学习实际操作科目(体育、音乐、美术、技术、家庭)时，学生要到体育馆或是特别教室。

■ 初中课程表(例子)

		周一	周二	周三	周四	周五
早会	8:30-8:45	也有的学校实行每周一次全校学生早会				
第一节	8:45-9:35	国語	国語	総合	国語	数学
第二节	9:45-10:35	理科	数学	総合	理科	理科
第三节	10:45-11:35	体育	英語	数学	音楽	美術
第四节	11:45-12:35	社会	社会	国語	社会	英語
晚饭・休息	12:35-1:25	午饭后、或在教室内休息或在体育馆、校园内玩耍。				
打扫卫生	1:25-1:40	有的学校在放学集会之前安排打扫卫生的时间。				
第五节	1:40-2:30	英語	技術・家庭	体育	数学	体育
第六节	2:40-3:30	学活	技術・家庭	道德		社会
放学前总结会	3:30-3:45	下午一节课时，放学时间会相应提前。 岩手县内的初中生每个人都会只至少参加一个社团。社团活动的目的就是通过集体活动培养学生的身心，使其健康。活动次数以及活动时间因学校和社团不同而不同。				
社团活动	3:45-5:00					

学生会

为培养和提高学生的自主性、积极性和社会性而开设的活动。是学校各种活动的执行部门和代表学校的学生组织。设有学生会会长、副会长及书记等，是学校活动的骨干力量。

初中生的一天(例)

上午四节课,每节课50分钟。每两节课之间有上课准备和上厕所休息时间。

上课

有的中学提供午餐(与小学相同),有的中学则只提供牛奶。只提供牛奶的学校要求学生自带午餐。

午餐

日本的学校要求学生自己打扫教室和校园。学校统一规定打扫卫生时间,并划分各班负责领域。除了打扫教室还要打扫洗手间、走廊、楼梯、门前等。打扫卫生时要求学生穿着运动装

卫生扫除

互相确认出席情况、健康状况、日程安排、联络以及当天的目标。

早会

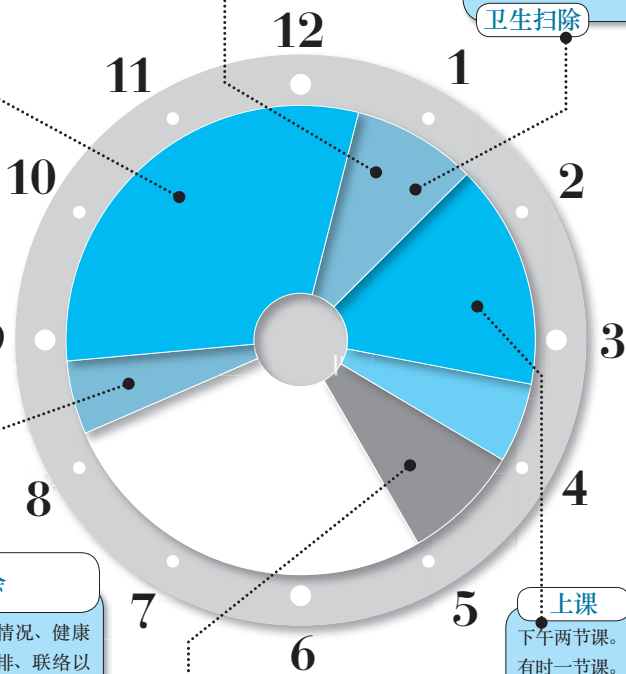
下午两节课。
有时一节课。

上课

社团活动

大体上分为体育部(体育运动)和文化部(音乐、美术等)。下午放学后开始社团活动直到5点左右。体育部有的时候练习到7点,甚至周六周日也会练习几个小时。

同时,家长组成家长会。体育部的话,有比赛的时候统一接送或组织拉拉队声援。若是文艺部的话,家长帮忙搬运乐器等。当然有时候家长还要缴纳会费。

中学的一年 (例)

1学期	4月	开学典礼	第一学期的开学第一天全校学生集中起来，介绍班主任，之后全体一起唱校歌。（日本的学校每当举行仪式的时候都要唱校歌） ※家长不出席
		入学典礼 (仅一年级)	迎接一年级新生的仪式。有校长讲话，班主任介绍，高年级学生唱欢迎歌等。新生和新生家长正装出席典礼。 ※2、3年级学生的家长不出席
		身体测量・定期体检	医生测量学生的身高、体重，诊断身体成长情况以及健康状况。
	5月 6月	运动会・田径运动 ※有的学校在第二学期举行	举行学校之间、年级之间的运动的比赛，很多家长都会来为自己的孩子加油。主要是在周六周日举行。
		修学旅行 ※有的学校在二年级的第二学期举行	一般3年级的时候，全学年的学生离开岩手县到其他地方修学旅行。学习关于当地的人文历史地理知识以及参观当地设施等。岩手县内多数学校选择东京或北海道。
		观光・住宿研究	为了在集体生活中开展学生的自主活动，进行当天往返旅行或是在外住宿体验校外学习。也有的学校组织青少年之家或登山、农林体验等活动。
		初中综合体育大学(中总会)	运动部的人代表学校与同一市町村内的其他初中之间进行比赛。进入前列后就可以参加县大会。根据地区及比赛项目不同举行时间有的在周末，有的在平日。有淘汰赛和循环赛。
	7月	期中・期末考试	测试对各个科目的理解程度。考试结果将被反映在成绩上。
		两人（三人）面谈	家长和老师双方或者包括学生的三方一起面谈，根据成绩表交流意见并相互了解学生在学校的情况以及在家情况。确定今后的学习目标。对话一般根据【通知书】进行。通知书将学生对各科目的掌握程度与既定目标进行对比设定五级评价标准。此外，通知书还有对学生分A、B、C等级の额外评价以及学生在年级、学生会、社团活动中的表现、班主任的评语等。
		学期结业式	在每个学期末举行，全校学生集合，听校长讲话，唱校歌。

暑假			7月下旬至8月中旬的约3周时间为暑假。 (关东地区和关西地区暑假期间为7月下旬至8月底的40天左右的时间,但是岩手县因寒假时间较长,故暑假比关东和关西地区要短。) 假期虽然不用去学校,但是一般都会留作业,所以需要在家学习。 有时也会为了参加课外活动去学校。
2学期	8月	开学仪式	学生带通知书及暑假作业到校。
	9月	新人战	在运动部,第一学期的初中综合体育大会结束后。三年级退下来,二年级成为活动主力。和初中综合体育大会一样,各学校的运动部之间进行比赛。
	10月	音乐鉴赏会・联合音乐会	在市民活动大厅或文化会馆举行。由学校的吹奏部和合唱部以及歌唱优秀的班级聚在一块儿举行。
		文化节	展示上课时完成的作品,表演合唱等技艺,邀请家长来参观。
		期中考试・期末考试	测试对各个科目的理解程度。考试结果反映在成绩上。
	11月	两人(三人)面谈	(与第1学期相同)
	12月	学期结业式	(与第1学期相同)
寒假			12月下旬到1月中旬大约3周的间。虽然不上课,但为了让学生在家学习,老师会布置作业。
3学期	1月	开学仪式	学生带通知书及寒假作业到校。
	1 ~ 3月	入学选拔考试	三年级确定初中毕业后的去向,打算进入高中或是中等专门学校的学生准备考试。
	3月	毕业典礼	为祝贺初三学生结束初中的学习顺利毕业而举行的仪式。给每位毕业生颁发毕业证书,学生向老师和父母表示感谢。学生和家長正装出席毕业典礼。 ※1、2年级的学生家长不出席
		学年结业仪式	第三学期结束的同时,整个学年也随之结束。1到2年级学生出席,结业仪式结束后,班主任向学生发放通知书及结业证明书。 ※家长不参加
春假			结业仪式结束后进入春假(3月下旬到4月初)

班级组织

为了顺利开展班级活动，在学期初班级活动时间决定班级委员会。通过确立候选人(有意愿担当者可以申请)、推荐(选出自己认为合适的人选)等方式选出。

- **班级委员长** 要用心成为班级的模范代表，为了达到班级的目标进行各种活动。
- **副委员长** 支持班级委员长并与之一起活动。
- **议长** 推进班会等的各种商量讨论活动。
- **书记** 记录班会内容。

大家商量讨论或是打扫卫生时、一起行动的小组叫做「班」。一个小组的成员在班里坐在一块。「班长」作为小组的代表主持问题讨论或卫生扫除。

委员会

为了使学校的学习生活更加顺利，在各年级选出学生委员。如下列委员会。

- **生活委员** 检查服装，迟到，提供有规律的学习生活。
- **学习委员** 为了提高学习积极性，促进增加家庭学习时间。
- **环境委员** 促进在校的垃圾分类，再生。
- **图书委员** 促进读书，负责图书的借阅和整理整顿。
- **支援委员会** 练习支援和集会的整队指导
- **宣传委员** 发行学校的报纸和杂志。

学校规定

为了保证每个学生健康、安全地在学校度过集体生活，学校制定了很多规章制度。

着装

要穿学校规定的校服。有的学校指定上学时穿的鞋和在学校内穿的鞋。上体育课或打扫卫生时要穿学校指定的运动服。

仪表

学校不允许学生化妆、涂指甲油、戴耳环等首饰。

饮食

学校不允许学生在校内吃零食(口香糖和糖果、点心等)。
虽然学校不允许学生喝果汁等软性饮料，但可以接自来水喝。
也有初中规定学生可以自己带装大麦茶等饮料的水壶。

高中入学考试

如果学生希望升入高中，必须参加各高中实施的选拔考试而被录取。一般，初中3年级的1月份有私立高中的入学考试，3月份有公立高中的入学考试。所以学生需要对私立高中在12月份之内，而对公立高中在1月份之内确定报考学校。因此，初中3年级的12月份举行的学生、家长、教师间的三者面谈之前，学生需要仔细考虑并确定今后的出路。学生也可以在初中2年级时调查都有什么样的高中、特色是什么、有什么课外活动等信息，对适合自己的升学去向进行调查。升入初中3年级后学生就要复习初中1和2年级的学习内容并准备考试，参加各种校内外的模拟考试而提升学力，参加高中说明会、学校开放日等活动，与家长和学校商量好之后确定报考高中。

关于高中

根据授课的时间，方法等的不同，学校分为3中形式。

全日制

从早到晚每天6到7个小时的授课。大多数学校是采用这种形式。3年毕业。

定时制

主要是为了白天上班的人，可以利用夜晚的时段学习的高中。最近，随着拒绝等校的学生增加，设置有白天和夜晚两种授课形式。大多数都是在4年的学习期间内毕业。

通信制

平时通过学校寄来的资料，在家里学习。每月只需要去学校几次。通过论文和考试来综合评价来取得学习单位。完成学习单位即可毕业。也有私立的通信学校。

●根据学科分的3种类型的学校，以大学考试为重点或体育、美术、音乐等的特色学校。

普通高中

学习共同科目(国语，地理历史，公民，数学，理科，保健体育，艺术，外语，家庭，信息)。多数为为了升学的学生。

专门高中

注重职业教育。有农业，工业，商业，水产，家庭，看护，信息，社会福利等学科。还设有普通高中的普通学科的重点学习教育学科。也有体育，音乐，美术，外语，理数等。

综合学科高中

各种各样的课程(信息，工业，商业，社会福利等多选相教育。)

高中的一年(例)

岩手县大多数高中4月到9月为一学期,从10月到三月为第二学期。暑假和寒假并不是学期的分界线。除了有以下活动,大致上跟初中一年级一致。

● **支援练习** : 在高中,除了校歌,还有拉拉队歌及学生歌等很多在学校被传唱的歌曲。在很多高中,在校生为了向入校新生教授这些歌曲,还会举行拉拉队歌等的练习活动。有的学校对练习要求的还很严格。

● **体育节** : 主要是班级之间举行各种比赛的活动日。以篮球和排球等球类运动为中心。学校不同,举行方式也有所不同。学校经常以此培养学生之间的友情,增加班级团结力。

● **文化节** : 文化部及各班级互相发表各自企划的学校活动日。跟体育节相同,大多数学校是以学生为中心,让其自主开展整体企划。

● **高总体** : 也称为高中校际比赛。为了充分发挥运动部练习成果的大会。除了游泳、滑雪等限定季节的项目外,其他运动项目4月开始进行地区选拔、经过6月份的县大会、8月在全国开展。除此之外,还有秋季的新人大会和1月到3月的早春时节选拔大会。各学校的动部之间进行角逐。

● **高中综合文化祭** : 文化部为发表日常活动成果的综合文化节。除了合唱、吹奏,还有日本音乐、书法等传统文化,短歌、俳句等文学艺术,鹿舞、鬼剑舞等乡土艺术等很多部门。除此之外,各个部门还组织自己单独的大会和音乐会,各学校的文学化部之间进行比赛。

定期考试

在高中举行的定期考试不仅是为了衡量学生的中途学习成绩,而且跟高中学业成绩直接相关。学生学习的每门课一学期一般都要进行期中 and 期末两次、一年四次的定期考试。很多学校以这四次考试成绩的平均分来衡量学生一年的学习成绩,从而判断学生是否能够得到该科目的学分。

学校设施

学生一天的大部分时间在教室里度过，很多学校没有专门的更衣室，所以换衣服的时候，男女轮流进行或是里面多穿几件衣服。

事务室

管理教材费、午餐费、办理入转学手续的事务员办公的地方。一般设置在学校入口处。

用务员室

即后勤人员办公室。修缮学校设备，美化学校环境的后勤工作人员的办公室。学校的物品损坏之后委托用务员修理

校长室

校长办公的地方。

职员室

除校长以外的老师们办公的地方。

保健室

保健教师工作的地方。学生感到不适或者受伤时提供应急处置或床位休息。

体育馆

体育课或者全校学生集中的时候使用。体育馆一般设有篮球架，学生可以在中午休息时间利用体育馆自由活动

校操场

体育课使用。小学的操场上一般都有游戏用道具，比如秋千、滑梯等。休息时间也可以自由使用。

游泳池

为了夏季游泳课而设。有的学校游泳池带更衣室。

图书室

藏有书籍，学生可以放学后自由进入阅读或者借出后回家阅读。

家政课教室

有灶台以及厨房器具。料理实习课时使用。有的学校有缝纫机等家政用品。

机房

放置有电脑，可以上网搜索文献、写文章等。

美术室

放置有附带画板的课桌，可以作画。

理科室

进行实验的地方。

技术室

可以用锯或刨子做手工艺品。也有溶解金属的设备。

音乐室

有的设置为阶梯教室形式。可以练习合唱或演奏乐器

自带物品(小学)

个家庭自备物品

体操服 (在学校指定店购买)

室内用鞋
(在学校指定店购买)

背包

笔记本, 通讯录

文具
(文具盒, 铅笔, 橡皮, 铅笔刀)

胶水

剪刀

直尺, 量角器,
三角板, 圆规

蜡笔

彩色铅笔

学校提供物品

■ 学校免费向每位学生发放教科书

教科書

■ 学校为全体学生准备, 收取教材费和班费。

笛子

口风琴

绘画用具

针线用具

雕刻刀

书法用具

(砚、毛笔、镇纸、墨汁、垫板)

■ 学校备有的东西

午餐餐具

围裙、三角巾

费用

在学校必要的 费用

- **授業料** 课时费义务教育阶段免学费，教科书也是国家免费发放。
- **班费** 在小学，每班每月收 1500 到 2000 日元作为班费。用于考试费以及买一些必要的教材(理科、社会)。
- **教材费** 在中学，教材费用于教科书以外的资料集、习题集、美术用画纸、书道用纸、技术家政课的原料和材料等。一年所需的费用分摊到每个月，每月用现金或通过银行账户付款。
- **供餐费** 每天收费供应午餐。(有的中学不供应)。供餐的所需费用由家长支付。大约每月 3500 日元到 4000 日元左右。多数学校在月末收费，或以现金支付，或通过银行账户付款。
- **各种会费** PTA(家长组织)和同窗会等费用以及为修学旅行而积累的费用。
- **其他** 校服(只限初中生)、学校用品(运动服、文具等)、室内用鞋。

关于费用援助

若由于经济原因等正当理由负担不起相关杂费的话，可以向市町村教育委员会申请援助，经审查认定后，即可接受学习用品采购费、伙食费等援助。

奖学金制度(高中生以上)

若义务教育结束后因经济原因无法承担高中、大学的学杂费，有助学贷款制度可以利用。升学之前提前申请，或入学以后再申请。经过助学金发放机构的审核，确定是否符合享受助学金的资格。助学金分为有利息的和零利息的两种。

■独立行政法人 日本学生支援机构 <https://www.jasso.go.jp/>

0570-03-7240(全国统一热线电话)03-6743-6114(临时咨询电话)03-6743-6100(IP 电话 国际电话)

■公益财团法人 岩手育英奖学金 <http://www.iwate21.net/ikuei-syougaku/>

岩手县盛冈市丸内 10-1 岩手县教育委员会办公室教育企划室内 019-623-2050

■岩手县社会福利协议会 <http://www.iwate-shakyo.or.jp/>

岩手县盛冈市三本柳 8 地割 1 番 3 (ふれあいランド岩手内)019-637-4473(地域福利企划课)

长假（暑假、寒假、春假）

各科目的老师分别留作业。除了这些作业有些学校要求写日记、开展创作活动、自由研究等。在中学有的社团要求到学校参加活动。

■日本国民的节假日

元旦	1月1日
成人纪念日	1月的第2个周一
建国日	2月11日
春分	3月20或21日
昭和之日	4月29日
宪法纪念日	5月3日
绿之日	5月4日
儿童日	5月5日
海之日	7月的第3个周一
山之日	8月11日
敬老日	9月的第3个周一
秋分	9月22日或23日
体育日	10月的第2个周一
文化日	11月3日
勤劳感谢日	11月23日
补休日	节日赶上星期天时，周一为补休，如果周一也正好是节，周二补休。以此类推。
国民休假日	夹在两个节日之间的一天也设定为休息日。

■放学后

儿童保育（儿童俱乐部）

学校放学后以及寒假、暑假、春假期间，为双亲都工作的孩童提供保育服务的团体。一般在地区的儿童馆、儿童活动中心。俱乐部里有工作人员指导儿学校放学后以及寒假、暑假、春假期间，为双亲都工作的孩童提供保育服务的团体。一般在地区的儿童馆、儿童活动中心。俱乐部里有工作人员指导儿童做作业，玩游戏或提供零食。家长下班后接孩子回家即可。

岩手县学童保育联络协议会 HP
<http://www.gakudou-iwate.jp/>

补习班

补习班收取补习费，可以补习国语、算术/数学、理科、社会和英语等5个科目。补习班对上课没有理解清楚的地方重点讲授，也有专门针对高考的应试补习。补习班根据学生的学习情况分成几个班级指导，或者一对一单独辅导。学生可以选择自己想要补习的科目。补习班上课时间为放学后，有时到很晚才结束。补习班的老师有短期打工的大学生、将来准备当老师的人、从学校退休的教师或者专门的补习班老师等。

学校和家庭的合作

学校有叫做“PTA”的家长 and 教师的联合组织,为学生在学校和家庭受到良好教育,联手进行支援活动。PTA 活动包括“综合学习”课程相关的义工活动支援、校园维护活动(除草、擦窗、管理花坛)、(校区的)儿童会活动、班级及年级的亲子文娱活动、学生上下学的交通安全指导、关于教育子女问题的研修、学校宣传活动、收集商品图章活动。根据地区和学校 PTA,活动内容有所不同。

● 所谓 PAT 是? (P T A = Parent and teacher association)

成员分为班级干事、专门部员、地区干事。家长(监护人)针对一个孩子一个月要担当一到两次的干事。

PTA 会的会费为每年几千日元

● 班级干事

担任学期末班级恳谈会的主持人以及企划班级学生和家長一块儿参加的文娱活动。

● 专门部

有教养部、生活保障部、环境部、广告部等,在每个班里选出委员,然后决定委员长、副委员长和会计。

教养部

- 举办演讲会
- 计划研修旅行

生活保障

- 举办与健康有关的讲习会和讲座
- 举办运动会和娱乐互动

广告部

- 编辑、发行、学校广告

环境部

- 整理打扫校园
- 擦拭体育馆窗子

● 地区干事

制定地方儿童会活动计划

地区活动包括交通安全指导、野外活动(宿营、野外烧烤)、体育活动(海水浴、登山、滑雪滑冰等)、欢迎欢送会(为新生、毕业生举办餐会、准备纪念品等)另外,为了筹集资金,每年还要举行几次可循环利用物品的收集活动。

虽然计划由干事来做,但是有关 PTA 的活动所有家长都参加。各种活动举办的通知将通过儿童以文件的方式发放到家长手中。

有的学校通过筹备运动会(设置帐篷、张贴通知、搬运各种用具)、制作各种节日料理(正月的捣年糕、女儿节)、参加文化节(合唱、演剧、摆小摊)等活动,贩卖一些可循环利用的物品及尺寸不合身的校服来筹集资金。

除了 PTA,还有父亲会、读书给学生听等自愿者组织等。

健康管理

学校非常关注学生的身体健康和人身安全。学生患病或受伤时先在保健室接受简单治疗，之后根据需要联络医院和家长。另外，学校定期举行学生体检。

保健室(健康咨询)

生学生患病或受伤时，保健老师在保健室进行应急处理。保健老师同时负责学生的健康管理，指导保健方式，回答学生的健康问题。

身体测量

测量身高、体重、座高、视力(包括色觉)、听力等。

健康诊断检查

- **尿检查**：为了及早发现「肾病」和「糖尿病」，家长在家收集儿童起床后的尿液，由学校统一送到诊察部门。检查尿蛋白和血尿。经过一次二次检查之后如果有必要还要精心精密检查。
- **心脏检查**：为了防止体育课中出现心脏跳动突然停止的现象，及早发现心脏疾病，小学，初中、高中的一年级学生全员都是心脏检查的对象。
- **内科检查・耳鼻喉科检查・眼科检查・牙科检查・运动器官检查**：校医进行检查，如果发现异常会采取再检查及建议儿童利用长期休假时间进行治疗等。

疫苗接种

预防接种是指为了减弱引起各种传染病病毒的侵害力，配制相应的预防接种液(疫苗)注射到人体内，使人体形成对该病毒的抵抗力。

有一部分预防接种限定注射对象及进行注射疫苗的时间段。关于接种的通知一般由市町村根据居民基本登记册及外国人登录册进行传达。孩子出生、搬家的时候一定要申报。原则上预防接种个别进行，但大多数市町村会在某个时间在保健所或是其他地点进行集体疫苗注射。因此，请务必留意市町村的通告。

- **小儿麻痹**：从乳婴期到就学前为止要接种两次。
- **白喉・百日咳・破伤风**：幼儿期第一期接种。(设定好时间间隔,进行3次接种。另外追加一次。) 11岁时第二期接种。次数较多，请勿忘记。
- **麻疹・风疹**：幼儿期接种第一期。第二期在小学就学前一年(5岁以上7岁未满)接种。得过这两种病的人不需要接种疫苗。
- **卡介苗**：一岁之前接种。
- **乙型肝炎**：第一期在3~4岁期间接种2次，之后大约经过1年再接种1次。第二期在9~10岁期间接种1次。

🗣️ 教育问题咨询

如果对子女教育有烦恼或疑问的话(比如孩子被同学欺负、拒绝上学、对今后出路感到烦恼等),家长可以和老师交换意见。双方的咨询、交流方式有以下三种。

家庭访问 班主任到学生家庭访问,告知家长学生在学校的情况,并了解学生在家情况。

家长会 家长到学校听取校长介绍学校情况,以及和班主任交流。比起对个别学生情况进行交流,家长会 更重视进行班级年级及学校总体问题的交流。

个人面谈 家长和老师或者加上学生一起交流。对学生今后的出路问题或对上学发生的烦恼(被同学欺负、不愿上学等)等个别学生的问题交流意见。

学校外的教育咨询方式

家长还有可以在学校以外的相关机构咨询教育问题的机会。县·市町村教育委员会、县立综合教育中心、儿童咨询所等机构对特殊儿童就学问题、同学间欺负问题、儿童拒绝上学等问题提供帮助。

- 岩手县立综合教育中心 0198-27-2711
- 学校生活相关咨询 0198-27-2331 (直通)
- 关于发育问题咨询 0198-27-2473 (直通)
- 岩手县福祉综合咨询中心 019-629-9600
- 岩手县央保健所 019-629-6574
- 宫古儿童咨询所 0191-21-0560
- 一关儿童咨询所 0193-62-4059
- 儿童受欺负问题咨询 019-623-7830 E-mail: fureai@pref.iwate.jp
- 全国通24小时儿童受欺负问题咨询电话 0570-078310
- 岩手大学“心灵咨询中心” 019-621-6848
- 各教育事务所的交流电话 盛冈: 019-629-6745 県南: 0191-26-1419
宫古: 0193-64-2222 沿岸南部: 0192-27-9910
- PORAN的广场 (NPO 岩手县青少年自立支援中心) 019-605-8632
<https://www.porannohiroba.net/> E-mail: info@porannohiroba.net

小学・初中入学（编入学）手续

■ 需在政府机关办理的手续

- ① 家长到住所所在的政府机关（市政府的「市民登记科」、町村公所の「町村民登记科」，也就是办理「外国人登录」的地方），进行申请。
- ② 之后，就会从政府机关处得到「外国人儿童生徒入学申请书」和「就学案内」两份材料。
- ③ 填写好之后提交。

- 市町村教育委员会会将「外国人儿童生徒入学许可书」送至申请人家。
- 之后，确认被指定学校的名字及所在地。（原则上儿童会进入位于家庭住所所在地的学校）

■ 需在学校办理的手续

家长领着孩子，携带“外国人儿童入学许可书”到学校办理相关手续。学校老师具体告知学生今后的学校生活。

在学校办理入学手续时，最好带上自己国家的中小学出示的证明文件，比如学籍在册证明、成绩证明等。

- 外国人儿童在日本接受教育时，原则上与日本人儿童经历同样的学校生活。
- 日本的学校根据儿童年龄决定上学年级。（4月2日至第二年的4月1日之间出生的儿童编入同一年级）外国人儿童也同样根据年龄编入年级，因此有时与自己国家时的年级不同。
- 日语能力不足或在原来编入的班级不能跟上学习进度的话，可以临时编到下一年级上课。
- 有的中小学有专门针对外国人的日语语言学习班，因此可以要求编入这样的学校。请事先向市町村教育委员会咨询。

 转学

在日本国内转学是时所需手续

■因家长的工作关系搬家而必须转学时

- ① 家长向孩子正在学习的学校提出转学申请。
- ② 之后学校将发给申请人「在学证明书」「教科用图书供与证明书」。
- ③ 关于纪录儿童、学生学习情况的材料将由现在的学校送达至转学后的学校

■如果搬家到其他市町村

- ① 在新到的市町村办理「外国人登录」。
- ② 从新到的市町村公所得「转入学通知书」(或者「入学许可书」)。
- ③ 到即将进入的学校, 将「转入学通知书」(或「入学许可书」)和转学前的学校发放的「在学证明书」、「教科用图书供与证明书」一并交到即将入学的学校。

※ 转学时、一定要事先向市町村教育委员会和学校咨询。

Dành cho học sinh người
nước ngoài

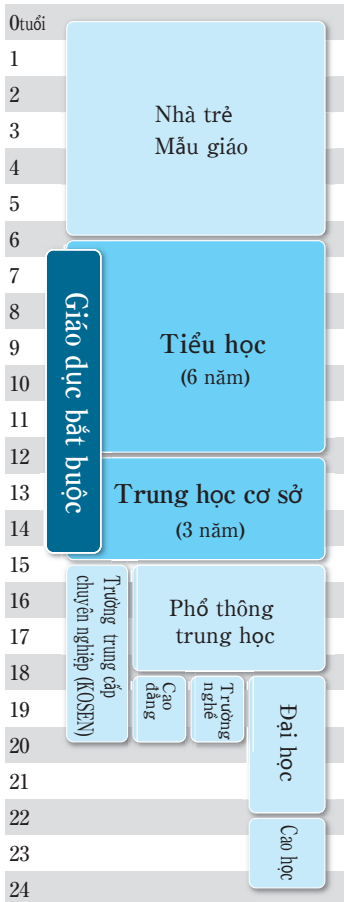
Sổ tay về trợ cấp tiền học

Giáo dục cấp tiểu học, trung học cơ sở (Giáo dục bắt buộc)

Sơ đồ hệ thống trường học

Trẻ bắt đầu nhập học vào tháng 4 đầu tiên khi quá thời điểm tròn 6 tuổi (Tính tại thời điểm ngày 1 tháng 4), và học tại cấp tiểu học trong 6 năm. Sau đó, trẻ học lên cấp trung học cơ sở và tham gia giáo dục tại cấp học này trong 3 năm. 9 năm học tại cấp tiểu học và trung học cơ sở là “**Giáo dục bắt buộc**”, yêu cầu tất cả mọi người dân Nhật Bản đều có nghĩa vụ tham gia. (Phụ huynh trẻ có nghĩa vụ cho con mình tham gia các cấp giáo dục bắt buộc này).

* “Tròn...tuổi” là cách tính tuổi coi trẻ khi sinh ra là 0 tuổi, mỗi lần đón sinh nhật sẽ được tính thêm 1 tuổi.

Học phí

Không cần đóng học phí nếu học tại các trường tiểu học và trung học cơ sở công lập (Miễn phí). Trong trường hợp học trường tư, phải đóng học phí (Có thu phí).

Hệ thống phân chia trường theo khu

Trong trường hợp cho trẻ theo học trường công ở cấp tiểu học hay trung học cơ sở, trẻ sẽ được phân về trường căn cứ theo địa chỉ nơi cư trú. Tuy nhiên, nếu trẻ theo học trường tư, sẽ không chịu sự giới hạn này.

Lên lớp

Tại Nhật Bản, không có chế độ “Vượt rào” trong thời gian giáo dục bắt buộc, theo đó, trẻ sẽ học tuần tự từ lớp nhỏ nhất khi mới nhập học đến lớp lớn nhất của cấp giáo dục. Đồng thời, về nguyên tắc, không có chế độ lưu ban.

Trường dành cho trẻ khuyết tật

Nhằm hỗ trợ trẻ khuyết tật, có các trường học hỗ trợ đặc biệt hoặc lớp hỗ trợ đặc biệt dành riêng cho trẻ khuyết tật tại trường tiểu học và trung học cơ sở, hoặc lớp đào tạo thêm cho trẻ khuyết tật hiện đang theo học tại các lớp học chính khoá cùng trẻ bình thường. Ngoài ra, cũng có những trường hợp học tại lớp học bình thường dưới sự giúp đỡ từ các nhân viên hỗ trợ tại trường tiểu học và trung học công lập. Về các trường học hỗ trợ đặc biệt, có trường trang bị cả cấp mẫu giáo và phổ thông, có trường chỉ có cấp phổ thông. Mỗi trường như vậy sẽ tiếp nhận các trẻ có khuyết tật đặc thù (Khuyết tật chức năng thị giác, Khuyết tật chức năng thính giác, Khuyết tật chức năng các chi, cơ thể ốm yếu do bệnh tật, thiếu năng trí tuệ).

Hoàn thành cấp học giáo dục bắt

Hiện khoảng 99% học sinh trong tỉnh học lên phổ thông trung học sau khi tốt nghiệp cấp trung học cơ sở. Phổ thông trung học không còn là giáo dục bắt buộc. Điều này có nghĩa là, sau khi hoàn thành cấp học giáo dục bắt buộc tại các trường tiểu học và trung học cơ sở, chỉ những ai có nguyện vọng mới học lên tiếp phổ thông trung học. Những người có nguyện vọng xin đi làm, có thể nhờ người quen của bố mẹ để tìm việc hoặc lao động trong các ngành nông nghiệp, ngư nghiệp v.v...

Phổ thông trung học

Sau khi hoàn thành cấp học giáo dục bắt buộc tại những cơ sở giáo dục như trường tiểu học, trung học cơ sở, các em sẽ vào học tại các trường phổ thông trung học, và hầu hết đều tham gia học tập tại các trường này trong 3 năm. Trường phổ thông trung học bao gồm trường công lập và trường tư lập. Trường công lập do tỉnh Iwate và thành phố Morioka xây dựng, do Ủy ban giáo dục quản lý, hầu như vận hành bằng thuế và giáo viên là công chức.

Trong khi đó, trường tư lập lại do pháp nhân quản lý trường học (được tỉnh công nhận) xây dựng và quản lý. Trường tư lập được vận hành dựa vào học phí do phụ huynh học sinh đóng và tiền thuế. Cũng có các trường tư thể hiện rõ tư duy tôn giáo (Đạo thiên chúa giáo, đạo phật, thần đạo) và triết lý (đạo đức) của người sáng lập trong phương châm điều hành trường học.

Để nhập học, học sinh phải dự thi kì thi vào các trường phổ thông trung học mà mình có nguyện vọng xin vào. Các trường công lập trong tỉnh áp dụng kì thi chung. Trường tư lập tổ chức kì thi riêng. Kì thi đầu vào thông thường sẽ bao gồm bài thi viết các môn Quốc ngữ, Toán, Xã hội, Tiếng Anh và thi vấn đáp. Ngoài ra, tùy từng trường hay khoa chuyên ngành, có thể có các bài kiểm tra kĩ năng như kĩ năng thể dục, âm nhạc, mỹ thuật. Những người đỗ trong kì thi này sẽ được nhập học.

Học phí

Vì không phải là giáo dục bắt buộc, học sinh phải đóng học phí dù học trường công hay trường tư (Có mất phí). Tuy nhiên, học phí trường công sẽ thấp hơn học phí trường tư. Nếu là trường tư, thường có chế độ miễn học phí cho những học sinh có thành tích xuất sắc về phương diện học tập hay thể thao.

Lên lớp

Tại các trường phổ thông trung học, học sinh phải lên lớp đầy đủ và làm bài kiểm tra để lấy đơn vị học trình. Nếu số ngày lên lớp không đủ, và kết quả bài kiểm tra không đạt mức quy định, sẽ không lấy được đơn vị học trình tương ứng. Nếu không lấy đủ số đơn vị học trình quy định, sẽ bị lưu ban (Không được lên lớp) và không thể tốt nghiệp phổ thông trung học trong 3 năm.

Trung cấp chuyên nghiệp (KOSEN)

Tại thành phố Ichinoseki, có trường trung cấp chuyên nghiệp (KOSEN) tiến hành đào tạo chuyên ngành công nghiệp hệ đào tạo 5 năm dành cho đối tượng tốt nghiệp trung học cơ sở. Để vào học tại các trường này, cần thi đầu vào.

Kì thi chứng nhận học lực tương đương mức học lực của người đã tốt nghiệp phổ thông trung học

Đây là kì thi đánh giá bằng cách thức phù hợp kết quả học tập của những người vì lý do nào đó mà không thể tốt nghiệp phổ thông trung học, để nhận định người đó có học lực tương đương hay hơn học lực của các học sinh đã tốt nghiệp phổ thông trung học hay không. Những người đỗ trong kì thi này sẽ được cấp tư cách dự thi vào các trường đại học, cao đẳng, trường nghề. Ngoài ra, nếu được nhận định là có học lực tương đương hay hơn những người đã tốt nghiệp phổ thông trung học, người được chứng nhận có thể sử dụng chứng nhận này cho quá trình đi xin việc hay cho các kì thi chứng chỉ v.v... Bắt cứ ai đủ 16 tuổi đều có thể tham dự kì thi này.

Lựa chọn con đường sau khi hoàn thành cấp học phổ thông

Học lên

Cũng có những học sinh học lên cao hơn sau khi hoàn thành cấp học phổ thông. Ở **cao đẳng** (hệ 2 năm), **đại học** (hệ 4 năm hoặc 6 năm), các em sẽ được đào tạo chuyên ngành. Hơn thế, để được đào tạo chuyên sâu hơn, có thể học lên **cao học** (Khóa đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ). Ngoài ra, cũng có các **trường nghề** (chủ yếu theo hệ 2 năm), nơi có thể học năng lực, kỹ thuật hay kỹ năng cần thiết cho các loại nghề nghiệp. Cũng có các trường đào tạo chuyên ngành cắt tóc, chăm sóc sắc đẹp, y vụ, kỹ thuật viên nha khoa, đầu bếp v.v... Ngoài ra, cũng có **trường cao đẳng quốc lập kỹ thuật biển Miyako** chuyên đào tạo nghề đi biển như đào tạo hoa tiêu, kỹ sư cho tàu chở hàng, phà, tàu chở dầu v.v...

Mỗi cơ sở giáo dục trên đều quy định kì thi đầu vào. Cách thức thực hiện thi đầu vào về cơ bản bao gồm **kì thi sát hạch qua hồ sơ tiến cử** bắt đầu vào khoảng đầu tháng 11, **kì thi đầu vào thông thường** được tiến hành vào sau tháng 1, ngoài ra, còn có **kì thi AO** có tính chất đặc thù, thường được tổ chức bắt đầu từ trước tháng 10. Nội dung thi có thể bao gồm nhiều hình thức khác nhau như **thi viết để kiểm tra lý thuyết các môn học, thi vấn đáp, viết tiểu luận**.

Ngoài ra, trước khi dự thi vào đại học công – quốc lập, và 1 số đại học tư lập, phải tham gia “**Kì thi đại học chung trong toàn quốc**”. Việc nộp đơn tham gia kì thi đại học chung trong toàn quốc được tiến hành vào tháng 10 hàng năm. Hơn thế, mỗi loại kì thi đầu vào nói trên đều có điểm khó riêng, và chế độ thi đầu vào cũng hết sức phức tạp.

Do đó, việc tự mình suy nghĩ lựa chọn con đường cho bản thân không chỉ mất nhiều thời gian, mà còn hết sức khó khăn để có thể hiểu được chế độ cũng như nội dung của kì thi đầu vào. Vì vậy, việc thảo luận kĩ càng với gia đình, và nghe tư vấn từ giáo viên chủ nhiệm cũng như chuyên gia hướng dẫn về hướng đi sau khi tốt nghiệp phổ thông là điều quan trọng.

Đi làm

Cũng có những người đi làm luôn sau khi tốt nghiệp phổ thông trung học. Có nhiều sự lựa chọn về công việc đối với con đường này. Mỗi học sinh để có thể được làm công việc mong muốn, phải cố gắng lấy được nhiều chứng chỉ từ thời học phổ thông trung học.

Kì thi tuyển người dành cho các đối tượng chuẩn bị tốt nghiệp phổ thông trung học được tiến hành từ giữa tháng 9 hàng năm. Kì thi này thường bao gồm bài thi **phỏng vấn** nhằm đánh giá tác phong lễ nghĩa cũng như tính cách con người, và **kì thi viết để kiểm tra** thường thức của người dự thi, ngoài ra, các **chứng chỉ** cũng là căn cứ để tham khảo trong quá trình xét duyệt.

Theo đó, quyết định đi xin việc cũng giống như quyết định học lên tiếp, trong quá trình cân nhắc về con đường mình sẽ đi, việc thảo luận kĩ với gia đình và nghe tư vấn từ giáo viên chủ nhiệm cũng như chuyên gia hướng dẫn về hướng đi sau khi tốt nghiệp phổ thông để có sự chuẩn bị từ sớm là điều quan trọng.

Tại các trường phổ thông trung học, có “**Phòng tư vấn về hướng đi sau phổ thông**” nhằm hướng dẫn cho từng học sinh dù lựa chọn theo con đường học lên hay đi xin việc. Ngoài giáo viên chủ nhiệm tư vấn về hướng đi cho học sinh, còn có người phụ trách chỉ đạo, hướng dẫn về hướng đi đó, nhằm giúp học sinh thực hiện được mục tiêu của hướng đi mình đã lựa chọn.

Trước khi tham gia giáo dục bắt buộc

Mẫu giáo

Mẫu giáo là trường học tiếp nhận trẻ nhỏ từ 3 tuổi đến độ tuổi trước khi đi học tiểu học. Mẫu giáo không phải là giáo dục bắt buộc. (Tuỳ từng trường mẫu giáo, có nơi tiếp nhận trẻ nhập học từ trước tháng 4, tại thời điểm trẻ đón sinh nhật 3 tuổi).

Mẫu giáo là cơ sở giáo dục do Bộ Giáo dục, Văn hoá, Thể thao, Khoa học và Công nghệ quản lý, và phải tiến hành giáo dục dựa trên văn bản hướng dẫn về giáo dục mẫu giáo do Bộ Giáo dục, Văn hoá, Thể thao, Khoa học và Công nghệ quy định.

Các trường mẫu giáo giáo dục trẻ thông qua những sinh hoạt thông thường, trọng tâm là bằng hình thức trò chơi, để trẻ có thể trang bị được khả năng tương tác với mọi người, có khả năng ngôn ngữ đa dạng, có sự quan tâm, hứng thú với thế giới tự nhiên xung quanh, nuôi dưỡng cảm tính và tình cảm phong phú cho trẻ, song song với việc tạo dựng nền móng cho việc học tập của trẻ khi vào cấp tiểu học và học lên cao hơn.

Lớp

- Lớp 3 tuổi
- Lớp 4 tuổi
- Lớp 5 tuổi

*Về nguyên tắc, sĩ số một lớp không được nhiều hơn 35 trẻ.

Thời gian

Về cơ bản, thời gian gửi trẻ là 4 tiếng, từ 9 giờ đến 13 giờ. Cũng có các trường mẫu giáo nhận trông trẻ theo nhu cầu của phụ huynh.

Ngày nghỉ

Thứ bảy, chủ nhật, Các kì nghỉ dài như nghỉ hè, nghỉ đông, nghỉ xuân.

*Có các trường mẫu giáo tư lập nhận trông trẻ vào cả thứ bảy.

Các ngày lễ trong năm

- Lễ nhập học
- Hội thao
- Lễ ngoại
- Lễ tốt nghiệp v.v...

Chi phí

Phí nhập học, học phí, các phí khác (phí mua giáo trình, phí mua đồ ăn nhẹ v.v). Tùy trường mẫu giáo, có nơi yêu cầu trẻ phải mặc đồng phục và dùng túi xách theo quy định. Trong trường hợp đó, phải chuẩn bị cả các loại chi phí trên.

*Có chế độ miễn giảm học phí.

Đưa đón

Có xe buýt chuyên dụng đưa đón (Có thu phí) hoặc phụ huynh tự đưa đón.

* Trường mẫu giáo tư lập thường có mức thu học phí cao hơn, song nội dung giáo dục có đặc trưng (có dạy cả tiếng anh, âm nhạc v.v...), và các dịch vụ như chế độ ăn, đưa đón bằng xe buýt chuyên dụng, thời gian trông trẻ dài thường được trang bị đầy đủ. (Trong số các trường mẫu giáo công lập, cũng có những trường thực hiện chế độ ăn tại trường và đưa đón bằng xe buýt chuyên dụng.)

Nhà trẻ

Nhà trẻ là cơ sở nhận giữ trẻ chủ yếu dưới hình thức trông nom trẻ giúp phụ huynh. Nhà trẻ là cơ sở phúc lợi thiếu nhi do Bộ Y tế, Lao động, Phúc lợi xã hội quản lý.

Trẻ có thể được nhận vào nhà trẻ từ 0 tuổi, phải đóng phí và phí gửi trẻ sẽ được quy định theo mức thu nhập của phụ huynh. Số gia đình có nguyện vọng gửi trẻ vào nhà trẻ rất nhiều, nên cũng có những khu vực, trẻ không được nhận ngay và các gia đình phải chờ đến thứ tự được nhận vào trường.

Trường mầm non có chứng nhận

Trường mầm non hoạt động có chứng nhận là cơ sở kết hợp chức năng của mẫu giáo và nhà trẻ, tiến hành trông nom và giáo dục cho trẻ nhỏ từ 0 tuổi đến độ tuổi trước khi vào tiểu học, bất kể tình trạng bố mẹ trẻ có đang đi làm hay không. Hiện trong tỉnh có 81 cơ sở như vậy. (20 thành phố, thị trấn, làng)

Nội dung giáo dục ở cấp giáo dục bắt buộc (Tiểu học, Trung học cơ sở)

Chương trình giảng dạy (Chương trình giáo dục)

Nội dung sẽ học tại trường được quy định trong “Quy định hướng dẫn học tập” do Bộ Giáo dục, Văn hoá, Thể thao, Khoa học và Công nghệ xây dựng. Về số ngày lên lớp, Ủy ban giáo dục của các đơn vị hành chính như Thành phố, Thị trấn, Làng quy định. Các trường sẽ coi những hướng dẫn trên là tiêu chuẩn để xây dựng chương trình giảng dạy trong đó bao gồm nội dung giảng dạy đối với “Các môn văn hoá”, “Môn học đặc biệt – Đạo đức”, “Hoạt động đặc biệt”, “Thời gian học tập tổng hợp”.

Hoạt động đặc biệt là hoạt động theo từng lớp, hoạt động của Hội thiếu nhi (Hội học sinh), hoạt động câu lạc bộ, thời gian tổ chức các sự kiện của trường.

Học tập tổng hợp là thời gian dành cho việc nghiên cứu tìm hiểu, trải nghiệm về hiểu biết quốc tế, thông tin, môi trường, phúc lợi – sức khoẻ, truyền thống văn hoá khu vực v.v..., để giải quyết các bài tập hay thắc mắc của học sinh.

Các môn học

Tiểu học

- Quốc ngữ
- Xã hội (Từ năm lớp 3)
- Toán
- Khoa học tự nhiên (Từ năm lớp 3)
- Sinh hoạt (Năm lớp 1, lớp 2)
- Hoạt động ngoại ngữ
- Âm nhạc
- Thủ công
- Gia chánh (Từ năm lớp 5)
- Thể dục
- Môn học đặc biệt – Đạo đức
- Hoạt động đặc biệt
- Thời gian học tập tổng hợp

Trung học cơ sở

- Quốc ngữ
- Xã hội
- Toán học
- Khoa học tự nhiên
- Âm nhạc
- Mỹ thuật
- Thể dục bảo vệ sức khoẻ
- Kỹ thuật – Gia chánh
- Ngoại ngữ
(Chủ yếu dạy tiếng Anh)
- Môn học đặc biệt – Đạo đức
- Hoạt động đặc biệt
- Thời gian cho việc
- học tập tổng hợp

Sinh hoạt tại trường

Tiểu học

Đối với tiểu học năm lớp 1 ~ lớp 5, mỗi lớp có sĩ số không được quá 35 học sinh, riêng với lớp 6, một lớp được xếp với số lượng không quá 40 học sinh. Trẻ tham gia giờ học cùng với các bạn trong lớp. Ngoài ra, các em sẽ sinh hoạt tại trường hàng ngày cùng một giáo viên chủ nhiệm. Bài giảng hầu hết do giáo viên chủ nhiệm tiến hành. Tuy nhiên, đôi khi đối với một số giờ học như âm nhạc hay môn học về gia chánh, các em sẽ được học từ giáo viên khác, chuyên về các môn học này.

■ Thời khoá biểu tại trường tiểu học (Ví dụ minh họa)

		Thứ hai	Thứ ba	Thứ tư	Thứ năm	Thứ sáu
Tập hợp đầu giờ sáng	8:30-8:45	Đôi khi có giờ tự học trước hay sau buổi tập hợp đầu giờ sáng.				
Tiết 1	8:45-9:30	Quốc ngữ	Quốc ngữ	Tổng hợp	Quốc ngữ	Toán
Tiết 2	9:40-10:25	Khoa học tự nhiên	Toán	Tổng hợp	Khoa học tự nhiên	Khoa học tự nhiên
Tiết 3	10:35-11:20	Thể dục	Thể dục	Toán	Âm nhạc	Thủ công
Tiết 4	11:30-12:15	Xã hội	Xã hội	Quốc ngữ	Xã hội	Thủ công
Ăn trưa - Nghỉ giải lao	12:15-1:10	Sau giờ ăn trưa, học sinh nghỉ tại lớp hoặc vui chơi tại nhà thể chất, sân trường.				
Vệ sinh, dọn dẹp	1:15-1:30	Có một số trường bố trí giờ dọn dẹp trước giờ tập hợp để đi về.				
Tiết 5	1:40-2:25	Hoạt động riêng của từng lớp	Gia chánh	Thể dục	Âm nhạc	Tổng hợp
Tiết 6	2:35-3:20		Gia chánh	Câu lạc bộ	Đạo đức	
Tập hợp để đi về	3:20-3:35	Những ngày chỉ có đến tiết 5, thời gian về sẽ sớm hơn.				
Hoạt động câu lạc bộ	3:45-5:00	Hoạt động câu lạc bộ chủ yếu được thực hiện bởi học sinh lớp 4 ~ lớp 6.				

Hội thiếu nhi

Đây là hoạt động thực hiện nhằm bồi dưỡng tính tự chủ, tích cực và khả năng hòa đồng xã hội của thiếu nhi. Ban chấp hành là tổ chức thiếu nhi đại diện cho trường, trong đó có các chức vụ như Chủ tịch Hội thiếu nhi, Phó chủ tịch Hội, Thư kí v.v..., đều là các vị trí lãnh đạo lựa chọn thông qua bầu cử tiến hành bởi học sinh khối trên, hoạt động với vai trò trọng tâm đại diện cho trường.

Ngoài ra, Hội còn có nhiều hoạt động phong phú như tổ chức Ủy ban báo chí, Ủy ban phát thanh, Ủy ban chăm sóc bảo vệ sức khoẻ v.v...

Mạng thông tin liên lạc trong các lớp (Nhằm xử lý các tình huống khẩn cấp)

Đây là phương pháp để liên lạc về thông báo của nhà trường lần lượt cho các gia đình, sau đó đến từng gia đình. Phương pháp này được xây dựng nhằm liên lạc để thông báo việc trường phải đóng cửa gấp do các lý do đột xuất như bão, hay một sự kiện nào đó của trường vào ngày hôm sau (Ví dụ như Hội thao) phải tạm dừng vì nguyên nhân nào đó. Vì vậy, phụ huynh học sinh cần thông báo cho trường địa chỉ email và số điện thoại, sau đó, “Mạng thông tin liên lạc qua điện thoại trong lớp”, trong đó có ghi số điện thoại do gia đình cung cấp sẽ được phát cho tất cả các gia đình.

Một ngày tại trường tiểu học (Ví dụ minh họa)

Nếu trẻ nghỉ học, cần liên lạc với trường trong sáng hôm đó. Ngoài ra, từ khi đến trường đến khi tan học, về nguyên tắc, học sinh không được đi ra phía ngoài trường. Trong trường hợp muốn xin về sớm vì lý do nào đó như đã đặt hẹn khám tại bệnh viện hay muốn trẻ đi ra phía ngoài trường vì lý do khác, phụ huynh học sinh cần liên lạc trước với giáo viên chủ nhiệm.

Buổi sáng có 4 giờ học, từ tiết 1 đến tiết 4. Thời lượng của 1 giờ học là 45 phút, giữa các giờ học sẽ có thời gian chuẩn bị, nghỉ giải lao để đi vệ sinh.

Giờ học

Tại các trường tiểu học, có chế độ ăn trưa tại trường (Chế độ dùng bữa trưa tại lớp cùng các bạn. Bữa ăn do trường hay trung tâm cấp dưỡng chuẩn bị). Khi ăn tại trường, các em sẽ thay phiên phụ trách giờ ăn trưa của lớp, tự mình bê đồ ăn đựng trong khay, tự lấy đồ ăn, tự thu dọn và mỗi trẻ tự trải nghiệm việc hoàn thành vai trò của mình, từ đó học hỏi được nhiều điều. Đây là chế độ ăn được thực hiện với mong muốn trẻ em tại trường học có thể cùng dùng những bữa ăn cân bằng dinh dưỡng, từ đó đảm bảo có một cuộc sống khỏe mạnh.

Bảng thực đơn được phát hàng tháng về nhà, nội dung chi tiết bữa ăn cũng được thông báo trước. Những thực phẩm trẻ không thể dùng do dị ứng hay hạn chế về tín ngưỡng tôn giáo sẽ được lưu tâm tới và đổi sang thực đơn khác.

Ăn tại trường

Vệ sinh dọn dẹp

Tại các trường học của Nhật Bản, lớp học hay sân trường đều do học sinh phân công nhau tự vệ sinh dọn dẹp. Ở trường, học sinh được chia thành các tổ (Nhóm), hoặc trong lớp, có sự chia thành các tổ, theo đó, học sinh sẽ tự vệ sinh, dọn dẹp trong khoảng thời gian từ 15 đến 20 phút.

Khi vệ sinh dọn dẹp, về cơ bản học sinh sẽ mặc trang phục vận động (trang phục khi tập thể dục tại trường).

Thông qua việc tự dọn dẹp, học sinh sẽ có được cảm xúc trân trọng với các đồ vật xung quanh, hiểu được sự quan trọng của hoạt động phối hợp chung với các bạn cùng lớp, học mang tính trải nghiệm tầm quan trọng của việc tự mình hoàn thành được vai trò, nhiệm vụ của bản thân.

Giờ học

Buổi chiều có 2 giờ học, bao gồm tiết 5 và tiết 6. Cũng có ngày chỉ học đến tiết 5.

Tự học buổi sáng

Là thời gian học sinh tự đọc sách, luyện chữ Hán, luyện làm toán để chuẩn bị cho việc học trên lớp. (Khoảng 10 phút)

Giờ tập hợp đầu giờ sáng

Trong giờ tập hợp đầu giờ sáng, xác định mục tiêu của một ngày và quan sát tình trạng sức khỏe của từng học sinh.

Đến trường theo tập thể

Mỗi buổi sáng, quy định địa điểm tập trung theo từng khu vực để học sinh từ khối lớp 1 đến lớp 6 có thể cùng đến trường. Tuy nhiên, cũng có trường không tổ chức hoạt động đến trường theo tập thể.

Hoạt động câu lạc bộ

Sau khi kết thúc giờ học chính trên lớp, những học sinh có hứng thú với các môn ngoại khóa như điền kinh, các môn thể thao với trái bóng, bơi lội, âm nhạc, nhạc cụ hơi v.v... sẽ tập trung lại và luyện tập đến khoảng 5 giờ chiều. Về hoạt động này, mỗi trường có đặc trưng riêng, số lần hoạt động cũng khác nhau tùy từng trường. Đây là hoạt động của khối lớp 4 ~ lớp 6.

Một năm ở trường tiểu học (Ví dụ minh họa)

Hầu hết các trường học trong tỉnh đều theo chế độ 3 học kì. Các học kì được phân bổ như sau: Học kì 1 (Từ tháng 4 ~ tháng 7), Học kì 2 (Tháng 8 ~ Tháng 12), Học kì 3 (Tháng 1 ~ Tháng 3). Mỗi học kì sẽ có các sự kiện chính như sau.

Học kì 1		Lễ bắt đầu học kì	Vào ngày đầu tiên của mỗi học kì, học sinh toàn trường sẽ tập hợp lại, nghe giới thiệu về giáo viên chủ nhiệm và các thông tin phổ biến, cuối cùng là hát hiệu ca toàn trường. (Tại trường học của Nhật Bản, luôn luôn hát hiệu ca khi tiến hành các nghi lễ) <i>* Phụ huynh học sinh không tham gia.</i>
	Tháng 4	Lễ nhập học (Riêng đối với học sinh lớp 1)	Là buổi lễ đón chào học sinh nhập học vào lớp 1 (tân học sinh). Tại buổi lễ, sẽ có phần nói chuyện của thầy/cô hiệu trưởng, phần giới thiệu về giáo viên chủ nhiệm, và tiết mục hát chào đón tân học sinh của các khối trên. Học sinh mới nhập học và phụ huynh của các em sẽ tham dự buổi Lễ nhập học này với trang phục lịch sự, trang trọng. <i>* Phụ huynh học sinh từ khối lớp 2 trở lên không tham gia.</i>
		Đo các chỉ số cơ thể và khám sức khỏe định kì	Đo các chỉ số như chiều cao, cân nặng, từ đó, bác sĩ chẩn đoán về tình trạng phát triển và tình hình sức khỏe của học sinh.
	5	Hội thao <i>*Cũng có trường tiến hành vào học kì 2</i>	Là sự kiện thể thao diễn ra trong 1 ngày, thi đua về khả năng vận động, chạy nhảy với nhiều môn thể thao như chạy đua, chạy tiếp sức, nhảy v.v... Gia đình học sinh cũng đến xem hội thao, ủng hộ cuộc đua và có mang theo bữa trưa để ăn cùng con.
	6	Du lịch học tập <i>*Cũng có trường tiến hành vào học kì 2</i>	Vào năm lớp 6, học sinh sẽ được tham gia chuyến du lịch 2 ngày 1 đêm, đến một vùng đất khác, ngủ qua đêm và học tập tại đó. Trước khi tham gia chuyến đi, các em đã phải tìm hiểu trước rất nhiều kiến thức về vùng đất, khi đến nơi, các em sẽ đi thăm các cơ sở tại đó. Địa điểm tham quan thường là ngoại ô thành phố Sendai, tỉnh Miyagi.
		Dã ngoại	Là chuyến đi trong ngày tới các điểm tham quan gần, tiến hành với mục đích học hỏi về giới tự nhiên, lịch sử và văn hoá. Các em sẽ mang theo cơm hộp. Có trường hợp đi bộ, cũng có trường hợp đi bằng xe ô tô. Có nhiều trường bố trí hoạt động trải nghiệm cắm trại ngoài trời dành cho học sinh lớp 5.
	7	Tham quan giờ học	Là ngày phụ huynh đến trường, tham quan (kiến tập) giờ học của con mình tại lớp, xem con hàng ngày có cuộc sống sinh hoạt như thế nào tại trường. Một năm có 3-4 lần tham quan giờ học như vậy. Có những buổi tham quan không chỉ dành riêng cho phụ huynh học sinh, mà dành cho cả đối tượng ông bà. Vì người đến tham quan giờ học thường là mẹ của học sinh, có những trường đặc biệt bố trí các buổi tham quan dành cho bố. Sau khi tham quan giờ học xong, sẽ có buổi trò chuyện trong lớp. Đây là thời gian trao đổi thông tin, ý kiến giữa phụ huynh học sinh và giáo viên chủ nhiệm. Giáo viên chủ nhiệm sẽ giải thích cho phụ huynh về tình hình trường, lớp, và phụ huynh học sinh sẽ trao đổi những thắc mắc, cũng có thể xin tư vấn về vấn đề của con mình.
		Lễ kết thúc học kì	Là buổi lễ tiễn hành khi kết thúc mỗi học kì. Học sinh toàn trường sẽ tập trung lại, lắng nghe bài nói chuyện của thầy/cô hiệu trưởng, sau đó, học sinh sẽ được trao “Bảng thông báo thành tích học tập” từ giáo viên chủ nhiệm. Bảng thông báo thành tích học tập có ghi tình hình cố gắng, cũng như nội dung học tập của học sinh, và thường được đánh giá bằng các kí hiệu như ◎, ○, △.
Nghỉ hè			Là kì nghỉ dài từ hạ tuần tháng 7 đến giữa tháng 8, kéo dài trong khoảng 3 tuần. (Ở khu vực Kanto và Kansai, nghỉ hè kéo dài trong khoảng 40 ngày, từ hạ tuần tháng 7 đến cuối tháng 8, song tại tỉnh Iwate, vì kì nghỉ đông dài nên nghỉ hè ngắn hơn so với khu vực Kanto và Kansai) Trường học nghỉ song học sinh sẽ được giao bài tập về nhà để học tại nhà.

Học kì 2	8	Lễ bắt đầu học kì	Học sinh đến trường, mang theo bảng thông báo thành tích học tập và bài tập được giao vào kì nghỉ hè.
	9	Hội thường thức âm nhạc, Hội liên hiệp âm nhạc	Cũng có các trường bố trí nhiều cơ hội để trình diễn, giao lưu thành quả tập luyện về các bộ môn âm nhạc, cũng như các cơ hội để thường thức màn trình diễn của cả dân nhạc.
	10 11	Buổi phát biểu thành quả học tập, Lễ hội văn hoá	Là cơ hội để học sinh phát biểu về những thành quả học tập từ trước đến nay của bản thân. Sự kiện thường được tổ chức vào thứ bảy, chủ nhật và gia đình học sinh có thể tham gia.
	12	Buổi lễ kết thúc học kì	Bảng thông báo thành tích học tập sẽ được giao cho từng học sinh.
Nghỉ đông			Là kì nghỉ kéo dài khoảng 3 tuần từ hạ tuần tháng 12 đến trung tuần tháng 1. Học sinh nghỉ học nhưng được giao bài tập về học tại nhà.
Học kì 3	1	Lễ bắt đầu học kì	Học sinh đến trường, mang theo bảng thông báo thành tích học tập, và bài tập được giao vào kì nghỉ đông.
	3	Lễ kết thúc học kì	Cùng với lễ kết thúc học kì 3, lễ bế giảng năm học cũng được tiến hành đồng thời. Học sinh khối lớp 1 ~ lớp 5 sẽ tham dự buổi lễ này. Sau khi kết thúc buổi lễ, Bảng thông báo thành tích học tập và Giấy chứng nhận hoàn thành niên học sẽ được giáo viên chủ nhiệm trao cho các học sinh. <i>*Phụ huynh học sinh không tham gia.</i>
		Lễ tốt nghiệp	Là buổi lễ chúc mừng học sinh khối lớp 6 đã hoàn thành việc học tập tại trường tiểu học, và tốt nghiệp cấp tiểu học. Mỗi học sinh sẽ được trao Bằng tốt nghiệp, và nói lời cảm ơn tới thầy cô, cha mẹ. Học sinh và phụ huynh học sinh khối lớp 6 tham dự với trang phục lịch sự, trang trọng. <i>*Phụ huynh học sinh khối lớp 1 ~ lớp 5 không tham gia.</i>
Nghỉ xuân			Sau buổi lễ kết thúc học kì, học sinh được nghỉ xuân (từ hạ tuần tháng 3 đến thượng tuần tháng 4).

Nội quy nhà trường

Để mỗi học sinh có thể sinh hoạt tập thể một cách khoẻ khoắn, an toàn, vui vẻ, nhà trường đưa ra rất nhiều nội quy.

Trang phục

Về trang phục, không có quy định về đồng phục tại các trường tiểu học công lập, tuy nhiên, trong giờ thể dục, các trường đều yêu cầu học sinh thay “Trang phục vận động”, loại quần áo dễ cử động, do trường chỉ định. Trang phục vận động cần có áo dài tay, quần ngắn đến đầu gối, áo ngắn tay và quần ngắn.

Cách ăn vận khi tới trường

Khi tới trường không được trang điểm, đánh móng tay, đeo các đồ trang sức như hoa tai.

Ăn uống

Không được ăn vặt (Ăn các loại bánh kẹo như kẹo cao su, kẹo ngậm, bim bim v.v...) tại trường.

Không chấp nhận uống nước ngọt như nước trái cây đóng chai v.v..., nhưng có thể uống nước thường lấy từ đường nước máy.

Cũng có các trường tiểu học cho phép học sinh mang bình nước cá nhân, bên trong là các loại nước uống như trà lúa mạch.

Sinh hoạt tại trường

Trường trung học cơ sở

Tại trường trung học cơ sở, một lớp có sĩ số không vượt quá 40 học sinh, các em tham gia bài giảng cùng các bạn trong lớp. Có 1 một giáo viên chủ nhiệm lớp. Mỗi giờ học do giáo viên phụ trách môn học đó trực tiếp lên lớp giảng. Giáo viên chủ nhiệm hướng dẫn môn học do mình phụ trách, giờ học đạo đức và hoạt động đặc biệt. Vào giờ học các môn kỹ năng (Thể dục, âm nhạc, mỹ thuật, kỹ thuật-gia chánh), học sinh di chuyển tới nhà tập thể chất và lớp học đặc biệt (phòng học âm nhạc, phòng mỹ thuật, phòng gia chánh, phòng thực hành kỹ thuật v.v...)

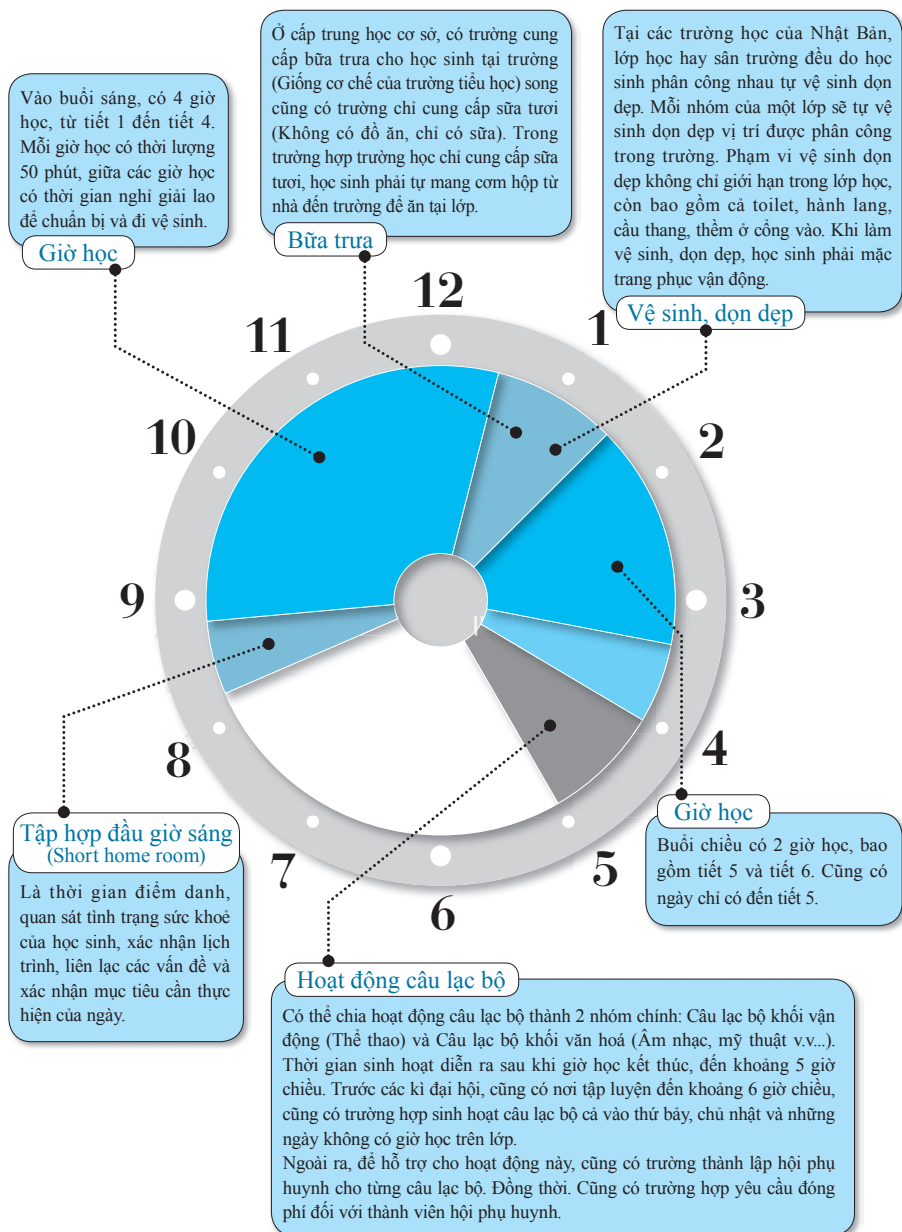
■ Thời khoá biểu ở trường trung học cơ sở (Ví dụ minh hoạ)

		Thứ hai	Thứ ba	Thứ tư	Thứ năm	Thứ sáu
Tập hợp đầu giờ sáng	8:30-8:45	Cũng có trường tổ chức tập hợp đầu giờ sáng toàn trường mỗi tuần 1 lần.				
Tiết 1	8:45-9:35	Quốc ngữ	Quốc ngữ	Tổng hợp	Quốc ngữ	Toán
Tiết 2	9:45-10:35	Khoa học tự nhiên	数学	総合	Khoa học tự nhiên	Khoa học tự nhiên
Tiết 3	10:45-11:35	Thể dục	Tiếng anh	Toán	Âm nhạc	Mỹ thuật
Tiết 4	11:45-12:35	Xã hội	Xã hội	Quốc ngữ	Xã hội	Tiếng anh
Ăn trưa, nghỉ giải lao	12:35-1:25	Sau bữa trưa, học sinh nghỉ tại lớp hoặc có thể vui chơi tại nhà thể chất, sân trường.				
Vệ sinh, dọn dẹp	1:25-1:40	Cũng có trường bố trí thời gian vệ sinh, dọn dẹp trước giờ tập hợp để đi về.				
Tiết 5	1:40-2:30	Tiếng anh	Kỹ thuật – Gia chánh	Thể dục	Toán	Thể dục
Tiết 6	2:40-3:30	Hoạt động riêng của từng lớp	Kỹ thuật – Gia chánh	Đạo đức		Xã hội
Tập hợp để đi về	3:30-3:45	Những hôm chỉ có đến tiết 5, thời gian về sẽ sớm hơn.				
Hoạt động câu lạc bộ	3:45-5:00	Tại các trường trung học cơ sở trong tỉnh, toàn bộ học sinh trung học đều tham gia một câu lạc bộ nào đó. Mục đích của việc hoạt động câu lạc bộ là để giúp học sinh rèn luyện tinh thần và thể chất lành mạnh thông qua các hoạt động của tập thể. Tuy nhiên, số buổi hoạt động và thời gian hoạt động có sự khác nhau tùy từng trường và câu lạc bộ.				

Hội học sinh

Đây là hoạt động thực hiện nhằm bồi dưỡng tính tự chủ, tích cực và khả năng hòa đồng xã hội của học sinh. Là tổ chức thiếu nhi đại diện cho trường, trong đó có các chức vụ như Chủ tịch Hội học sinh, Phó chủ tịch Hội, Thư kí v.v..., đều là các vị trí lãnh đạo lựa chọn thông qua bầu cử, hoạt động với vai trò trọng tâm đại diện cho trường.

Một ngày tại trường trung học cơ sở (Ví dụ minh họa)

Một năm ở trường trung học cơ sở (Ví dụ minh họa)

Học kì 1	4	Lễ bắt đầu học kì	Vào ngày đầu tiên của mỗi học kì, học sinh toàn trường sẽ tập hợp lại, nghe giới thiệu về giáo viên chủ nhiệm và các thông tin phổ biến, cuối cùng là hát hiệu ca toàn trường. (Tại trường học của Nhật Bản, luôn luôn hát hiệu ca khi tiến hành các nghi lễ.) <i>*Phụ huynh học sinh không tham gia.</i>
		Lễ nhập học (Dành riêng cho học sinh năm thứ nhất)	Là buổi lễ đón chào học sinh mới nhập học vào năm đầu của trung học cơ sở (tân học sinh). Tại buổi lễ, sẽ có phần nói chuyện của thầy/cô hiệu trưởng, phần giới thiệu về giáo viên chủ nhiệm, và tiết mục hát chào đón tân học sinh của các khối trên. Học sinh mới nhập học và phụ huynh của các em sẽ tham dự buổi Lễ nhập học này với trang phục lịch sự, trang trọng. <i>*Phụ huynh học sinh năm 2, năm 3 trung học cơ sở không tham gia.</i>
		Đo các chỉ số cơ thể và khám sức khỏe định kì	Đo các chỉ số như chiều cao, cân nặng, từ đó, bác sĩ chẩn đoán về tình trạng phát triển và tình hình sức khỏe của học sinh.
	5 6	Hội thao, Đại hội thi đấu điền kinh <i>*Cũng có trường tổ chức Hội thao vào học kì 2</i>	Hội thao, Đại hội điền kinh là lễ hội thể thao, nơi tổ chức các trận đấu đối kháng giữa các khối, hay giữa các lớp trong khối. Cũng có trường họp gia đình học sinh đến xem và cổ vũ. Sự kiện này thường được tổ chức vào thứ bảy, chủ nhật.
		Du lịch học tập <i>*Cũng có trường tổ chức vào học kì 2 của năm thứ 2</i>	Vào năm thứ 3 trung học cơ sở, toàn thể học sinh sẽ đi tham gia chuyến đi đến một vùng đất khác, nghỉ đêm và học tập tại đó trong vài ngày. Trước khi đi, học sinh tìm hiểu trước nhiều thông tin về nơi sẽ đến, khi đến nơi, sẽ đi tham quan các cơ sở tại khu vực. Điểm tham quan thường là Tokyo và Hokkaido.
		Dã ngoại, Học tập trải nghiệm qua các chuyến đi nghỉ đêm	Để học sinh có thể tự chủ tiến hành các hoạt động trong đời sống sinh hoạt tập thể, trường bố trí những cơ hội học tập bên ngoài với hình thức đi trong ngày hoặc ngủ đêm. Cũng có các trường tổ chức cho học sinh trải nghiệm “Ngôi nhà của thanh thiếu niên”, hoạt động leo núi hay nông nghiệp v.v...
		Đại hội thể dục tổng hợp của các trường trung học cơ sở (Các trường trung học cơ sở trên toàn quốc)	Những thành viên của câu lạc bộ khối vận động sẽ đại diện cho trường để tham gia thi đấu với trường trung học cơ sở khác trong cùng khu vực. Nếu dành được thứ hạng cao, sẽ tham gia tiếp Đại hội cấp tỉnh. Tùy môn thi đấu và khu vực, có những giải thi đấu kiểu loại trực tiếp và các giải thi đấu vòng tròn được tổ chức vào thứ bảy và chủ nhật, hoặc tổ chức từ thứ sáu đến thứ hai.
	7	Bài kiểm tra giữa kì, Bài kiểm tra cuối kì	Là bài kiểm tra nhằm xác nhận xem học sinh nắm bắt được bao nhiêu kiến thức của từng môn học. Kết quả của các bài kiểm tra này sẽ được phản ánh vào thành tích học tập của học sinh.
		Cuộc họp hai bên (ba bên)	Hai bên bao gồm “Giáo viên chủ nhiệm và phụ huynh học sinh”, hoặc ba bên bao gồm “Học sinh, Phụ huynh học sinh, Giáo viên chủ nhiệm”, sẽ gặp mặt để nói chuyện. Đây là cuộc họp nhằm xác nhận tình hình học tập và sinh hoạt của học sinh, đồng thời, định hướng mục tiêu chung về việc học và sinh hoạt trong thời gian tới. Khi gặp mặt, thường các bên sẽ trao đổi dựa trên “Bảng thông báo thành tích học tập”, Bảng thông báo thành tích học tập được đánh giá theo thang điểm 5 bậc, tương ứng với các mức độ nắm bắt nội dung từng môn học (Mục tiêu cần đạt), ngoài ra, cũng có cách đánh giá theo từng quan điểm A, B, C, các thông tin về lớp, hội học sinh, sự cố gắng của học sinh đối với hoạt động câu lạc bộ và nhận xét của giáo viên chủ nhiệm.
		Lễ kết thúc học kì	Là buổi lễ tiến hành khi kết thúc mỗi học kì. Học sinh toàn trường sẽ tập trung lại, lắng nghe bài nói chuyện của thầy/cô hiệu trưởng, và hát hiệu ca.

Nghỉ hè			Là kì nghỉ dài từ hạ tuần tháng 7 đến trung tuần tháng 8, kéo dài trong khoảng 3 tuần. (Ở khu vực Kanto và Kansai, nghỉ hè kéo dài trong khoảng 40 ngày, từ hạ tuần tháng 7 đến cuối tháng 8, song tại tỉnh Iwate, vì kì nghỉ đông dài nên nghỉ hè ngắn hơn so với khu vực Kanto và Kansai.) Trường học nghỉ song thông thường, học sinh sẽ được giao rất nhiều bài tập về nhà để học tại nhà. Ngoài ra, cũng có những ngày học sinh phải đến trường để tham gia hoạt động của câu lạc bộ.
Học kì 2	8	Lễ bắt đầu học kì	Học sinh đến trường, mang theo Bảng thông báo thành tích học tập và bài tập được giao vào kì nghỉ hè.
	9	Đại hội thi đấu dành cho thể hệ nông cốt mới	Ở câu lạc bộ khối vận động, sau khi kết thúc đại hội thi đấu của toàn thể các trường trung học cơ sở diễn ra vào học kì 1, học sinh năm cuối trung học cơ sở sẽ rút khỏi hoạt động của câu lạc bộ, học sinh năm thứ 2 trở thành trọng tâm trong hoạt động của câu lạc bộ. Trong đại hội thi đấu dành cho thể hệ nông cốt mới của câu lạc bộ, cũng giống như đại hội thi đấu của toàn thể các trường trung học, câu lạc bộ khối vận động của các trường sẽ thi đấu với nhau.
	10	Hội trường thức âm nhạc, Hội liên hiệp âm nhạc	Câu lạc bộ nhạc cụ hơi hay Câu lạc bộ hợp xướng, những lớp có kĩ năng tốt về hợp xướng tập trung tại các nơi như Hội trường sinh hoạt cư dân thành phố, Hội quán văn hoá v.v... để tổ chức các sự kiện trường thức âm nhạc.
		Lễ hội văn hoá	Là nơi trưng bày theo từng lớp tác phẩm hay bài báo cáo được thực hiện trong giờ học của các môn trên lớp, cũng là nơi diễn ra cuộc thi hợp xướng, trình diễn kịch, biểu diễn nhạc cụ hơi v.v... Phụ huynh học sinh cũng có thể đến xem.
		Bài kiểm tra giữa kì, Bài kiểm tra cuối kì	Là bài kiểm tra nhằm xác nhận xem học sinh nắm bắt được bao nhiêu kiến thức của từng môn học. Kết quả của các bài kiểm tra này sẽ được phản ánh vào thành tích học tập của học sinh.
	11	Cuộc họp hai bên (ba bên)	(Giống như học kì 1)
	12	Lễ kết thúc học kì	(Giống như học kì 1)
Nghỉ đông			Là kì nghỉ kéo dài khoảng 3 tuần từ hạ tuần tháng 12 đến trung tuần tháng 1. Học sinh nghỉ học nhưng được giao bài tập để học tại nhà.
Học kì 3	1	Lễ bắt đầu học kì	Học sinh đến trường mang theo Bảng thông báo thành tích học tập và bài tập được giao vào kì nghỉ đông.
	1~3	Thi tuyển vào phổ thông trung học	Học sinh năm thứ 3 quyết định con đường sẽ đi tiếp sau khi tốt nghiệp trung học cơ sở. Những học sinh có nguyện vọng học lên phổ thông trung học hoặc trung cấp chuyên nghiệp (Kosen) phải tham gia thi tuyển.
	3	Lễ tốt nghiệp	Là buổi lễ chúc mừng học sinh năm cuối đã hoàn thành việc học tại cấp trung học cơ sở, và tốt nghiệp trường trung học cơ sở. Mỗi học sinh sẽ được trao bằng tốt nghiệp và nói lời cảm ơn với thầy cô, cha mẹ. Học sinh và phụ huynh của học sinh năm cuối tham dự buổi lễ với trang phục lịch sự, trang trọng. <i>*Phụ huynh học sinh năm 1, năm 2 không tham gia.</i>
		Lễ kết thúc học kì	Cùng với lễ kết thúc học kì 3, lễ bế giảng năm học cũng được tiến hành đồng thời. Học sinh năm 1 và năm 2 sẽ tham dự buổi lễ này. Sau khi kết thúc buổi lễ, Bảng thông báo thành tích học tập và Giấy chứng nhận hoàn thành niên học sẽ được giáo viên chủ nhiệm trao cho các học sinh. <i>*Phụ huynh học sinh không tham gia.</i>
Nghỉ xuân			Nghỉ xuân

Tổ chức lớp

Để hoạt động của một lớp diễn ra thuận lợi, trong buổi sinh hoạt câu lạc bộ vào đầu học kì, các học sinh sẽ bầu ra ủy viên của lớp.

Hình thức lựa chọn có thể bằng cách tự ứng cử (Ứng viên tự đề xuất bản thân vào vị trí lựa chọn), hay bằng cách tiến cử (Giới thiệu người phù hợp với vị trí).

- **Chủ tịch uỷ ban của lớp** Phải cố gắng luôn làm gương sáng cho tập thể cả lớp noi theo, tích cực hoạt động để lớp đạt được mục tiêu
- **Phó chủ tịch uỷ ban** Vừa hỗ trợ chủ tịch uỷ ban, vừa cùng tham gia hoạt động
- **Chủ toạ** Có trách nhiệm xúc tiến các buổi đối thoại của lớp
- **Thư kí** Ghi chép lại nội dung các buổi họp như các buổi đối thoại của lớp

Ngoài ra, những nhóm nhỏ hoạt động cùng nhau khi tổ chức đối thoại hay vệ sinh dọn dẹp, được gọi là “Tổ”. Thành viên của tổ ngồi cạnh nhau. “Tổ trưởng” đóng vai trò đại diện cho nhóm, tiến hành tổ chức các cuộc đối thoại và phân công vệ sinh, dọn dẹp.

Ủy ban

Để sinh hoạt tại trường học trở nên thuận lợi, các lớp bầu ra uỷ viên tham gia vào Hội học sinh và tổ chức các hoạt động. Dưới đây là danh sách các uỷ ban.

- **Ủy ban sinh hoạt** Kiểm tra trang phục, việc đi muộn của các bạn, tiến hành các hoạt động để học sinh có một cuộc sống sinh hoạt học đường quy củ.
- **Ủy ban học tập** Tiến hành các hoạt động tăng thời gian học tập tại nhà nhằm nâng cao học lực.
- **Ủy ban môi trường** Tiến hành các hoạt động phân loại rác tại trường cũng như các hoạt động tái chế.
- **Ủy ban cổ vũ** Luyện tập các màn cổ vũ, chỉ đạo hướng dẫn xếp hàng trong các sự kiện.
- **Ủy ban khuyến khích đọc sách** Phân công trực để cho mượn sách, sắp xếp gọn gàng các đầu mục sách để khuyến khích mở rộng việc đọc sách.
- **Ủy ban tuyên truyền** Phát hành báo trường và tạp chí thông tin.

Nội quy nhà trường

Để mỗi học sinh có thể sinh hoạt tập thể một cách khoẻ khoắn, an toàn, vui vẻ, nhà trường đưa ra rất nhiều nội quy.

Trang phục

Về trang phục, học sinh phải mặc đồng phục do trường quy định. Cũng có trường quy định cả giày đi học, giày đi trong trường. Ngoài ra, còn phải chuẩn bị “Trang phục vận động” theo quy định của từng trường, mặc vào giờ thể dục và khi vệ sinh dọn dẹp.

Cách ăn vận khi tới trường

Khi tới trường không được trang điểm, đánh móng tay, đeo các đồ trang sức như hoa tai.

Ăn uống

Không được ăn vặt (Ăn các loại bánh kẹo như kẹo cao su, kẹo ngậm, bim bim v.v...) tại trường.

Không chấp nhận uống nước ngọt như nước trái cây đóng chai v.v..., nhưng có thể uống nước thường lấy từ đường nước máy.

Cũng có các trường trung học cơ sở cho phép học sinh mang bình nước cá nhân, bên trong là các loại nước uống như trà lúa mạch.

Thi tuyển vào phổ thông trung học

Để được học ở các trường phổ thông trung học, học sinh cần phải dự thi và đỗ trong kì thi tuyển do các trường phổ thông trung học tổ chức. Kì thi tuyển vào trường phổ thông trung học tư lập sẽ diễn ra vào tháng 1 của năm thứ 3 cấp trung học cơ sở, kì thi tuyển vào trường phổ thông trung học công lập sẽ diễn ra vào tháng 3. Vì vậy, học sinh phải nộp hồ sơ đăng kí thi tuyển vào trường có nguyện vọng từ tháng 12 đối với trường tư lập và từ tháng 1 đối với trường công lập. Do đó, cần suy nghĩ kĩ trước khi đưa ra mong muốn về con đường sẽ đi tiếp tại cuộc họp 3 bên diễn ra vào tháng 12 của năm thứ 3 cấp trung học cơ sở. Trong năm thứ 2 cấp trung học cơ sở, học sinh cần phải thu thập các thông tin để nắm bắt được trường phổ thông trung học nào có những khoa gì, có các hoạt động ngoại khoá ngoài việc học không, từ đó, có thể tra cứu cơ sở phù hợp với bản thân. Sang năm thứ 3, học sinh ôn luyện lại kiến thức của năm 1 và năm 2, ôn thi, tham gia thi thử các bài kiểm tra tổ chức trong và ngoài trường để củng cố học lực, đến tham gia buổi giới thiệu cũng như những dịp mở cửa tự do tham quan của các trường phổ thông trung học, thảo luận kĩ càng với gia đình và nhà trường để quyết định trường mình mong muốn thi vào.

Về trường phổ thông trung học

- Có 3 loại trường dưới đây, phân loại theo sự khác nhau về thời gian và phương pháp học trên lớp.

Học cả ngày

Học trên lớp khoảng 6~7 tiếng/ngày từ sáng đến chiều tối. Hầu hết các trường thuộc nhóm này.

Học vào các thời gian nhất định

Đây là mô hình chủ yếu dành cho các đối tượng đi làm ban ngày, buổi tối đi học. Gần đây, số học sinh bỏ học ngày càng tăng lên, nên mô hình này hiện chia làm 2 ca sáng tối. Hầu hết các trường thuộc nhóm này đều theo hệ thống tốt nghiệp trong 4 năm.

Học từ xa

Học tại nhà bằng các giáo trình báo cáo được gửi thường xuyên từ trường. Một tháng chỉ đến trường một vài lần theo hình thức gọi là “Schooling (học tại trường)”. Người học được cấp đơn vị học trình dựa trên kết quả tổng hợp của báo cáo và bài kiểm tra nghe hiểu. Nếu đảm bảo đủ một lượng đơn vị học trình quy định, người học được tốt nghiệp. Cũng có một số trường phổ thông trung học tư lập áp dụng cơ chế học từ xa.

- Theo tiêu chí phân loại theo Khoa và môn học, các trường được chia thành 3 nhóm, trong đó thể hiện rõ đặc trưng của trường là coi trọng việc học lên đại học hay việc tham gia hoạt động thể thao, mỹ thuật, âm nhạc v.v...

Trường trung học thông thường

Học sinh được học các môn chung (Quốc ngữ, Lịch sử địa lý, Công dân, Toán, Khoa học tự nhiên, Thể dục bảo vệ sức khỏe, Nghệ thuật, Ngoại ngữ, Gia chánh, Thông tin) v.v... Đây là mô hình trường mà học sinh muốn học lên tiếp có thể thực hiện đúng mong muốn của mình.

Trường trung học chuyên môn

Đây là cơ sở giáo dục đặt trọng tâm vào đào tạo nghề. Có các khoa như Nông nghiệp, Công nghiệp, Thương mại, Thủy sản, Gia chánh, Điều dưỡng, Thông tin, Phúc lợi v.v... Ngoài ra, ở trường trung học thông thường cũng có các Khoa, các Khoa học hay Chương trình đào tạo chuyên sâu các môn văn hoá cơ bản. Có các môn học như thể dục, âm nhạc, mỹ thuật, ngoại ngữ, toán và các môn khoa học tự nhiên v.v...

Trường trung học tổng hợp

Có rất nhiều khoá học (Thông tin, Công nghiệp, Thương mại, Phúc lợi v.v...) và môn học lựa chọn.

Một năm tại trường phổ thông trung học (Ví dụ minh hoạ)

Nhiều trường phổ thông trung học trong tỉnh Iwate áp dụng chế độ 2 học kì bao gồm học kì 1 kéo dài từ tháng 4 đến tháng 9 và học kì 2 kéo dài từ tháng 10 đến tháng 3. Theo đó, nghỉ hè và nghỉ đông sẽ không trùng vào thời điểm chuyển giao giữa các học kì, đồng thời, trường có thể tổ chức những sự kiện dưới đây. Ngoài hai đặc điểm trên, về cơ bản các hoạt động trong năm của trường phổ thông trung học cũng tương tự như tại các trường trung học cơ sở.

● **Luyện tập cổ vũ** : Tại các trường phổ thông trung học, ngoài hiệu ca, còn có rất nhiều ca khúc được truyền lại qua các thế hệ học sinh tại ngôi trường đó như các bài hát cổ vũ, bài hát sinh viên học sinh v.v... Hầu hết các trường đều tiến hành hoạt động luyện tập ca khúc cổ vũ ngay sau khi lứa học sinh mới nhập học, nhằm mục đích để học sinh cũ dạy lại cho lứa học sinh mới các ca khúc này.

● **Lễ hội thể dục thể thao** : Đây là lễ hội thể thao hay còn được gọi tên là Lễ hội thi đấu giữa các lớp (Class match) vì chủ yếu lễ hội được tổ chức dưới hình thức các trận đấu đối kháng giữa các lớp. Trọng tâm thi đấu là các môn thể thao với trái bóng như bóng rổ và bóng chuyền, song cách thức tiến hành có thể khác nhau tùy từng trường. Lễ hội giúp tạo ra nhiều cơ hội để nuôi dưỡng tình bạn, tình đoàn kết trong tập thể lớp.

● **Lễ hội văn hoá** : Đây là sự kiện lễ hội trường học, nơi câu lạc bộ khối văn hoá và các lớp phát biểu kế hoạch của tập thể mình. Ở hầu hết các trường, cũng giống như lễ hội thể dục thể thao, trong sự kiện này, Hội học sinh đóng vai trò trung tâm, tự chủ tổ chức xây dựng kế hoạch tổng thể. Thông thường, sự kiện được mở cửa rộng rãi, và có cả phần giao lưu với người dân trong khu vực.

● **Đại hội thể thao toàn quốc** : Đây là đại hội mà phần lớn câu lạc bộ khối vận động đều đặt mục tiêu tham dự, để phát huy thành quả luyện tập của mình. Ngoài các bộ môn thi đấu bị giới hạn theo mùa như bơi lội, trượt tuyết v.v... các môn thi đấu sẽ bắt đầu vòng loại khu vực từ tháng 4, trải qua Đại hội cấp tỉnh vào tháng 6 và tiến đến Đại hội toàn quốc vào tháng 8.

Ngoài ra, còn có Đại hội dành cho thế hệ nòng cốt mới của câu lạc bộ diễn ra vào mùa thu, Đại hội tuyển chọn diễn ra vào đầu mùa xuân từ khoảng tháng 1 đến tháng 3, với những trận thi đấu đối kháng giữa câu lạc bộ của các trường.

● **Đại hội văn hoá toàn quốc** : Đây là đại hội văn hoá tổng hợp nơi câu lạc bộ khối văn hoá trình diễn thành quả hoạt động luyện tập hàng ngày của mình. Ngoài hợp xướng và biểu diễn nhạc cụ hơi, còn có rất nhiều bộ môn văn hoá nghệ thuật khác được trình diễn như âm nhạc Nhật Bản, thư pháp, các loại hình văn nghệ như Đoàn ca (Tanka) - Haiku, cũng như các môn nghệ thuật truyền thống của địa phương như múa hươu, múa Onikenbai v.v...

Ngoài ra, sẽ có đại hội hay cuộc thi riêng cho từng môn văn hoá nghệ thuật, tại đó, câu lạc bộ văn hoá của các trường sẽ thi đấu với nhau.

Bài kiểm tra định kì

Bài kiểm tra định kì (theo dõi học lực) ở trường phổ thông trung học không chỉ nhằm xác định học lực giữa quá trình học tập, mà còn liên quan trực tiếp tới thành tích học tập. Các môn học mà học sinh đăng kí học đều có kiểm tra giữa kì và kiểm tra cuối kì đối với cả 2 học kì của năm. Như vậy, thông thường 1 năm sẽ có 4 bài kiểm tra định kì. Phần lớn các trường sẽ lấy điểm trung bình của 4 bài kiểm tra để phản ánh vào kết quả học tập của học sinh, từ đó, quyết định học sinh có được nhận đơn vị học trình cho môn học đó hay không.

Cơ sở vật chất của nhà trường

Phần lớn thời gian của 1 ngày sẽ được học sinh sử dụng trong lớp học. Ngoài ra, cũng không có nhiều trường bố trí riêng phòng thay đồ, nên khi thay quần áo, học sinh chia nhóm nam nữ để thay đồ tại hai thời điểm khác nhau, hoặc mặc quần áo cần thay ra phía ngoài bộ đồ đang mặc.

Văn phòng

Là phòng làm việc của nhân viên văn phòng, thực hiện công việc quản lý tiền mua giáo trình, giáo cụ, phí ăn trưa tại trường của học sinh cũng như thực hiện các thủ tục chuyển trường, nhập học. Văn phòng ở gần sảnh ra vào nhất, để làm thủ tục đón tiếp khách tham quan hay những khách đến làm việc với trường.

Phòng kĩ thuật viên của trường

Là phòng làm việc của nhân viên kĩ thuật trong trường, đảm nhận việc sửa chữa và làm đẹp cho cảnh quan của trường. Khi vật dụng trong trường hỏng, cần thông báo qua giáo viên chủ nhiệm lớp để được nhân viên kĩ thuật sửa chữa.

Phòng hiệu trưởng

Là phòng nơi thầy/cô hiệu trưởng làm việc.

Phòng nhân viên

Là phòng làm việc của các giáo viên khác ngoài thầy/cô hiệu trưởng.

Phòng y tế

Là phòng có giáo viên chuyên về chăm sóc sức khỏe. Nếu bị mệt hay bị thương, có thể được sơ cứu hoặc xin nằm nghỉ tại giường trong phòng y tế trường.

Nhà thể chất

Là cơ sở vật chất được sử dụng cho giờ học thể dục và vào những dịp toàn trường tập trung. Có khung thành bóng rổ được lắp sẵn với các trang bị khác, để học sinh có thể vui chơi trong giờ nghỉ trưa.

Sân trường, sân chơi

Là không gian được sử dụng trong giờ thể dục hay khi toàn trường tập trung. Ở sân chơi của trường tiểu học thường có các trò chơi được lắp đặt sẵn (Xích đu, cầu trượt). Học sinh có thể vui chơi vào giờ nghỉ giải lao tại đây.

Bể bơi

Là công trình được sử dụng trong giờ học bơi. Cũng có trường trang bị phòng thay đồ gắn liền với bể bơi.

Phòng thư viện

Là nơi có nhiều sách. Học sinh có thể đọc sách trong giờ nghỉ trưa hay sau giờ học, hoặc mượn sách về nhà đọc.

Phòng học môn gia chánh

Có rất nhiều bếp được xếp hàng dài trong phòng cùng nhiều dụng cụ nấu nướng và bát đĩa. Đây là phòng sử dụng cho giờ thực tập nấu ăn. Ngoài ra, cũng có trường trang bị cả máy khâu trong phòng.

Phòng vi tính

Có đặt máy vi tính. Tại đây, học sinh có thể tra cứu internet và làm các thao tác như xây dựng văn bản trên máy.

Phòng mỹ thuật

Có bàn với tấm bảng vẽ được gắn phía trên, dùng khi vẽ tranh.

Phòng thí nghiệm các môn tự nhiên

Là lớp học tiến hành thí nghiệm của các môn học khoa học tự nhiên.

Phòng kĩ thuật

Có đặt các thiết bị để chế tạo đồ vật bằng cách sử dụng cưa, bào hay các thiết bị làm nóng chảy kim loại.

Phòng học âm nhạc

Có những trường bố trí phòng theo cấu trúc bao gồm nhiều bậc. Đây là nơi có thể trình diễn hợp xướng và chơi nhạc cụ.

Những đồ dùng cần mang theo (Tiểu học)

Những đồ dùng gia đình phải chuẩn bị

Trang phục vận động

(Mua tại các cửa hàng do trường chỉ định)

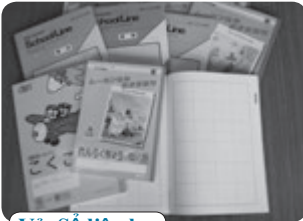

Giày đi trong trường

(Mua tại các cửa hàng do trường chỉ định)

Cặp sách

Vở, Sổ liên lạc

Dụng cụ văn phòng phẩm

(Hộp bút, Bút chì, Tẩy, Gọt bút chì)

Hồ dán

Kéo

**Thước kẻ, Thước chia độ,
Thước tam giác, Compa**

Bút sáp

Bút chì màu

Những đồ dùng do phía nhà trường chuẩn bị

- Những vật dụng nhà trường phát miễn phí cho từng học sinh

Sách giáo khoa

- Những vật dụng nhà trường chuẩn bị đủ số lượng theo sĩ số học sinh, và thu phí giáo trình giáo cụ cũng như hội phí của lớp

Sáo

Pianica

Bộ đồ tập thư pháp

Bộ đồ khâu vá

Dao điêu khắc

Bộ đồ tập thư pháp

(Cái nghiền mực, Bút lông, Cái chặn giấy, Mực viết, Tấm kê dưới giấy vẽ)

- Những vật dụng có sẵn ở trường

Bộ đồ ăn trưa

Tạp dề, khăn đội đầu khi làm bếp

Chi phí

Các chi phí cần thiết cho hoạt động tại trường học

- **Học phí** Ở cấp giáo dục bắt buộc, không phải đóng học phí. Sách giáo khoa sử dụng trong giờ học cũng được cấp miễn phí (không hoàn lại) cho từng học sinh.
- **Phí mua giáo trình giáo cụ bổ sung** Tại các trường tiểu học, phí mua giáo trình giáo cụ bổ sung đối với từng lớp mỗi tháng là khoảng 1500 yên ~ 2000 yên. Tiền này dùng để mua các giáo trình cần thiết (Giáo trình phục vụ cho môn học khoa học tự nhiên, xã hội, phí chuẩn bị bài kiểm tra) v.v...
- **Phí mua giáo trình** Đây là chi phí được dùng để mua các loại giáo trình, tư liệu ngoài sách giáo khoa học trên lớp, ví dụ như các bộ tài liệu, bộ đề thi, giấy vẽ mỹ thuật, giấy thư pháp, nguyên vật liệu phục vụ cho giờ học kỹ thuật và gia chánh v.v... Chi phí cần thiết cho 1 năm được chia đều cho 12 tháng, mỗi tháng số tiền này sẽ được gia đình học sinh thanh toán bằng hình thức chuyển khoản tự động hoặc thanh toán bằng tiền mặt.
- **Phí ăn trưa tại trường** Có chế độ cung cấp bữa ăn trưa tại trường mỗi ngày. Bữa ăn có thu phí. (Cũng có các trường trung học không có chế độ cấp bữa ăn tại trường). Chi phí cần thiết cho bữa ăn (Chi phí mua nguyên liệu) sẽ do phụ huynh học sinh chi trả. Chi phí này vào khoảng 3500 yên ~ 4000 yên/tháng, thanh toán có thể bằng hình thức chuyển khoản tự động hoặc thu tiền mặt, tùy theo quy định từng trường. Chi phí này thường được thu vào cuối tháng.
- **Các loại hội phí** Phí hội phụ huynh PTA, hội phí sinh hoạt Hội đồng khoá, quỹ tích lũy phục vụ cho chuyển du lịch học tập của học sinh v.v...
- **Các loại phí khác** Đồng phục (Chi riêng học sinh trung học cơ sở), Phí mua vật dụng dùng cho việc học (Quần áo vận động, văn phòng phẩm v.v...), giày đi trong trường.

Về việc hỗ trợ chi phí

Nếu vì lý do kinh tế, phụ huynh của học sinh khó khăn trong việc thanh toán các chi phí cần thiết như phí mua giáo trình giáo cụ bổ sung v.v..., phụ huynh đó có thể làm đơn xin Ủy ban giáo dục của Thành phố, Thị trấn hay làng. Nếu đơn xin được chấp nhận, gia đình sẽ được nhận hỗ trợ đối với các khoản mua sắm vật dụng học tập cũng như các khác như phí ăn trưa tại trường.

Chế độ học bổng có hoàn lại (Từ cấp phổ thông trung học trở lên)

Sau khi hoàn thành cấp học giáo dục bắt buộc, đối với những học sinh vì lý do kinh tế nên khó khăn trong việc học tiếp lên phổ thông trung học hay đại học, sẽ có thể sử dụng chế độ cấp xin học bổng có hoàn lại. Có hai cách thức xin học bổng bao gồm hình thức xin trước khi học lên và xin sau khi học lên bậc trên. Việc cho vay này sẽ được quyết định dựa trên kết quả thẩm định về học lực và thu nhập của gia đình cũng như các yếu tố khác. Đồng thời, cũng có hai loại hình khoản vay, bao gồm khoản vay có tính lãi và không tính lãi khi trả.

■ **Pháp nhân hành chính độc lập - Tổ chức hỗ trợ sinh viên Nhật Bản** [https://www.jasso.go.jp/0570-03-7240\(Số gọi trên toàn quốc\)03-6743-6114\(Điện thoại tư vấn đặc biệt\)03-6743-6100\(Điện thoại IP, cuộc gọi từ nước ngoài v.v...\)](https://www.jasso.go.jp/0570-03-7240(Số gọi trên toàn quốc)03-6743-6114(Điện thoại tư vấn đặc biệt)03-6743-6100(Điện thoại IP, cuộc gọi từ nước ngoài v.v...))

■ **Tổ chức pháp nhân công ích - Hội khuyến học đào tạo nhân lực ưu tú tỉnh Iwate** <http://www.iwate21.net/ikuei-syougaku/>
10-1 Uchimaru, Morioka-shi, Iwate Phòng kế hoạch giáo dục – Văn phòng Ủy ban giáo dục tỉnh Iwate 019-623-2050

■ **Hiệp hội phúc lợi xã hội tỉnh Iwate** <http://www.iwate-shakyo.or.jp/>
8 Chiwari, 1-3, Sanbonyanagi, Morioka-shi, Iwate (Bên trong toà nhà Fureai Land Iwate) 019-637-4473 (Phòng kế hoạch phúc lợi khu vực)

Sau giờ học, ngày nghỉ

Kì nghỉ dài (Nghỉ hè, Nghỉ đông, Nghỉ xuân)

Giáo viên các môn giao bài tập cho học sinh mỗi kì nghỉ giữa các học kì. Ngoài bài tập của các môn, còn có yêu cầu viết nhật kí, hoạt động sáng tác, nghiên cứu theo đề tài tự do v.v... Tại các trường trung học cơ sở, cũng có những ngày học sinh vẫn đến trường để tham gia hoạt động câu lạc bộ.

■ Ngày nghỉ lễ toàn quốc

Mồng 1 tết	Ngày 1 tháng 1
Ngày lễ thành nhân	Ngày thứ hai tuần thứ 2 tháng 1
Quốc khánh	Ngày được quy định trong Nghị định
Ngày xuân phân	Ngày 20 hoặc ngày 21 tháng 3
Ngày Chiêu Hoà	Ngày 29 tháng 4
Ngày kỉ niệm lập hiến	Ngày 3 tháng 5
Ngày trồng cây	Ngày 4 tháng 5
Ngày của trẻ em	Ngày 5 tháng 5
Ngày của biển	Ngày thứ hai tuần thứ 3 tháng 7
Ngày của núi	Ngày 11 tháng 8
Ngày kính lão	Ngày thứ hai tuần thứ 3 tháng 9
Ngày thu phân	Ngày 22 hoặc 23 tháng 9
Ngày thể dục thể thao	Ngày thứ hai tuần thứ 2 tháng 10
Ngày văn hoá	Ngày 3 tháng 11
Ngày tạ ơn lao động	Ngày 23 tháng 11
Ngày nghỉ bù	Nếu ngày nghỉ lễ trùng với chủ nhật, thứ hai của tuần sau đó sẽ được coi là ngày nghỉ bù. Nếu thứ hai cũng là ngày nghỉ lễ, ngày nghỉ bù sẽ được chuyển sang thứ ba.
Ngày nghỉ toàn dân	Ngày xen giữa các ngày nghỉ lễ được chuyển thành ngày nghỉ.

■ Sau giờ học

Cơ sở trông trẻ sau giờ học (Câu lạc bộ trẻ em)

Cơ sở trông trẻ sau giờ học (Câu lạc bộ thiếu nhi sau giờ học) là nơi trẻ em của các gia đình có bố mẹ cùng làm việc được gửi tại đây vào thời gian sau khi tan học, trong các kì nghỉ xuân, hè, đông, làm bài tập, ăn nhẹ, vui chơi dưới sự hỗ trợ của giáo viên hướng dẫn đến khi bố mẹ tới đón. Các cơ sở này thường được đặt tại Nhà thiếu nhi khu vực, hay Trung tâm thiếu nhi.

Hiệp hội thông tin liên lạc về chế độ trông trẻ sau giờ học của tỉnh Iwate

<http://www.gakudou-iwate.jp/>

Trung tâm học thêm

Các trung tâm học thêm có thu phí, là nơi để học sinh có thể bồi dưỡng thêm 5 môn văn hoá (Quốc ngữ, Làm toán/Toán học, Khoa học tự nhiên, Xã hội, Tiếng anh), được hướng dẫn về những nội dung các em chưa hiểu hết trong giờ học trên trường. Ngoài ra, cũng có trung tâm đưa ra đối sách giúp học sinh chuẩn bị cho các kì thi tuyển vào phổ thông trung học. Có những nơi chia học sinh thành các lớp khác nhau theo học lực, có những cơ sở kèm riêng từng học sinh, và học sinh có thể lựa chọn số môn muốn được bồi dưỡng thêm. Lớp học mở cửa từ sau giờ tan trường đến tối. Giáo viên của các trung tâm học thêm là sinh viên đại học đi làm thêm, những người đang phấn đấu trở thành giáo viên, những người đã nghỉ công việc giáo viên, giáo viên chuyển trách công việc tại trung tâm.

Liên kết giữa gia đình và nhà trường

Ở trường, có tổ chức của phụ huynh và giáo viên gọi là “PTA”, tổ chức tiến hành hoạt động hỗ trợ giúp việc giáo dục trẻ em tại trường và gia đình diễn ra thuận lợi.

Cụ thể, có thể kể đến các hoạt động hỗ trợ như hoạt động trợ giúp tình nguyện trong “Thời gian học tập tổng hợp”, hoạt động trang bị cho trường học (Nhổ cỏ, lau cửa sổ, xây bồn hoa), hoạt động của Hội trẻ em (tại khu vực), hoạt động giải trí của cha mẹ và trẻ em theo từng lớp, từng lớp khối, hoạt động hướng dẫn an toàn giao thông trên đường đi học vào giờ trẻ đến trường và từ trường về nhà, hoạt động đào tạo về kiến thức nuôi con, hoạt động quảng bá cho trường, thu thập huy hiệu bellmark của quỹ hỗ trợ giáo dục v.v... Các hoạt động thay đổi tùy từng khu vực.

● PTA là gì ?

(P T A = Parent and teacher association)

Có các chức vụ gọi là ủy viên của mỗi lớp, ủy viên nhóm chuyên môn, ủy viên khu vực. Mỗi phụ huynh có trách nhiệm nhận vị trí ủy viên từ 1~2 lần với mỗi một trẻ đi học tại trường.

Cần đóng Phí hội viên PTA ở mức vài nghìn yên/năm.

● Ủy viên của các lớp

Có trách nhiệm điều hành chương trình trong các buổi gặp mặt trao đổi của lớp vào cuối học kì, và lên kế hoạch cho các hoạt động giải trí của cha mẹ và trẻ em trong lớp.

● Nhóm chuyên môn

Có các nhóm hoạt động chuyên môn như nhóm giáo dục, phúc lợi y tế, môi trường, quảng bá v.v..., theo đó, phải lựa chọn ra ủy viên từ các lớp để đảm nhận và hoạt động ở vị trí chủ tịch ủy ban, phó chủ tịch ủy ban, kế toán.

Nhóm giáo dục

- Tổ chức các buổi diễn thuyết
- Lên kế hoạch du lịch học tập

Nhóm phúc lợi y tế

- Tổ chức các buổi diễn thuyết và buổi học bồi dưỡng về vấn đề sức khỏe
- Tổ chức đại hội thể thao và các sự kiện giải trí

Nhóm quảng bá

- Biên tập và phát hành ấn phẩm riêng của trường.

Nhóm môi trường

- Trang bị cho trường học (Nhặt đá ở sân trường, nhổ cỏ)
- Lau cửa sổ ở nhà thể chất

● Ủy viên khu vực

Xây dựng kế hoạch cho các sự kiện tổ chức ở Hội trẻ em khu vực.

Trong các hoạt động ở khu vực, có thể kể tới hoạt động chỉ đạo an toàn giao thông, hoạt động ngoài trời (Cắm trại, BBQ v.v...) và các sự kiện thể thao (Tắm biển, leo núi, trượt tuyết, trượt băng v.v...), cũng như các buổi chào đón, chia tay (Tiệc đón tân học sinh, chia tay học sinh tốt nghiệp và tặng quà lưu niệm).

Đồng thời, để gây quỹ, nhiều nơi tổ chức thu gom đồ tái chế vài lần 1 năm.

Việc xây dựng kế hoạch do các ủy viên tiến hành, tuy nhiên toàn thể phụ huynh học sinh có thể tham gia sự kiện của PTA. Thông báo tổ chức sự kiện sẽ được gửi bằng văn bản hướng dẫn về các gia đình qua học sinh.

Cũng có trường tiến hành các hoạt động như chuẩn bị cho Hội thao (Dựng lều, trình bày bảng thông tin, vận chuyển vật dụng), chế biến món ăn tại các dịp lễ hội trong năm (Giã bánh dày, Lễ hội búp bê), tham gia lễ hội văn hoá (ở phần trình diễn hợp xướng, diễn kịch, mớ quán ăn), gây quỹ bằng hoạt động bán đồ tái chế và đồng phục đã chật tại chợ đồ cũ v.v...

Ngoài PTA, còn có những trường có các hội nhóm hoạt động khác như Hội các ông bố, Nhóm tình nguyện

Quản lý sức khỏe

Trường học luôn chú ý đến sức khỏe và an toàn của học sinh. Khi học sinh bị ốm, bị thương, có thể sơ cứu tại phòng y tế của trường, tùy mức độ cần thiết, trường sẽ liên lạc đến bệnh viện và gia đình. Ngoài ra, trường cũng tiến hành khám sức khỏe định kỳ cho học sinh.

Phòng y tế (Có chuyên gia tư vấn v.v...)

Khi học sinh bị ốm, bị thương, giáo viên y tế sẽ sơ cứu tại phòng y tế. Ngoài ra, giáo viên y tế cũng tiến hành hướng dẫn và tư vấn về việc quản lý và chăm sóc sức khỏe của học sinh.

Đo các chỉ số cơ thể

Đo các chỉ số cơ thể như chiều cao, cân nặng, thị lực, thính lực tại trường.

Kiểm tra và chẩn đoán về tình trạng sức khỏe

- **Xét nghiệm nước tiểu:** Nhằm phát hiện sớm các “Bệnh về thận”, “Bệnh tiểu đường”, nhà trường yêu cầu học sinh lấy mẫu nước tiểu từ nhà, khi vừa ngủ dậy, và nộp mẫu này cho trường, trường sẽ tập trung đủ mẫu để gửi đến cơ sở xét nghiệm, kiểm tra đạm và hồng cầu trong nước tiểu. Qua kiểm tra lần 1, lần 2, nếu cần thiết, trường sẽ khuyến nghị xét nghiệm chi tiết tại cơ quan y tế.
- **Khám tim:** Nhằm đề phòng các tai nạn đột tử do vấn đề về tim xảy ra trong giờ học thể dục, cũng như để phát hiện sớm các bệnh về tim, kiểm tra tim được tiến hành đối với toàn thể học sinh năm đầu tiên khi mới nhập học vào tiểu học, trung học cơ sở và phổ thông trung học.
- **Khám nội khoa, khám tai mũi họng, khám mắt, khám răng, khám cơ quan vận động:** Bác sĩ của trường khám và tái kiểm tra nếu thấy có bất thường, đồng thời khuyến nghị gia đình chữa trị cho học sinh vào các kì nghỉ dài.

Tiêm chủng phòng bệnh

Việc tạo ra dung dịch tiêm chủng phòng bệnh (Vắc xin) sau khi đã làm yếu đi khả năng tấn công của các độc tố như virus, vi khuẩn – là nguyên nhân gây ra các bệnh lây nhiễm, sau đó tiêm dung dịch này vào cơ thể để tạo sức đề kháng của cơ thể (khả năng miễn dịch) trước các căn bệnh đó, được gọi là tiêm chủng phòng bệnh.

Có các loại tiêm chủng phòng bệnh quy định về đối tượng và thời gian tiêm chủng. Thông báo về vấn đề tiêm chủng đối với các bậc phụ huynh sẽ do chính quyền Thành phố, Thị trấn, Làng thực hiện căn cứ theo sổ đăng kí thông tin cơ bản về cư dân, cũng như sổ đăng kí người nước ngoài, vì vậy, khi sinh con hay chuyển nhà, nhất định phải thông báo với chính quyền nơi cư trú. Theo nguyên tắc, tiêm chủng phòng bệnh được thực hiện theo từng cá nhân, tuy nhiên, cũng có chính quyền Thành phố, Thị trấn, Làng, thực hiện tiêm chủng tập thể tại phòng y tế thành phố hoặc các địa điểm và thời gian quy định.

- **Bệnh bại liệt:** Tiêm 2 lần từ giai đoạn nhũ nhi, mầm non đến thời điểm trước khi trẻ vào tiểu học.
- **Bạch hầu, ho gà, uốn ván:** Tiêm đợt 1 vào giai đoạn nhũ nhi (Tiêm thành 3 lần có cách quãng, và 1 lần bổ sung cuối đợt), tiêm đợt 2 vào năm 11 tuổi. Cần lưu ý để không quên tiêm phòng vì số lần tiêm phòng chủng bệnh này khá nhiều.
- **Sởi, Sốt rubella:** Tiêm đợt 1 vào giai đoạn mầm non, đợt 2 vào năm trước khi trẻ vào học tiểu học (Từ ngoài 5 tuổi đến dưới 7 tuổi). Những trẻ đã bị cả hai loại bệnh này không cần phải tiêm chủng đối với các bệnh này.
- **BCG:** Tiêm chủng trước khi trẻ được 1 tuổi.
- **Viêm não Nhật Bản:** Đợt 1 tiêm 2 lần trong khoảng thời gian trẻ 3-4 tuổi, khoảng 1 năm sau đó tiêm thêm 1 lần nữa. Đợt 2 tiêm 1 lần trong khoảng thời gian trẻ 9-10 tuổi.

Tư vấn giáo dục

Phụ huynh học sinh và giáo viên có thể trao đổi, thảo luận về các vấn đề liên quan đến sinh hoạt của học sinh tại trường (Ví dụ như vấn đề bắt nạt, trốn học, băn khoăn về việc học lên v.v...). Có ba hình thức tư vấn giáo dục như dưới đây.

Đến thăm gia đình

Giáo viên chủ nhiệm đến thăm nhà học sinh, trao đổi về tình trạng của trẻ tại trường và gia đình.

Họp phụ huynh

Phụ huynh đến trường, lắng nghe trao đổi từ phía thầy/cô hiệu trưởng, và nói chuyện với giáo viên chủ nhiệm. Nội dung nói chuyện chủ yếu về các vấn đề chung của toàn bộ học sinh, không đi sâu vào phần trao đổi về cá nhân.

Họp riêng

Phụ huynh và giáo viên chủ nhiệm (Họp hai bên) hoặc phụ huynh, giáo viên chủ nhiệm và học sinh (Họp ba bên) trao đổi với nhau. Đây là cơ hội tốt để thảo luận về các băn khoăn và vấn đề mang tính cá nhân, ví dụ như việc học lên cũng như các vấn đề tại trường (tình trạng bị bạn bè bắt nạt, trốn học v.v...).

Về việc tư vấn đối với vấn đề giáo dục ngoài trường học

Cũng có các cơ hội nhận tư vấn giáo dục cho trẻ em ở ngoài khuôn khổ của nhà trường. Các vấn đề liên quan đến việc đi học, ví dụ giáo dục hỗ trợ đặc biệt, hay các vấn đề về bạn bè bắt nạt, trốn học v.v... có thể nhận tư vấn tại những cơ sở như Ủy ban giáo dục Tỉnh - Thành phố - Thị trấn - Làng, Trung tâm giáo dục tổng hợp của tỉnh, Phòng tư vấn thiếu nhi.

- **Trung tâm giáo dục tổng hợp tỉnh Iwate** 0198-27-2711
- **Tư vấn về cuộc sống sinh hoạt tại trường: Phòng tư vấn “Điện thoại tương tác (Fureai Denwa)”**
0198-27-2331 (Nói máy trực tiếp)
- **Tư vấn về sự phát triển của trẻ: Phòng tư vấn “Cosmos Dial”** 0198-27-2473 (Nói máy trực tiếp)
- **Trung tâm tư vấn tổng hợp phúc lợi tỉnh Iwate** 019-629-9600
- **Phòng y tế trung ương tỉnh Iwate** 019-629-6574
- **Phòng tư vấn thiếu nhi TP Ichinoseki - Tỉnh Iwate** 0191-21-0560
- **Phòng tư vấn thiếu nhi Miyako tỉnh Iwate** 0193-62-4059
- **Điện thoại tư vấn về vấn đề bắt nạt (Ijime) tại trường** 019-623-7830 E-mail: fureai@pref.iwate.jp
- **Tổng đài tư vấn 24/24 về vấn đề bắt nạt (Ijime), phạm vi cả nước** 0570-078310
- **“Trung tâm tư vấn Kokoro”- Trường đại học Iwate** 019-621-6848
- **Điện thoại tương tác (Fureai denwa) tại các văn phòng giáo dục**
Morioka: 019-629-6745 Phía nam của tỉnh: 0191-26-1419
Miyako: 0193-64-2222 Ven biển phía nam: 0192-27-9910
- **Hội trường Poran** (Tổ chức NPO - Trung tâm hỗ trợ thanh thiếu niên tự lập tỉnh Iwate) 019-605-8632
<https://www.porannohiroba.net/> E-mail: info@porannohiroba.net

Thủ tục xin học

Thủ tục để xin học (chuyển giữa chừng) vào các trường tiểu học, trung học cơ sở

■ Thủ tục thực hiện tại toà thị chính

- 1 Phụ huynh cần lên toà thị chính Thành phố - Thị trấn - Làng ở nơi cư trú (Nếu là Thành phố, cần lên “Ban đăng kí cư dân”, nếu là Thị trấn hay Làng, cần lên “Ban đăng kí cư dân của thị trấn, làng” đặt tại toà thị chính của thị trấn và làng đó, tức là đến “Quầy đăng kí cư trú của người nước ngoài”), và nói với người phụ trách về việc muốn xin cho con nhập học vào trường của Nhật.
- 2 Nhận “Mẫu đơn đăng kí nhập học cho trẻ em người nước ngoài” và “Hướng dẫn về việc đi học” từ toà thị chính Thành phố - Thị trấn - Làng.
- 3 Điền các thông tin cần thiết và nộp.

- “Giấy cho phép nhập học đối với trẻ em người nước ngoài” sẽ được gửi tới nhà từ Ủy ban giáo dục Thành phố - Thị trấn - Làng.
- Xác nhận tên và địa điểm của trường được chỉ định nêu trong giấy phép (Về cơ bản, trẻ sẽ vào học tại trường tiểu học và trung học cơ sở ở khu vực có đăng kí địa chỉ cư trú).

■ Thủ tục tại trường học

Phụ huynh cần mang theo “Giấy cho phép nhập học đối với trẻ em người nước ngoài”, đưa trẻ cùng đến trường, nói chuyện với giáo viên tại đây về cuộc sống sinh hoạt mà trẻ sẽ trải qua tại trường.

Khi đến trường, hãy mang theo các giấy tờ đã nhận từ trường học tại quốc gia của mình (Giấy chứng nhận học tập tại trường, Bảng thành tích học tập v.v...)

- Học sinh người nước ngoài nếu tham gia nền giáo dục tại Nhật Bản, về cơ bản, sẽ có cuộc sống sinh hoạt tại trường học giống như trẻ em người Nhật.
- Tại các trường học của Nhật Bản, khối lớp được quy định theo tuổi (Những trẻ sinh từ ngày 2 tháng 4 năm trước đến 1 tháng 4 năm sau sẽ vào trường cùng khoá). Trong trường hợp là người nước ngoài, về cơ bản quy định khối lớp theo tuổi của trẻ, vì vậy, có thể sẽ có sự khác biệt với khối lớp đang học tại trường ở nước bản địa.
- Nếu năng lực tiếng Nhật không đủ, và được nhận định là không phù hợp để học ở khối lớp đã được phân, trẻ có thể được tạm thời chuyển sang học ở khối lớp dưới.
- Tùy từng khu vực, có những nơi trẻ có thể chuyển sang trường có lớp học bồi dưỡng tiếng Nhật, không nhất thiết phải học tại trường quy định. Vì vậy, hãy thảo luận với Ủy ban giáo dục Thành phố - Thị trấn - Làng.

Chuyển trường

Thủ tục khi chuyển trường trong nước

■ Trong trường hợp chuyển nhà, thay đổi địa chỉ vì lý do công việc của bố mẹ.

- ❶ Phụ huynh cần nộp “Đơn xin chuyển trường” lên trường hiện đang học.
- ❷ Trường sẽ cấp các giấy tờ như “Giấy chứng nhận học tại trường”, “Giấy chứng nhận cấp phát sách giáo khoa” v.v...
- ❸ Các giấy tờ ghi chép về tình hình học tập của học sinh sẽ được trường hiện trẻ đang theo học chuyển đến trường học mới.

■ Trong trường hợp chuyển nhà sang Thành phố - Thị trấn - Làng khác.

- ❶ “Đăng kí cư trú cho người nước ngoài” tại toà thị chính ở Thành phố - Thị trấn - Làng tại nơi cư trú mới.
- ❷ Nhận “Giấy thông báo chuyển vào trường” (Hoặc “Giấy cho phép nhập học”) – loại giấy tờ sẽ phải nộp cho trường mới.
- ❸ Khi đến trường mới, hãy mang theo “Giấy thông báo chuyển vào trường” (Hoặc “Giấy cho phép nhập học”) và các giấy tờ đã nhận từ trường cũ như “Giấy chứng nhận học tại trường”, “Giấy chứng nhận cấp phát sách giáo khoa”.

* Trong trường hợp chuyển trường, nhất định cần thảo luận trước với Ủy ban giáo dục Thành phố - Thị trấn - Làng và trường học.

編集協力

岩手県教育委員会事務局 学校教育課

主任指導主事 佐々木 淳一

岩手県立総合教育センター

主任研修指導主事 近藤 健一

編集・発行

公益財団法人岩手県国際交流協会

Iwate International Association

〒020-0045

岩手県盛岡市盛岡駅西通1-7-1 アイーナ5F国際交流センター内

TEL 019-654-8900 FAX 019-654-8922

Eメール iwateint@iwate-ia.or.jp

URL <https://iwate-ia.or.jp/>

